

Од француских револуционара, просветитеља и масона 18-тог и 19-тог века шири се кроз европски систем образовања све до наших дана једна огромна лаж о европском средњевековљу. Она тврди да је та епоха била епоха највећег зла и највећег мрака. Та лаж је била произведена ради потреба политичке пропаганде ради борбе против последњих остатака средњевековне Европе, против монархијских система и против хришћанске цркве и њеног утицаја у народу. У суштини, нема у историји Европе светлије, радосније и боље епохе од оне коју обухватају стожери врлина и вредности европског средњевековља. До тих закључака можемо доћи и поређењем средњевековне Европе и ове данашње Европе под окупацијом Америке.

У средњевековној европи од Француске до Србије, суверени су се такмичили у изградњи катедрала, цркава и задужбина што изазивају дивљења низа генерација и стотину милиона очију до наших дана. У савременој Европи, државници се такмиче, на жалост у јагми, у грабежи, у користољубљу, о чему говоре све чешћи скандали и корупције. Они иза себе остављају пустоши или пак подижу споменике сами себи, као што је то учинио Митеран, изградивши стаклену пирамиду на сред дворишта Лувра. (Пирамиду сачињену од 666 комада стакала, подигнуту у славу анти-хришћанске звери из Откровење Св. Јована Богослова).

У средњем веку, на врху хијерархија, били су суверени, племство, мудраци, светитељи, свештеници, витезови. У том систему, чак и најсиромашниј ратар био је више цењен него најбогатији банкар (лихвар). Тим пре јер је лихва била и законски, по црквеном праву, ограничавана и сузбијана. У модерној епохи на врху пирамиде богатства стоје, како је уочио француски економиста Серж Корб у делу "Нови светски економски хаос", све сами протагонисти најцрње економије, лихвари, шпекуланти, трговци наркотицима, перачи новца и продавци илузија. Много се говорило лоше о фискалној институцији средњег века званој десетак. У средњевековној Европи узиман је тај десетак ради издржавања државе, цркве, манастира и осталих социјалних потреба друштва. Модерне државе узимају пак много више од тог десетка. Узимају 50%, 60%, па и више доходака грађана јер су то молоси који расту попут огромних паразита што исцрпљују производне снаге земаља и нација.

Данас се говори о успесима и синдикалним достигнућима модерне епохе, а заборавља се да је у средњевековној Европи годишње било празновано, ради хришћанских, календарских или државних разлога, просечно 178 дана у години. Дакле, сваки други дан је био празник, радост, карневал, свечаност! У тој Европи, према рачунима које су занатским радионицама испостављали јавни ресторани, види се да су радници имали сваки дан три месна obroка изузев, наравно, када се постило. Према прорачунима нових историчара, када се упореде просечни приходи средњевековног човека и данас испоставља се да је све било за 1/3 јефтиније него данас.

Ратови су у средњем веку били, у поређењу са модерним, дечије игре. Пре свега, ратовали су само професионалци, мале групе људи. Често су ти ратови окончавани пуким увидом чија је стратешка позиција боља или су били окончавани двобојима између војсковођа или опуномоћених војника за двобој. Савремени ратови, почевши од Француске Буржоаске

Револуције су тотални. Они изискују тоталну мобилизацију маса и њихове жртве су неизмерне - XX век је и обележен са два светска рата који су однели стотине милиона душа.

При поређењу савремене и средњевековне Европе, ваља имати у виду и статистике о стопи самоубиства. На 100 000 становника стопа самоубиства у средњевековљу је била 2,4, а данас она одавно превазилази индекс 40. Дакле, данас је она 20 и 30 пута већа, што је озбиљан показатељ о губитку радости, губитку ведрине, губитку среће.

Gorstak is offline Reply With Quote

Old 11-03-2011, 06:02 PM #46

Sun Cross

Account Disabled by Request

Join Date: Nov 2006

Location: Где се заставе Коловрата поносно виоре

Posts: 4,061

Sun Cross has a brilliant futureSun Cross has a brilliant futureSun Cross has a brilliant futureSun Cross has a brilliant futureSun Cross has a brilliant futureSun Cross has a brilliant futureSun Cross has a brilliant future

Default Re: ДРАГОШ КАЛАЈИЋ

Milorad Vukašinić: NAŠ DRAGOŠ – MISIJA JEDNOG INTELEKTUALCA

Ugledni časopis Geopolitika nedavno je iz pera V. Dimitrijevića objavio prikaz Mislilac na granici – sećanje na slikara, novinara i publicistu Dragoša Kalajića. Autor je, uz navođenje Kalajićeve radne i profesionalne biografije, objektivno osvetlio stvaralaštvo jednog od „najznačajnijih srpskih intelektualaca druge polovine 20. veka“. Bilo bi nepravедно da ne spomenemo i druge koji su pišući o D.K. nastojali da posle njegove smrti podsete na „prosvetiteljsku misiju“ koji je imao „herojskih devedesetih“ (Kalajićev izraz). Reč je, pre svega, o analizama A. Gajića, N. Kuzmanovića, B. Matića, S. Erića i drugih afirmisanih stvaralaca na koje je Kalajić „jednim pogledom na svet“ možda presudno uticao.

I ovom prilikom posebno izdavam značaj svojevremenog ponovnog prikazivanja serijala emisija Mon Blan (TV Palma) koje su, zahvaljujući tadašnjem direktoru novosadske TV „Apolo“ Saši Adamoviću, Dragoševom prijatelju i saradniku, i vizuelno oživele sećanja na njegov izuzetan stvaralački opus. Nekoliko godina posle smrti, zahvaljujući televizijskom ekranu, pred nama je ponovo

u punom sjaju bio autor neverovatne erudicije i geopolitičkog obrazovanja koje je i tada kao i danas nedostajalo ovdašnjoj „intelektualnoj i političkoj klasi“.

Iako nisam pripadao najužem krugu Kalajićevih prijatelja, imao sam retku privilegiju da od Petog oktobra do njegove teške bolesti više puta razgovaram sa velikim misliocem. Bili su to susreti u vreme postrevolucionarne dosističke strahovlade, kada je mali broj intelektualaca imao dovoljno hrabrosti i moralne odgovornosti da ukaže na pogubne posledice prevrata u režiji „Imperije zla“. Posle intervjua koji su emitovani na lokalnim televizijama Tisa u Bečeju (19. decembar 2000) i Jesenjin u Novom Sadu (12.februar 2002, prvog dana suđenja Miloševiću u Hagu), ljudi su mi prilazili i zahvaljivali na onome što je, u njihovo ime, Dragoš javno govorio. Predosećajući da će neki odgovori biti zadugo aktuelni (kao i Kalajićeva dela) dva od ukupno četiri takva razgovora priredio sam u svom publicističkom prvencu Suočavanja, objavljenom 2003, za života velikog mislioca.

Podsetio bih na neke od njegovih tadašnjih promišljanja za koja verujem da će i danas biti zanimljiva za analizu ne samo njegove slojevite ličnosti, već podjednako i jedne složene i protivrečne epohe. Kada sam ga zamolio da opiše mesto i ulogu intelektualca u jednom društvu, dobio sam odgovor o tome da je reč o misiji „da su intelektualci ljudi različiti od ostalih, da samim tim imaju veće odgovornosti da osmatraju svet, upozoravaju na opasnosti i iznalaze najbolje odgovore“. „Ako sam, nastavio je Dragoš, takav intelektualac onda sam ispunio svoj životni zadatak“. Naš prvi „javni televizijski susret“(na Svetog Nikolu, Bečej 19.12.2000) poklopio se sa pisanjem završnog poglavlja kapitalne studije Evropska ideologija, koju je Kalajić najavljiavao kao svoje životno delo.

Da li je Evropska unija zaista evropska – pitanje je kojim se bavio, kao i obrazloženjem „da je ona nažalost danas mnogi više američka nego evropska“. Kalajić je ubedljivo objašnjavao antievropsku politiku zvaničnog Brisela na primeru Italije, koja je suočena sa masama izbeglica iz Trećeg sveta, počela da gubi sopstveni identitet (samosvojnost). Agresija na tadašnju SRJ, koju je podržala vlada italijanskih postkomunista, bila je za Kalajića očigledan dokaz izdaje, ne samo jednog evropskog naroda (srpskog) nego i interesa autentične Evrope u korist „okupatora s one strane Atlantika“. Za one koji su tokom rata 1999. pratili italijanske medije ostaće nezaboravni njegovi televizijski nastupi. Oni su do te mere uticali na javnost u ovoj zemlji da je tadašnji komesar EU Ema Bonino priznala „da je Italija jedina članica NATO gde Srbi dobijaju medijski rat“. Da li slučajno ili ne tek 21. maja 1999. italijanski parlament (sa gotovo 60 odsto glasova) doneo je rezoluciju o trenutnom prekidu bombardovanja, koju vlada premijera Daleme nije smela da primeni. Iz toga doba ostao je zabeležen i jedan tragičan događaj. Naime, svega dva dana posle usvajanja Rezolucije ubijen je vladin savetnik za rad i socijalna pitanja Masimo Dantona. Ubistvo su izvršile navodno Crvene brigade za koje, više od dve decenije, niko u Italiji nije čuo. Kalajić je u našem razgovoru isticao da se radilo o „mafijaškom znaku premijeru“ (inicijali su isti M.D), da će proći isto ukoliko odustane od nastavka bombardovanja. Baš kao i toliki drugi italijanski političari koji su, poput Mateia ili Mora, pokušavali da zaštite državne i nacionalne interese.

Sličnu sudbinu doživeo je i predsednik Milošević. O tome kako je Kalajić komentarisao početak mastodontskog procesa u Hagu, ostao je trag u drugom delu našeg razgovora koji sam publikovao u knjizi Suočavanja. O ovom suđenju D.K. je govorio 12. februara 2002, posle iščitavanja optužnice

Karle del Ponte. Na osnovu njene analize bilo mu je jasno da je reč o „otvorenom političkom suđenju u kojem se sudi ne toliko Miloševiću, koliko srpskom narodu i državi SRJ“. Osuda Jugoslavije kao agresora, za Kalajića je bila samo jedan detalj šire strategije Vašingtona čiji je cilj da zagospodari Evroazijom, odnosno Rusijom. I prilikom ovog razgovora D.K. je govorio o sasvim izvesnoj krizi svetske supersile povezujući njen krah sa urušavanjem dolara i prevare zvane Njujorška berza, što se uostalom i dogodilo avgusta 2008.

Mnoge Kalajićeve ocene danas su realnost međunarodne politike i ekonomije. V. Dimitrijević je ukazao na neoosmanizam o kojem je Dragoš prvi pisao oslanjajući se na čuveni ogled Treća američka imperija, autora Hajlbruna i Linda, u kojem se još 1996. govori o Bosni kao zoni naglo širećeg uticaja Amerike od Zaliva zaključno sa Balkanom. Druga Kalajićeve važna procena odnosila se na povratak Rusije u međunarodnu politiku. Ona ponajviše dolazi do izražaja prilikom pisanja pogovora za dopunjeno izdanje knjige Rusija ustaje u kojem iskazuje proputinska raspoloženja ali i izvestan skepticizam o ideološkim dometima Putinske epohe, o čemu je tek pre izvesnog vremena pisao i poznati ruski geopolitičar Aleksandar Dugin. Neprevaziđeni su i njegovi tekstovi iz Prvog zalivskog rata Alal vera Sadame i Pobuna rusofoba, u kojem je izložio oštroj kritici režim B. Jeljcina. U kategoriju nezaboravnih oglada svakako spada i onaj pod naslovom Jadani Vatikan gde je među prvima kritikovao savez papske države sa trilateralnim kapitalom i domete neviđene katoličke verske mobilizacije pod papom Vojtilom. Poseban značaj imaju i Kalajićeve tekstovi o procesima tranzicije u Istočnoj Evropi. Naime, Dragoš je među prvima razotkrio pozadinu svrgavanja Čaušeskua koji je likvidiran po nalogu svetske lihvarske internacionale jer je vratio sve dugove, što je sa stanovišta Novog poretka neoprostiv greh. Zahvaljujući Dragošu, među prvima smo saznali da masonska elita vlada Francuskom, kao i da su Bugari najinteligentniji narod u Evropi (po testovima britanske “Mense”). Kalajić je, nema sumnje, umnogome bio ispred svog vremena.

Naš poslednji razgovor imao je u izvesnoj meri i privatnu notu. Kao da smo se opraštali. Govorio je o operacijama koje su ušle u anale medicine. Savetovao me je i podržavao. Za kraj mi je prepričao susret sa slavnim Ezrom Paundom, kome je, svojevremeno, kao mlad slikar iskazao divljenje.

Dobio je odgovor koji je toga dana uputio ne samo meni već jednoj generaciji koja je stasavala herojskih devedesetih: „Mladiću ako sam zaista toliko uradio, moj život imao je smisla“.

Novi Sad, 30. oktobar 2011.

Две врсте непријатеља

Трудећи се да србске хришћане заразе мазохистички склоностима за подвргавање сваком страном господару и ропству те и за љубљење најгорих душмана — „пацифисти“ се позивају на

јеванђељску препоруку „љубите непријатеље своје, добро творите онима који вас мрзе“ (Лк. 6, 27 и Мт. 5, 44). Ако би такву препоруку усвојили по интерпретацији „пацифиста“, србски хришћани би доиста били принуђени да зарад верске ревности љубе не само све па и злочиначке непријатеље већ и Сатану. „Пацифистичка“ интерпретација изложеног начела може засенити и збунити само потпуно неутке, захваљујући осиромашености европских језика који при овом крају миленарног процеса изрођавања све врсте непријатељства означају само једним именом, принуђени да им различитости исказују додатним описима. Старогрчки и латински језик различито означавају две основне врсте непријатељства: личног и јавног, односно политичког. У старогрчкој и латинској верзији наведена јеванђељска препорука позива вернике да љубе само своје личне али не и јавне, политичке непријатеље; *diligite inimicos vestros*, ἀγαπάτε τοὺς ἐχθρούς ὁμῶν а не *diligite hostes vestros*

Карл Шмит, разматрајући суштину политике, која почива на критеријуму и моћима разликовања пријатеља и непријатеља, иронично али тачно опажа: „У миленарној борби између хришћанства и ислама, ни једном једином хришћанину није пало на памет да зарад љубави за Сарацене или Турке препушта Европу исламу уместо да је брани. Непријатељ, у политичком смислу тог појма, не имплицира личну мржњу те само у сфери приватног живота има смисла волети свог непријатеља, односно противника.“⁴

Слично разликовање личног (*inimicos*) и јавног (*hostes*) непријатеља пружа блажени Августин у полемици против Фаустума. Продубљујући упутства Јована Крститеља војницима (Лк. 3, 14), блажени Августин истиче да им њихова дужност налаже превладавање личних интереса те борбу против претњи и повреда што циљају и угрожавају јавност којој служе. Своје оружје и умеће војник не сме употребљавати да би одговарао на личне повреде, дакле против личног непријатеља (*inimicos*).

Многе препоруке Исуса Христа није могуће правилно разумети без спознаје историјског контекста. Примерице, обеснажење старозаветног начела одмазде по формули „око за око, зуб за зуб“ те позив верницима да се не противе злу, циљају јеврејско бунтовништво и позивају на поштовање рах готана. Дакле, ту није реч о сваком злу, већ о једном посебном, контингентном и релативном, које је Исус Христос извесно процењивао подношљивим, мудро увиђајући да би побуне изазвале много већа и гора зла. У времену тих проповеди римска империја била је добро утврђена, врхунски развијена и узорно уређена политичка стварност склада и синергије мноштва етичких и религијских различитости. Осим предоченог политичког смисла, наведена препорука садржи и моралну димензију где истиче најбоље стање духа, изнад личних и туђих страсти. Уосталом и непосредно животна искуство нас учи да је спокојство повређеног духа, који не узвраћа на нападе, често најбоља одбрана која затомљава гнев и мржњу противника.

Ваља имати у виду и метафорични смисао многих јеванђељских препорука који с тога не допушта дословне лектире и одговарајућа, приземна тумачења. Додуше, склоност ка дословним лектирама и тумачењима је саставни, премда хетеродоксни део историје промишљања хришћанског учења који сведочи само и једино о слабостима и ограничењима људског елемента, али ваља признати да је Црква умела да их кроти и исправља. Добар

пример супротстављања таквим слабостима и ограничењима пружио је управо блажени Августин у поменутом спису, поводом јеванђељског позива да се на ударац противника по десном образу одговара окретањем другог (Мт. 5, 39). Једном за свагда са оном врстом простодушности која одликује мудрост блажени Августин разрешава све недоумице које може изазвати речена препорука указујући да се она не односи на тело већ на дух. Дакле, и ту је реч о моралној дисциплини која на изазове мржње не узвраћа мржњом већ узвишеношћу сувереног и непоколебљивог духа.

Ако би пак силом неког апсурда предочене јеванђељске препоруке ваљало читати и схватати дословно а не као метафоре виших поредака стварности, онда би неке друге и привидно „супротне“ препоруке из Јеванђеља боље очи као несхватљива противуречја. Дobar пример таквог „противуречја“ пружа позив верницима да се и по цену продаје последњег иметка снабдеју бодежима: „А који нема нека прода хаљину своју и купи нож“ (Лк. 22, 36).

Преузето из часописа студената богословског факултета Логос Год. 5, бр. 1-2/1995

Одломак из текста Драгоша Калајића "Пацифизам против хришћанства"

РИМСКЕ ФОНТАНЕ У СРЦУ ДРАГОША КАЛАЈИЋА

Фонтана и женски принцип

„Одлазим да се опростим од римских фонтана, које сам, више од свега, заволео у Риму, као уосталом и сви други који су живели у Риму” — исповедио је Милош Црњански у аутобиографском роману „Код Хиперборејаца”

Кад се пореде Београд и Рим, највећа разлика очитује се у домену односа спрам воде. Нема никакве сумње да Београд, међу европским престоницама, пропет тврђавом над ушћем Саве у Дунав, има најлепши положај за трајни љубавни однос с водом. Авај, кад страни и неупућени намерник прође пристаништем, дуж најружније од свих београдских улица, што каља име славног Карађорђа, мора закључити да се Београђани патолошки клоне чак и да погледају а камоли додирну воду.

Ако пак речени, замишљени намерник шетњу продужи до Аде, урамљене непрекидним низом пловећих одмаралишта, која су такође јединствен европски израз љубави за воду, извесно старословенског порекла — мораће остати у чуду пред тим противуречјем. У питању је један од низа симптома већ хроничне наопакости друштвене хијерархије код Срба. Народ Београђана

веома воли воду а „градски оци“ је већ генерацијама мрзе, вероватно уживајући у сопственим прљавштинама и смрадовима.

Повест Рима, бар до модерног доба, осведочава посве обрнут однос: елите су трајно заљубљене у воду а плебс ту страст плаћа с негодовањем, до побуна. Како сведоче неколико аквадукта и хиљаде фонтана, мноштво императора и папа се кроз векове такмичило ко ће Римљанима довести веће воде и изградити им лепша изворишта.

Када крв узвраћа ударац новцу

Једна од најлепших римских фонтана, звана Корњаче — јер њена четири бронзана ефеба уздижу корњаче ка извору да би их напојили — дугује свој положај повређеном поносу једног припадника племениташке породице Матеи. Према легенди, неки трговац је ускратио руку своје прелепе кћери просиоцу из те породице, јавно се изругујући њеној претпостављеној осиромашености. Оћутаваши то ругање новца крви, увређени је позвао несуђеног таста на баснословну гозбу и раскошне спектакле, задржавши га до зоре, када је отворио један прозор и позвао га да заједно уживају у призору Рима под првим зрацима Сунца. Тада је гост запањено угледао, пред палатом Матеиа, фонтану које није било кад је дошао у посету и која је требало да буде подигнута на оближњем тргу Јудите. Тада му је несуђени зет рекао, тоном аристократске скромности:

„Ето шта може да учини један Матеи, током само једне ноћи, премда нема довољно новца да ожени једну девојку.“

Нико више није видео фонтану Корњача с тог прозора, који је од тада па до наших дана остао зазидан. Кад год ми душа, жељна умилног ромора воде из те фонтане, у тишини високе ноћи, кораке доведе до ње, ја подижем поглед ка том зазиданом прозору и питам се зашто га је један Матеи затворио. Ако неко, поведен овом исповешћу, буде следио моје кораке, нека зна да је од многих могућих одговора на такву радозналост знатно значајнији основни услов њиховог извирања из запитаног ума: осећај тихог бола у срцу, чије је име саосећање.

За лепоту су одузимали од уста

Повест Рима сведочи да су на супротној страни, плебејској, многа велика предузетништва изградње велелепних фонтана изазивала мрзовољу, гунђања, па и побуне маса, јер су их и оне плаћале, невољне да одвајају од уста зарад лепоте. Фонтана која вековима обележава најомиљеније стециште Римљана је изазвала и највеће протесте гомиле. Реч је о ремек-делу Бернинија, о фонтани Четири реке, што на средишту Трга Навона, око египатске пирамиде чији шиљак носи голуба Благовести, симболично приказује јединство свих тада знаних континената, представљених њиховим главним рекама, дивовским отелотворењима Дунава, Нила, Ганга и Рио дела Плате.

За потребе изградње фонтане папа Инокентије X је увео порез на цену хлеба, али му ни то није било довољно, па је и већ прописану тежину векне смањио. Римски плебс је тада испевао сатиричну јадиковку:

„Не требају нама никакви шиљци и фонтане, већ хлеба, и хлеба, и хлеба за прехране!”

С обзиром да се тада разнео глас како папа Инокентије X све то чини само за лепе очи и естетске потребе вољене рођаке Доне Олимпије Маидалкини, што је гледала на Трг Навона са прозора својих одаја у палати Памфили, гомила је често насртала на њене кочије да је линчује, па је несрећна лепотица понекад морала тражити спаса у најближим црквама или патрицијским домовима. Тим поводом руља је своју хроничну женомрзачку страст овековечила једном строфом која игром речи презиме Маидалкини претвара у Малдакина, што ће рећи, отприлике, Злонапаст:

„Ко каже жена, каже штета,
ко каже женско, каже клета,
ко каже Олимпија Злонапаст,
каже Жена, Штета и Пропаст.”

Када пролазим Тргом Навона, крај палате Памфили, увек дижем поглед ка прозорима одаја Доне Олимпије Маидалкини да бих замислио њену лепоту и одао дужну почаст, тим пре јер постварења неких генијалних замисли Бернинија дугујемо њеном заузимању код папе Инокентија X. Ипак, упркос радног наслова фонтане, Бернини се није потрудио да њоме прослави женску природу извора и река, јер је ту елемент воде само пуки додаток барокној егзибицији мушке мишићавости. Можда тај приказ нападне мушкости наводи низ историчара уметности и масе туристичких водича да вековима препричавају урбану легенду према којој је Бернини искористио једну фигуру за отворено изругивање једином дораслом такмацу, ученику Бороминија, коме је иначе преотео поруџбину. Наводно, лева рука оличења Рио дела Плате је дигнута с ужасом на лицу увис, према куполи оближње цркве Свете Агнесе — Бороминијевог ремек-дела — као да се она управо руши због лошег статичког прорачуна. Штета за ту легенду што је изградња фонтана Четири реке завршена добрих годину дана пре почетка изградње цркве Свете Агнесе, окончане шест година касније.

Како је Фонтана ди Треви изгубила чедност

За коначно уобличење најчувеније римске фонтане, звана ди Треви, били су потребни 312. година и трудови петнаестак папа, међу којима се жаром градитељског — или боље речено рушилачког — наума највише истакао Урбан VIII, од племићког рода Барберини. Да би је неометан зградама плебса гледао са прозора свог станишта, на брду Квиринале, наумио је да све те зграде поруши. Да би сакупио потребне новце ударио је порез на вино, па су римски плебејци завапили:

„Да ниједан Римљанин не би остао водурине жедан, пореским наметом на вино је навалио папа Урбан”

Тако је плебс Урбана VIII назвао „папа Харач”, а за Барбериније смислио пословицу: „Што нису успели да почине барбари, починили су Барберини”. Право варварство достигнуто је папиним

писменим налогом архитекти Бернинију да за потребе изградње Фонтане ди Треви користи „прелепи мермер споменика округлог облика и великог обима, из древних времена”. Ту је била реч о маузолеју Цецилије Метеле, крај пута Апија Антика. Кад су градитељи фонтане почели да разарају маузолеј и развлаче „грађевински материјал”, народ се дигао на оружани устанак и тако је изградња прекинута до следеће генерације.

Ипак, доживевши бројна преиначења места и облика, попримивши коначно дивовске размере, подобније приказу великих водопада, Фонтана ди Треви се прилично удаљила од женске природе воде, сачуване само у имену извора који ју је првобитно напајао: Вода Чедне. Према легенди, ту воду је ожеднелим легионарима императора Августуса, што су се враћали с ратног похода, открила једна девојчица, дакле Чедна.

Можда очи писца ових редова нису у стању да уоче црте женске природе Фонтане ди Треви — упркос лепих, женских отелотворења Чедности, Плодности и Здравља — због недостајања основног услова за љубавни однос достојан укуса, барем европског човека: никад је нисам успео срести и загрлити мислима насамо а камоли „чедну”. Она је увек, даноноћно, промискуитетно окружена брбљивом масом туриста која се око ње тиска, гушећи ми сваку жељу.

Црњански пред барком на Шпанском тргу

Не осећам женственост ни у фонтани Барка, на Шпанском тргу, која, по легенди, овековечава неки чамац кога је до тог места донео велики излив Тибра 1588. године, односећи многе животе. Погледу Милоша Црњанског она је изазивала невеселе мисли о пролазности свега, исписане на страницама аутобиографског романа Код Хиперборејаца:

„Уметник је ту барку римску, очигледно, створио, за то да разлива воду и да плови у вечност, увече, а да шуми, и у ноћи. Спустио је тај чун испод површине пијаце, тако, да се чини, да заиста одлази некуд, у мраку. Толики су у њој из Рима у смрт отишли, а од Рима се растали.”

Фонтану је пројектовао Пијетро Бернини, отац много славнијег Ђан Лоренца Бернинија, али „барка” одаје руку сина. За исказивање талента сина отац је доиста „спустио тај чун испод површине пијаце”, али само зато што је на то био принуђен slabим притиском Воде Чедне, која потом мора да напаја и друге фонтане. Ипак, оној врхунској истини много је ближа крилата мисао Црњанског него што су то чињенице условљене законима хидраулике. Уосталом, Црњанском дугујемо и најлепши опис женствености римских фонтана у повести европске књижевности:

„Толики су описали римске фонтане. Ја сам о њима ћутао, као што се ћути кад једна жена долази на љубавни састанак, а за њом лебди бео вео, у прозирном мраку, лети.”

Тамо где се чује ехо вечности

Најженственија и најотменија је најстарија римска фонтана, што се уздиже, над неколико мраморних степеника, из средишта трга пред црквом Santa Maria in Trastevere. Обичавам да одлазим њој у посете кад је сама, пред зору, да бих у шуму извирања њене воде прочишћавао

и уздизао мисли. Древни, хеленски мудрац Хераклит је у току воде видео метафору пролазности и неповратности свих ствари и појава, али кад стојим пред том врховном дамом ја имам утисак да слушам ехо вечности. Видео сам многе спектакле људског и подљудског крај њених скута, на њеним степеницама, од осмеха пријатеља и пријатељица, којима сам пред фонтаном заказивао састанке, преко дражи славних глумица и ревија високе моде, говора комунистичког незадовољства, до логоровања бескућника и дрогиране младости Европе, што је ту остављала и оставља своје мртве. Све је то долазило и одлазило, као нека пена таласа историје, а она, најженственија и најотменија међу римским фонтанама, неузнемирено испреда, кроз векове, непроменљиви шапат утехе свима који желе да је чују.

Увод у дело Јулијуса Еволе

Свет Традиције начела, врлина и вредности које осветљава, рехабилитује и развија катедра Јулијуса Еволе (1898-1974) – поларно је удаљен од модерног, па је стога недоступан оптикама какве нуде или намећу владајуће школе усмеравања људског. Већ сама модерна *forma mentis* је прва и готово несавладива препрека разумевању а поготову живљењу Традиције о којој сведочи Еволино дело. При крају најпродорнијег истраживања мистерије Грала, темпларског и гибелинског наслеђа, Јулијус Евола опажа да је „и у једноставном домену идеја карактер владајуће културе данас да већина није у стању да створи ниједан концепт о чему је ту реч”.¹ Изложене чињенице указују и на тежину задатка увођења у дело Јулијуса Еволе. Сваки веродостојни корак ка средишту Традиције садржане у Еволином делу изазива квалитативни преображај духа и душе, удаљавајући нас од „једнодимензионалног универзума” (Маркузе), у коме су човека заточиле модерне идеологије и демонија економије. Једину подударност између Еволиног пута ка Традицији и модерне мреже вавилонских комуникација опажамо на самом почетку његове духовне пустошине, па је стога упутно започети увођење управо на тој тачки сагласности појединог и општег искуства. У питању је искуство модерног нихилизма.

Духовну пустошину Евола је започео приступивши најрадикалнијим мистичким покретима модерне културе, дакле дадаизму и футуризму.² Под светлом искуства метафизичког алпинизма³ да „од задњег корака зависи први” (Домал) можемо лакше разумети разлоге Еволиног посвећења нихилистичкој историјској „авангарди”: основни покретач је непоколебљиви генетски порив потврђивања воље и моћи јаства које се није могло препознати у идејама, фигурама и узорима културе „трећег сталеза”. Логични и природни исход таквог противречја између јаства и околине био је избор нихилизма као пуког средства крчења пута ка хоризонтима слободе постварења заточених могућности метафизичког састојка људске „мешавине” (Платон). За разумевање таквог избора упутан је Еволин „запис за пријатеље” из 1921. године. После исцрпљених могућности културе – од Вагнера, Рембоа и Дебисија, до Ничеа, Берклија и Канта – Евола описује стање незадовољеног духа следећим речима: „*Tud und Verklärung*. Сви смо ми мртви, угљенисани, распаднути: у незајажљивој жеђи једног Фауста исцрпили смо сва искуства, исцедили до последње капи све страсти... У искушавањима те

закрвављене и измучене епохе патили смо због свих смрти, живели смо илузије свих светлости. Сад све то више не постоји... Сад знамо да је било нешто друго што је наше пијанство скривало, сад осећамо да су осећајност, љубав и хуманост болести: све оно што је за друге живот и стварност – спало је заувек, попут прљаве, ознојене и поцепане одеће, са тела светлости. Људе који се сматрају живим видимо као мртве лутане, наказе и трговце. То није песимизам: реч је о томе да смо видели. У бедном сазнању пронашли смо нашу стварност, ја које је изван свакодневног живота, илузија и болести и свег осталог: и отуђења и непоседовања свих ствари које се зову духовним: мисао, осећајност, вера.”⁴

У истом запису, нешто даље, Евола исповеда смисао овог бављења уметношћу: „Ја сам неискрен: до мојих поема стало ми је колико до лака за нокте; слике стварам због таштине, пишем зато што немам шта друго да радим и због reklame, ја сам restaquere духа и полажем моју ствар у беживотни облик, полажем моју ствар у ништа: Ich Habe mein Sache auf nichts gestellt.”

Ако проучимо Еволине поеме, слике и исповести, можемо уочити битну одлику његовог духа која га је високо издвајала из „авангардне” гомиле: он је поседовао нихилизам као средство реинтеграције јаства у мета-нихилистичко, трансцендентно „тело светлости”, док су остали били поседнути нихилизмом као вештачки или аутентични медијуми. Еволино искушавање нихилизма било је неупоредиво обимније, веродостојније и опасније, обухватајући велике распоне ништења, од експеримената са опијатима и наркотицима, до прага самоубиства, где су га можда довели и примери Вајнингера и Микелштатера, које је следио. Само захваљујући изванредној будности ума, неустрашивости душе и снази тела, Евола је успео да прође кроз најгора искуства нихилизма неозлеђен, да одоли вртлозима који су водили лудилу или самоукинућу. У освртима на искуство магнетизма идеје самоубиства Евола је указивао на спасоносну улогу лектире једног Будиног говора „племенитом сину”, упућеном Буђењу, о низу илузорних идентификација јаства којих се мора ослободити: од сопственог тела и осећања, преко елемената природе и богова, до „свега”, до крајњег испита, дакле до идеје самоукинућа: „Онај који узима укинуће као укинуће, и узевши укинуће као укинуће мисли укинуће, мисли о укинућу, мисли на укинуће, мисли ,Моје је укинуће’ и радује се укинућу – тај, ја кажем, не познаје укинуће.”⁵

Овај говор изазвао је у Еволином духу пресудно просветљење: „Осетио сам да је порив ка изласку и самоуништењу био заправо ограничење, ,незнање’ супротно истинској слободи. У том моменту, у мени је извршен преображај и сванула је одлучност способна да одоли свакој кризи.”⁶

Од филозофије до знања

Захваљујући отворености ума (pous) за светлости интелигибилног света и постојаности духовне вирилности, Евола је брзо прозрео опсенарску и вампирску природу идеја и представа стицаних на путевима нихилизма. У трагању за истинским упориштем трансценденције и афирмације веродостојног јаства и одговарајуће слободе, Евола се из уметности престројио на пут филозофије, јер њена формална дисциплина мишљења и закључивања пружа боље одбране од самообмана и фантазми сензибилног света. Изложени циљеви трагања, карактерне склоности и „дух времена” усмерили су Еволину духовну пустиловину ка идеализму изведеном из посткантовске критике сазнања. Еволина дела сведоче о најдалекосежнијем продору који је

до крајњих граница развио могућности садржане у прерационалним премисама идеализма: „У негацији сваког „друго“, као резултату логичког истраживања могућности сазнања и, истовремено, као нужни услов система апсолутне извесности – јесте појава, одражена у свету идеја, дубоког порива битка ка вредности и владавини који је пробудио човека. Дакле, више него једним аспектом Ниче, Вајнингера и Микелштатера дају њихов смисао Декарту, Берклију, Канту и Фихтеу.”⁷

Ипак, разматрајући крајње домете идеалистичких предузећа, Евола је открио да их све карактерише издаја основног, прерационалног порива и регресија у свет самоопсена, од лажних слобода до сурогата „ја”, пуких хипостаза логичког субјекта, званих „мисао уопште” (Кант), „апсолутно Ја” (Фихте), „Идеја” (Хегел), „Знање” (Вебер) или „чисти Чин” (Ћентиле). Дакле, Еволин филозофски Sturm und Drang је сагорео све спекулативне конструкције идеалистичке мисли ватром иманентне критике али и жаром интуиције метафизичког циља. „Човек не почиње нити се окончава човеком, премда су модерни – осим химера вере и интелектуалних конструкција, који чине део онога што је само људско – сведени на немогућност да знају ишта друго. Ми смо људском статусу вратили смисао једне епизоде, једне могућности. Две велике епохе – које називамо епохом „спонтаности” и епохом „владавине” – у нашој феноменологији се простиру као материја могућих искустава и као могући модуси битка са ове и са оне стране човека. Мишљење идеалиста да процес духа, доспевши до филозофије, уметности, религије или етичности апсолутне Драве (до „објективног духа”), досеже врхунац те се ту зауставља – по нама, одаје ограничење или недостатак метафизичког смисла који су код модерних најприсутнији. Осим тога, „модерни свет”, далеко од тога да преставља привилеговано стање, није друго до једна појава, једна међу многим културама; и сама могућност окончавања у тако изненађујућим, тако инфантилним илузијама – осведочава, са парадоксом, апсолутну слободу духа.”⁸

Дакле, спознајући и одбијајући идеалистичке формуле јаства, које ограничавају и деградирају људске могућности, Евола је изградио модел „Апсолутне индивидуе” која се манифестује пре и изнад сваког „перципирања”, „постављања” или „стварања” апсолутном слободом, вољом и владањем, широм хоризоната универзалних магнитуда, дакле Свега. Ту су садржани апсолут и супротност, Ја и не-ја, по формули *coincidentia oppositorum*. Еволина позитивна критика идеализма и модел „Апсолутне индивидуе” оспоравају заправо целокупну историју филозофије постојања, рехабилитујући антички смисао филозофије, који се превасходно састојао у превладавању света постојања и спознаји интелигибилног света вечних извесности. Јасно је да спознаја „Апсолутне индивидуе” имплицира превазилажење филозофије, као дисциплине „љубави према знању”, и освајање знања метафилософског статуса. Потом, таква спознаја изискује и потврђивања кроз постварања апсолутне слободе, воље и владања. Конкретне манифестације свог идеалног модела Евола је открио у начелима и формулама, установама и облицима метафизичке Традиције индоевропских култура.

Повратак паганства

Изложено „откриће” поставља нам темељно питање: како и зашто је Евола препознао „Апсолутну индивидуу” у свету Традиције, како је могуће помирити модел лишен свих закона и ослобођен од свих обавеза, веза и ограничења – са Традицијом коју одликују најстроже и најтеже дисциплине људског материјала, саобразне највишим циљевима покрета метафизичког преображаја и постварања човека? Изложени парадокс може се предочити и

метафорично објаснити сликом средишта урагана у којем влада савршени мир. Привид парадокса ишчежава под светлом знања „божанског“ порекла и одговарајуће природе суверена индоевропске Традиције, које уједињују трансценденцију и иманенцију и повезују (попут римског pontifixa) Небо и Земљу, интелигибилни и сензибилни свет.

У тим врхунским фигурама троделне структуре заједница и култура индоевропске Традиције, апсолутна слобода и апсолутни ауторитет нису супротстављена својства већ два различита аспекта јаства. Изворно, *autoritas* означава божанску стваралачку моћ.⁹ Већ и сама суверенска улога стварања закона, прописивања дисциплина и одређења путева метафизичке реализације човека и заједнице – подразумева поседовање знања и моћи којима таква помоћ није потребна. Одразе такве улоге срећемо у хијерархијама неких монашких редова и езотеријских друштава Истока и Запада где се полагањем испита најтеже и највише дисциплине стиче статус ослобођен свих норми, јер су оне ту излишне, попут штака здравом човеку.

Истовремено са филозофским прегнућима, Евола је трагао за знањима метафизичких доктрина древних култура Истока и Запада, као да је свесно или несвесно припремао услове за квалитативни преображај „Апсолутне индивидуе“, за њен „силазак из усамљених, апстрактних и разређених висина у конкретност историје, са одговарајућим прелазом који се односи и на концепт моћи“. ¹⁰ На жалост, и Еволино искуство осведочава да не постоји директан прела из модерног света у свет Традиције, из таме хаоса у светлост Реда, како иначе обећава графички приказ симболизма *yin-yang* принципа. Да би човек из модерног света доспео до света Традиције – мора се пробити сам кроз међупростор или *interregnum*, испуњен заводљивим опсенама и погубним искушењима, сурогатима и симулакрумима метафизичког знања.

У савременом добу тај међупростор је планетарни вашар псеудоспиритуализма и псеудорелигиозности, од масонских ложа и теозофских кружока до тезги самозваних гуруа, који очајању обезнањених и обездушених маса продају магле и зврчке кривотворених источњачких традиција. Сав тај меланхолични спектакл за засењивање простоте модерних материјалистичких животиња може се обухватити и објаснити Шпенглеровом дефиницијом „друге религиозности“ као типичног симптома декаденције цивилизацијских циклуса. Ипак, никад у историји цивилизација „друга религиозност“ није била тако распрострањена и кобна као данас, јер никад човек није живео у потпуно десакрализованом свету као што је модерни.

По сили модерне судбине, Евола је пут ка Традицији морао крчити потпуно сам, што објашњава многа његова посртања и колебања, најпотпуније осведочена полемичким списом *Imperialismo pagano* (Пагански империјализам), из 1928. Реч је о патетичном покушају критике хришћанства, са становишта претпостављене актуелности „медитеранске традиције“. Непобитна је вредност основног правца Еволине критике, на линији традиције *paganitas*, од Келса, Плотина¹¹ и Јулијана Императора, до Ничеа, али је све остало пука небулоза, почевши од претпостављене ограничености „медитеранске традиције“. Осим великих празнина и изобличења, Еволине евокације елемената *paganitas* осведочавају да је знања стицао углавном из „друге руке“. У питању је масонска „рука“, коју одају бројни симптоми, од синкретичке природе измишљотине зване „медитеранска традиција“, преко карактеристичног „лунарног“ и „хермафродитског“ духа кривотворења доктрина и симбола древних култура, до актуелно-политичких инструментализација антихришћанске критике, уз захтеве да се прогна језуитски ред и „апсолутно заврши са хришћанством“.¹²

Мањкавости тог списка истиче и чињеница да је Евола, до краја живота, неумољиво одбијао све иницијативе за нова издања.¹³ Ипак, пробијајући се ка свету Традиције кроз међупростор испуњен опсенама и искушењима, Евола је стицао драгоцену сазнања и искуства која је потом

изложио у низу радова, почевши од *Maschera e volto dello spiritualismo contemporaneo* (Маска и лице савременог спиритуализма).¹⁴ У питању је најпродорнија критика модерне „друге религиозности” као лажне и перфидно програмиране алтернативне владајућем материјализму, у служби снага субверзије традиционалних врлина и вредности: од спиритизма, „психичких истраживања” и Фројдове психоанализе, преко теозофије и антропозофије, до квазимистицизма (типа Кришнамурти) и сатанизма. Сусрети са еминентним представницима „оперативне” масонерије и подложности одговарајућим упућивањима и манипулацијама – омогућили су Еволи дубоке увиде у доктрину и изрођавања те тајне организације, заправо једне од првих жртава субверзије која је изопачила њену природу и финалитете, претворивши је у средство за остваривање политичких и лукративних циљева.¹⁵

Можемо да закључимо да је из Паганског империјализма Евола задржао и сачувао само основни, магистрални правац истраживања, упућен ка културама *paganas*, касније спознатим као специфични делови јединствене индоевропске Традиције. На том путу ка свету Традиције Евола је пресудну помоћ стекао кроз искуство вођења „Групе Ур”, која је окупљала слободоумне духове упућене ка истом циљу. У питању је један пример преображаја квантитета у квалитет: сабирање и критичко поређење садржаја индивидуалних спознаја и одговарајућих аспеката древних култура Истока и Запада омогућило је ширење појединачних истраживачких перспектива, до увида у ограничену припадност делова јединственој индоевропској Традицији. Делотворност „Групе Ур” покретала је и надахњивала идеја метафизичког преображаја човека, па је тежиште њеног рада почивало у домену практичне акције, у знаку *Opus transformationis*. Рад група читовао се, споља, кроз издања месечних зборника изворних текстова метафизичких доктрина Истока и Запада, студија, коментара, препорука и исповести из магијске праксе.¹⁶ Смотре различитих аспеката Традиције обухватале су огромне хоризонте, од алхемијских трактата, преко митраичких ритуала и Платинових проповеди до Будиних говора и Миларепиних химни.

Пут акције

Еволина интуиција постојања јединствене Традиције која претходи и надвисује све потоње изводе – нашла је потврду и највећи подстрек кроз дела Ренеа Генона, са којим је после наш аутор успоставио веома присан и трајан интелектуални однос. Ипак, Евола је далеко надмашио Ренеа Генона јер је осветлио и другу, ништа мање значајну половину „Примордијалне Традиције”.¹⁷ Саобразно својој природи и одговарајућим ограничењима, Генон је осветљавао само путеве „контемплације”, док је Еволин витешки дух спознаје обухватио и путеве „акције”, пружајући интегралну визију индоевропске Традиције, прожете снагама и енергијама „духовне вирилности” – Генонова реконструкција „Примордијалне Традиције” изгледа не само половична, већ и безнадежно беживотна, прожета духом клонулости и меланхолије који пасивно чека крај циклуса модерне културе и цивилизације, те обнову „златног доба”.

Изложена својства Еволиног витешког духа су условила и одредила спознајну перспективу која се скоро потпуно разликује од модерне, уобичајене и „академске”, премда је он рехабилитације индоевропске Традиције изводио помоћу најгушћег решета научне методологије. Разлике између Еволиног и „академског” приступа очитују се већ самим доживљајем предмета истраживања. За модерну „академску” свест предмети истраживања су попут неких мртвих ствари или лешева, давно сахрањених у дубинама неповратне прошлости. Зато „академска” свест често није у стању да уочи оно што је битно, дакле животност садржаја

традиција. За Еволу, предмети научних истраживања су историјски облици манифестација вечних формативних и информативних принципа које он настоји да спозна као живу или бар виртуелну стварност, чије стваралачке снаге и енергије ваља пробудити, актуелизовати и развијати.

Разлике се уочавају и на квантитативном нивоу поређења. Ако упоредимо Еволино капитално и најпотпуније дело, *Rivolta contro il mondo moderno* (Побуна против модерног света),¹⁸ са дometима и радијусима индоевропских истраживања тог времена – опазићемо да их Еволина визија далеко надмашује. Евола је тада сагледавао индоевропско јединство не само у доменима језика и древних митологија, већ и у свим осталим значајним пољима осведочења култура, кроз читаву историју. Многе његове интуиције индоевропског јединства потврдила је, касније, катедра Жоржа Димезила, премда уз помоћ неупоредиво истанчаније ерудиције.

Еволина Побуна против модерног света извршила је коперникански преокрет, свдећи историцистичку повест на органску структуру, па је битно утицала на дело Мирчеа Елијадеа,¹⁹ који је пружио „прихватљивију”, аи осиромашену слику света древних религија, редукујући различитости на материјалне категорије сличности, по цену губитка или превида духовних суштина. Стога Елијаде није могао да потпуно изведе метод „унутрашње” интерпретације предмета спознаје, односно уживљавање у одговарајући поглед на свет. Еволин „активизам” је тај метод извео до крајњих граница, што имплицира потпуни преокрет модерне спознајне перспективе. Смисао тог преокрета Евола је савршено језгровито изложио управо у студији *Metafisica del sesso* (Метафизика секса): „Традиционални човек је настојао да открије у божанству тајну и суштину секса. За њега, пре него што су постојали физички, сексуални полови су постојали као надиндивидуалне снаге и као трансцендентни принципи; пре него што би се појавили у „природи” постојали су у светој, космичкој и духовној сфери... На таквој основи поменуто гледиште историчара религије треба преокренути: уместо да људски секс буде основа за спознају онога што је реално и позитивно у сексуално различитим, божанским и митолошким фигурама – управо садржај таквих фигура пружа кључ за разумевање најдубљих и универзалних аспеката секса у мушкарцу и жени.”²¹

Будни ум и решето научне методологије нису допуштали Еволиној *forma mentis* да саображава предмете спознаје својим хтењима, али су се она истрајно испољавала при изборима циљева сазнања. У скоро сваком домену света Традиције Евола је превасходно трагао погледом за манифестацијама „духовне вирилности” на путевима акције. Дobar пример таквог принципа селекције пружа *La dottrina del Risveglio* (Доктрина Буђења) која је стекла највише признање „Pali Society”, академског института за истраживање будизма. Еволин увид у изворне текстове будизма поларно одступа од уобичајених и преовлађујућих, који Будину доктрину свде на један облик квијетизма.

Еволина доктрина осветљава првобитни и суштински смисао учења принца Сидарте: позив на буђење и предузимање метафизичког пута борбе, позив упућен витешкој мањини, која је у поседу одговарајућих квалификација духа и тела, дакле „духовне вирилности”. Принц Сидарта позива на велико усправљање из браманистичког изрођавања, на пробијање зидова самозаточеништва девирилизованог духа у свету илузија и страхова, на повратак магистралном путу етоса мишљења и акције ведске традиције. По Еволи, ширење доктрине буђења изван оквира витешке елите изазвало је и подстицало процесе декаденције и изобличавања оригиналног смисла до непрепознатљивости. На тим историјским стрминама декаденције, будизам се изметнуо у супротност првобитности, у квијетизам, морализам и банални пацифизам, преузимајући, успут, баласте наказности фолклора тропске фантазије. Тек зен-будизам, као доктрина самураја, енергично исправља ту параболу и рехабилитује, кроз нове

облике, оригинални смисао борбеног учења принца Сидарте: „Зен не представља „далекоисточну аномалију будизма“, како неки мисле, већ управо обнову потреба које су дале живот првобитном будизму, насупрот спекулација и предбудистичког браманског ритуала. У извесном моменту, са измењеним терминима, појавио се и у будизму феномен распадања, сколастичке формализације и оживљавања традиционалистичког ритуала, који се манифестовао у постведској Индији. Зен је енергична реакција против свега тога, а таква реакција била је својствена и оригиналном будизму. Зен не жели да зна за спекулације, канонске расправе, ритуале и религиозна булажњења. Пркоси иконокластијом. Не расправља, као Нагарђуна, о трансцендентним истинама, већ хоће да створи, посредством директне акције, услове за њихово постварење.”²²

Еволин принцип селекције можда најизразитије осведочава његов приступ тантричкој традицији, која извесно потиче из пре-аријских културних слојева, чије садржаје она обнавља у перспективи реваншистичког, противаријског покрета. Разумљиво је што такав покрет мобилише страсти домородачке већине, али Евола опажа да му приступа и делотворни песимизам аријске мањине, те он осветљава дубоке разлоге таквог избора, привидно парадоксалног, валоризујући „активистичке“ аспекте учења о употреби сексуалних односа за метафизичку реализацију човека.²³ Битни разлог поменутог избора Евола препознаје у метаисторијским условима, односно у условљавањима последњег доба, *kali yuga*, где су сви остали путеви метафизичке реализације недоступни, по сили опште регресије, те човеку преостаје само „најниже“, сексуално средство самопреображаја и спаса из самсарског „круга нужности“.

Са истим предодређењем спознајне оптике Евола и у другој великој неиндоевропској традицији, званој „алхемија“, валоризује превасходно „краљевски“, духовно-вирилни аспект.²⁴ Еволини афинитети нашли су најбоље и потпуно гостопримство, без икаквог остатка отпора, у циклусу европских мотива, легенди и епских и романескних предања о трагању за Гралом, симболом херојско-метафизичке реализације витешког човека.²⁵ Спрегом непревазиђене ерудиције и ненадмашне интуиције, Евола нам је потпуно открио „мистерију“ Грала, ослобађајући „тело светлости“, тај капитални симбол европске традиције, од свих потоњих наслага католичке инструментализације и манипулације.

Са Еволине надисторијске тачке гледишта, гралски циклус је последња велика мобилизација и манифестација суштинских својстава индоевропске Традиције, која је надахнула низ покрета усправљања европског човека, од катарских замкова, преко темпларског реда, песништва заједнице „*Fedeli d'Amore*“, до гибелинске милиције и њеног идеала рехабилитације универзалне Империје.

Побуна против модерног света

Већ и сама метаполитичка сврха трагања за Гралом – *restauratio e continuatio* империје, чији је легитимни владар паралисан или онемоћао – осведочава свест о декаденцији власти и одговарајуће традиције. Као да је видовито прозрела историјске стрмине опадања Европе и западања принципа власти на раван трећег и четвртог сталежа – та свест је призивала преостале снаге и енергије на окуп и обновилачку акцију насупрот струје историје: „То буђење херојске традиције, везано за идеју универзалне империје, морало је, неминовно, изазвати непријатељске снаге и довести до сукоба са католицизмом. Истински разлог што је Црква била

упорни противник Империје било је инстинктивно осећање веродостојне природе снага које су освајале терен иза спољних облика витешког духа и гибелинске идеје. Док је на другој страни, међу браниоцима Империје, због компромиса, противуречности и неодлучности, којих се ни Данте није могао ослободити, одговарајућа свест била само делимично присутна – инстинкт Цркве, у том погледу, био је непогрешив. Отуда потиче и драма средњовековног гибелинства, великог витештва и особито темпларског реда.”²⁶

Обдареном читаоцу су довољни и наведени редови да назре коначни смисао истраживања гралских, гибелинских и темпларских мотива, који Евола обелодањује на крају своје студије: „Разумети и живети такве мотиве значи ступити у поље надисторијске стварности, па тим путем постепено досегнути и уверење да невидљиви и неосвојиви Центар, суверен који треба да се уздигне, те и сам осветнички и обновитељски херој, нису маштарија мртве и мање-више романтичне прошлости, већ истина оних који се данас једини легитимно могу звати живим.”²⁷

Ипак, ту истину „оних који се данас једини легитимно могу звати живим” није могуће дубље и потпуније проникнути без спознаје Еволиног свеобухватног погледа на свет и историју, који предочава његово капитално дело Побуна против модерног света. У питању је јединствени пример позитивне критике модерне културе и цивилизације, дакле пример „побуне” који се заснива на ванмодерним или надмодерним принципима врлина и вредности, садржаних у свету Традиције. Да би објаснио принципе и разлоге „побуне”, Евола је створио такође јединствену морфологију историје, последњи велики подухват те врсте у Европи пред светом настајања и нестајања, после предузећа Хегела, Маркса, Ничеа, Данилевског, Де Местра, Шпенглера и Тојнбија. Еволина морфологија уједињује „линеарну” и „цикличну” структуру историје, али прва ту има супротни, регресивни правац и смисао, саобразно општетрадиционалној доктрини „четири доба”, док друга повезује низ културних и цивилизацијских органона, откривајући нам јединствени марш Индоевропљана од праисторије ка надисторији.

Дело се састоји из два тематска дела: први је посвећен „свету Традиције” а други описује „генезу и лице модерног света”. У првом делу Евола открива основну структуру Традиције и њена битна чворишта, почевши од карактера суверенске функције и метагеографског симболизма северног пола, празавичаја Индоевропљана и исходишта њихових миграција и освајачких покрета. Следе поглавља: „Закон, Држава, Империја”, „Мистерија ритуала”, „О примордијалном карактеру патрицијата”, „О духовној вирилности”, „Два пута са оне стране смрти”, „Живот и смрт цивилизација”, „Иницијација и консакрација”, „О хијерархијским везама између суверенства и свештенства”, „Универзализам и централизам”, „Душа витештва”, „Доктрина четири касте”, „Раздвајање традиционалног духа. Аскеза”, „Велики и мали свети рат”, „Игре и победе”, „Простор – време – земља”, „Мушкарац и жена” и „Слабљење супериорних врста”.

У сваком поглављу, ткиво излагања садржи трезор узорака манифестација формативног и информативног принципа одређеног чворишта структура света Традиције, преузетих из најширег обзора наслеђа, од древних космогонија и митологија, преко метафизичких доктрина и религијских светих књига, до легендарних или историјских примера индоевропског етоса и акције. Дакле, интуиција којом Евола сагледава и рехабилитује свет Традиције почива и на јединственој ерудицији, непревазиђених размера. У питању је ерудиција која обухвата све магнитуде индоевропског марша, од ведске до едске традиције, од праисторије до наше савремености, финалног периода *kali yuga*.²⁸

Спрегом ерудиције и интуиције Еволин оглед суверенски превладава све границе култура и цивилизација, откривајући структуре јединствене Традиције, кроз коју просијавају вечни формативни и информативни принципи. У том свету Традиције, доктрине и религије, друштвени пореци и хијерархије, закони и установе, облици и речи, науке и уметности – потичу из јединственог метафизичког корена, а њихове специфичности и разноликости, близине или удаљености од идеалног Центра одражавају разноврсности услова манифестација и одговарајућа условљавања. Еволин поглед обухвата и распоне тих условљавања, од карактера циклуса и доба, до квалитета људског материјала. У свим временима и просторима света Традиције, борба за сакрализацију простора сузбија или „прождире” силе времена. Реч је о борби људске племенитости на страни богова, односно космичких сила и енергија, за постварење Реда и животворне хијерархије у овој арени универзума – против Хаоса и ентропије, *aequitas* и *aequalitas*.

У другом делу Побуне против модерног света, у опису „генезе и лица модерног света” претходи историја Традиције, под светлом општетрадиционалне доктрине „четири (регресивна) доба”, којој је посвећено прво поглавље. Следе поглавља „Златно доба”, „Пол’ и хиперборејско седиште”, „Северноатлантски циклус”, „Север и Југ”, „Цивилизација Мајке”, „Циклуси декаденције. Херојски циклус”, „Традиција и антитрадиција”, „Западни херојско-урански циклус”, „Синкопа западне традиције”, „Пренос Империје. Гибелинско средњовековље”, „Сумрак средњовековне екумене. Нације”, „Иреализам и индивидуализам”, „Регресија каста”, „Национализам и колективизам” и „Циклус се затвара”.

По Еволи, „циклус се затвара” у знаку доминације америчке и совјетске псеудокултуре и „цивилизације”, које су само „два лица једне исте ствари”, дакле нихилизма. „Али, иза једне као и друге „цивилизације”, иза једне као и иза друге силе, ко види препознаје једнаке симптоме појаве „Звери без Имена”. Упркос томе, има оних који се замајавају да је америчка демократија лек против совјетског комунизма, алтернатива такозваног „слободног света”. Обично се препознају опасности када оне имају облик бруталног, физичког, спољњег, напада; не препознају се када долазе изнутра. Европа одавно трпи утицај Америке, односно изопачење вредности и идеала које је својствено северноамеричком свету. У питању је једна врста фаталног противудара. Као што је већ неко тачно опазио, Америка није друго до „крајњи Запад”, потоњи развој, до апсурда, основних тенденција модерне западне цивилизације. Није могућ истински отпор тамо где се људи придржавају принципа такве цивилизације и изнад свега техничких и производних опсена. Дакле, развојем тог убрзавајућег утицаја може се десити да се при затварању канџе, са Истока и са Запада, око Европе – која је, лишена сваке истинске идеје, после Другог светског рата изгубила и политички ранг аутономне и хегемонистичке светске силе – чак и не осети смисао капитулације. Коначни слом можда неће имати ни фигуре трагедије.”

Јахати тигра

Пред таквом перспективом будућности, шта чине „они који се данас једини легитимно могу звати живим”? Много времена пре него што су се појавили покрети декултуризованих младих генерација незадовољства, упућени Истоку, са илузорним надама да ће тамо наћи спасоносна знања и просветљења – Евола је убедљиво разобличио такве опсене.²⁹ Уочио је, пре свега, да савремени Исток не располаже ваљаним одбранама од нихилизма Запада јер би у противном прво себи помогао и одолео. Last but not least, управо светло источне доктрине *kaly yuga*

открива да ће Запад, предњачећи на путевима регресије, први досегнути крај циклуса и стога први ући у нови циклус, у ново „златно доба”.

Усвајање доктрине „четири доба” налаже нашем питању посебно условљење. Реч је о условљености неумитности регресије коју та доктрина дефинише. Дакле, није могуће зауставити процес, нити је могуће обуздати растућу силу ниҳилизма чија се светска акција убрзава. Али „они који се данас једини легитимно могу звати живима” поседују такво својство верношћу сопству, односно етосу мишљења и акције Традиције. Премда су са метаисторијске тачке гледишта сви отпори ниҳилизму узалудни, њихова је дужност да мисле и делују саобразно етици сопства, без обзира на исходе, по формули херојског категоричког императива: „*Si fractus illabatur orbis, impavidum efrimet ruinae.*”³⁰

У сукобу спољњег, ниҳилистичког, и унутрашњег, племениташког, детерминизма, Евола једини „уступак” чини у домену стратегије отпора, предлажући њено саображавање условима, по далекоисточној формули акције зване „јахати тигра”: „Када се циклус цивилизације окреће крају, тешко је нешто постићи одупирањем, директним супротстављањем снагама у покрету. Струја је преснажна и обара све пред собом. Битно је не бити импресиониран привидним свевлашћем и тријумфом снага епохе. Те снаге, с обзиром да су лишене сваке везе са било каквим супериорним принципом, имају, у крајњој линији, одмерени ланац. Дакле, не треба се фиксирати за садашњост и за блиске ствари, већ треба имати у виду и услове који ће се појавити у једном будућем времену. Стога принцип који треба следити може бити онај што налаже пуштање слободног тока снага и процеса епохе, али држећи се постојано и спремно за интервенцију када „тигар, не могавши да нападне онога ко га јаше, буде уморан од трка’.”³¹

Са измењеним терминима, исту стратегију предлажу Јингер и Хајдегер који су, уз Еволу, најдубље истражили исходишта и могуће крајње домете ниҳилизма. Узвраћајући Јингеру на рођендански дар, трактат о ниҳилизму, Хајдегер одговара: „Потпуно се слажем са Вама када указујете на нужност да се извори нетакнутих енергија пуне да избију и да треба прибећи сваком средству ради одржања „у вртлогу ниҳилизма’.”³² Оба трактата се слажу у закључку да је сваки „конзервативни” отпор ниҳилизму узалудан и да је једина алтернатива управо „убрзавање” ниҳилизма, „искушавање огромне снаге ничега” (Јингер), „окупљање у његовој суштини” (Хајдегер).³³

Ако изузмемо узгредни обол психизму крајњег неповерења у људске снаге („сад нас само неки бог може спасти”), Хајдегер верује да су једино моћи људског мишљења способне да превладају ниҳилизам, разоткривајући његову изворну суштину, садржану већ у Платоновој метафизици. Али за превладавање ниҳилизма неопходно је „друго почињање” које је Хајдегер осветлио разматрајући могућности избављења једног народа из „декаденције”: „Да би се једно почињање поновило, не треба вратити себе у сопствено уназад, као у нешто прошлости, које је познато и које изискује имитацију – већ треба учинити да то почињање отпочне још оригиналније (још првобитније), са свим оним збуњујућим, мрачним и извесно злим што веродостојно почињање имплицира.”³⁴ Ту идеалну позицију за „друго почињање”, која је ближа невидљивом формативном и информативном принципу од свих познатих историјских „првобитности”, Ернст Јингер зове „дивљином” (*Wildnis*). По Јингеру, ниҳилизам ће бити превладан и исцрпљен ако елите успеју да сачувају оазе слободе, оазе „дивљине”, од напада пустиња Левијатановог света. Али судбина се одлучује у сопственим грудима: „У сопственим грудима: ту почива, као некад у Тебаиди, средиште сваке пустиње и пропасти. Ту свако, без обзира на услове и ранг, води сам и лично своју пресудну борбу.”³⁵

У Еволином делу присутне су обе перспективе отпора нихилизму, али он тежиште борбе препознаје у идеји нове елите: „Од суштинског је значаја да се обликује елита која ће у сабраној интензивности дефинисати идеју, интелектуалном строгошћу и апсолутном непопустљивошћу, идеју због које постоји удруженост, и која ће ту идеју афирмисати изнад свега у облику новог човека, човека отпора, човека усправног међу рушевинама. Ако буде дато да се превазиђе овај период кризе и илузорног поретка – само таквом човеку припада будућност. Али ако судбину – коју је модерни свет сам себи створио и која га сада разара – не буде било могуће обуздати, код таквих премиса унутрашње позиције биће одржане: у сваком случају, оно што буде могуће учинити биће учињено. Ми припадамо оној отаџбини коју ниједан непријатељ никада неће моћи да освоји, нити да разруши.”³⁶

Тој отаџбини „припада се по праву рођења које је различито од физичког, по праву достојанства које је различито од свих на свету. Она уједињује у нераскидивом ланцу људе који могу изгледати расути по свету, у простору, времену и нацијама.”³⁷

У прабини политичке арене

Поменуте разлике између Генонове и Еволине природе очитовале су се и према профаном, политизованом, свету. Генонова искључива посвећеност путевима контемплације одржавала га је на поузданој дистанци од арене политичке борбе. Еволин пут акције, извесно, није могао заобићи прашину те арене, нити избећи одговарајућа искушења. Попут многих великана културе XX века – од Хајдегера, Ђентилеа, Јингера и Шмита, до Хамсуна, Паунда, Елиота, Бена, Малапартеа, Селина, Бразилака или Дрије ла Рошела – и Евола је видео у покрету „фашизма” неке могућности позитивних одговора на изазове кризе модерног света. На овом месту излагања отвара се посебни аспект Еволиног дела који превазилази оквири нашег задатка, те ћемо за сада пружити само основне оријентире за могуће запитаности.

Пре свега, политичким питањима одговарамо потпуним одбацивањем уобичајене спознајне перспективе која учешћа у „фашизмима” посматра ретроспективном оптиком, са тачке гледишта 1945. године, дакле *post factum*. Таква наопака перспектива оптерећује „сапутнике” и присталице „фашизама” катастрофалним исходима покрета које они, у временима ангажмана, нису могли ни слутити а камоли желети. Такав приступ служи једино онима којима је у интересу да се криминализују великани европске културе и да се њихова дела проскрибују, а никако не пружа одговор на питања о разлозима њихових „фашистичких” избора.

При истраживању тих избора треба имати у виду и разлику између „фашизма режима” и „фашизма покрета”, како то саветује ауторитативни историчар Ренцо де Фелиће. Уобичајена истраживачка перспектива пречесто а погрешно претпоставља да и „фашизми”, попут „комунизма”, поседују јединствену референцијално-идеолошку структуру. За разлику од „комунизма”, који јединствено усвајају доктрину оличену Марксовим Капиталом и Манифестом (разликујући се у домену интерпретација) – „фашизми” ни појединачно, а камоли скупно, не поседују такву заједничку и обавезујућу доктрину. Сваки „фашизам” је заправо аморфни и динамични скуп различитих, па и сасвим супротних тежњи и идеја, програма и тенденција и традиција, од крајње левице („бољшевичког нацизма”), до крајње деснице. У галерији великана европске културе XX века који су подржавали „фашизам”, речену левицу најбоље репрезентује Дрије ла Рошел, следбеник Дориоа, бившег лидера француских комуниста. Идеје Јулијуса Еволе одговарају, *grosso modo*, позицији „конзервативне

револуције”, око које су се окупљали заговорници обнове легитимистичке монархије и атентатори на Хитлера.

Сводећи биланс Еволиног односа спрема фашизма на најјезгровитију формулу, можемо закључити да је он био двосмислен и двостран. Тај однос био је позитиван према неким виртуалностима „фашизма покрета”, а углавном негативан према актуализацијама „фашизма режима”. Први тип односа манифестује се у Паганском империјализму, дакле шест година после успостављања фашистичког режима: „Било то добро или зло, фашизам је добио своје тело. Али то тело још увек нема своју душу. И та душа – супериорни чин који може да га оправда, integriше, уздигне стварно на ноге као принцип против целе Европе – та душа, кажемо, може да га оствари само са радикалним, дубоким, апсолутним преокретом, са новим скоком напред, управо у правцу који је супротан побуржујивању, које већ почиње да га прожима...”

Евола је у фашизму видео могућност остварења једног идеала државе који су, под различитим облицима и терминима – исповедали многи еминентни представници аристократско-сакралног погледа на свет, од Платона, преко Фридриха II и Дантеа, до контрареволуционара, попут Де Местра или Доноса Кортеса. Непоколебљиво веран тој традицији у домену политике или метаполитике, Евола је са одговарајућег становишта видео у „фашизму режима” тоталитаризам демоса, изведен револуцијом „са дна”, уместо „са врха”. Сви његови политички текстови из тог времена теже да „ректификују” фашизам, критикујући његову стварност и предлажући алтернативе. Наравно, такви покушаји били су сасвим узалудни, не остављајући другог трага у стварности изузев денунцијација за „антифашизам” и одговарајућих подозрења „номенклатуре”, уз повремене прећутне проскрипције. Излишно је додати да је за професионалне „анти-фашисте” Евола био и остао „ноторни фашиста”.

Тек је престројавање фашизма на позиције расистичке политике отворило једину могућност директног утицаја Еволе, с обзиром на његове квалификације у том домену, које су далеко превазилазиле и највише домете обавештености режимских идеолога. Квалификације је употпунио проучавајући расистичке доктрине за рачун издавачке куће „Hoepli”, која му је поручила студију. Еволина студија *Il mito del sangue*³⁷ (Мит крви) синтетички приказ свих модерних доктрина расе, од Фихтеове, Де Гобиноове и Чемберленове, до Клаусове, Розенбергове и Гинтерове. Уследила је књига *Sintesi di dottrina della razza*³⁸ (Синтеза доктрине расе), у којој Евола критикује материјалистичку основу модерних расизама и предлаже сопствену теорију, у знаку примата духовног аспекта и одговарајућег, универзалног типа човека који трансцендира све постојеће расноантрополошке категорије и границе.

Еволина теорија привукла је велику пажњу и наклоност Мусолинија, вероватно силом ривалства према Хитлеру, односно националсоцијализму и одговарајућем расизму. Али, пословично поводљиви Мусолини брзо је повукао свој *imprimatur* са Еволиног дела, под притиском клерикалних снага и домаћих „расиста”, чије је гротескне фантазије о некаквој „италијанској раси” извргао руглу, угрожавајући им ауторитет и режимски положај. Тако је једина могућност директног Еволиног утицаја на званичну политику „фашизма режима” била брзо и лако осујећена.

И према такозваном „јеврејском питању” Еволин поглед је значајно одступао од линије ортодоксног материјалистичког расизма, развијајући сугестије садржане у Вајнингеровом осврту.³⁹ По Еволи, модерно, секуларизовано јеврејство, отуђено од сопствене традиције силом спољних условљавања, било је прва жртва и постало медијум субверзије.⁴⁰ У студији о положају Јевреја под фашизмом, Ренцо де Фелиће сврстава Еволу међу оне ретке духове „који

су, предузевши један пут, знали да га пређу са достојанством и чак озбиљношћу, насупрот мноштва које је изабрало пут лажи, увреде, потпуног одбацивања сваке културне и моралне вредности”.⁴¹

Искуства односа са „фашизмима” Евола је сабрао и изложио у облику веома оригиналне интерпретације тог феномена, под индикативним насловом Фашизам виђен с десна.⁴²

Post scriptum

У суштини, изузимајући друштво Традиције, које подразумева само дужности и одговорности, Евола је увек и свуда био сам и усправан човек „међу рушевинама”. Био је тако усамљен и усправан међу рушевинама Беча под бомбама, једног пролећног дана 1945. Други су склањали животе у подземна склоништа, а он је остао сам, изазивајући судбину, под бомбама, за радним столом, за писаћом машином, спокојно слажући слова студије о масонерији. Један шрапнел га је погодио у кичму, одузевши му доживотно моћ кретања доњих удова. Али удес га није нимало изменио, нити је устукнуо са изгубљеног места усамљености.

О тој Еволиној усамљености сведочи његов пријатељ и велики мајстор оријенталних студија Пио Филипани Ранкони: „Усамљеност може бити дивна или бедна; све зависи од духа којим се она проживљава. Волим да себи представим Еволину усамљеност сликом његовог бечког боравка, током рата: када је, током најужаснијих авионских бомбардовања, тишина између експлозија била проткана тик-такањем његове писаће машине, над којом је, равнодушан спрам околног лома, настављао да мирно ради. Та врста усамљености, одбијања да сиђе у склониште где су ‚сви’ – открива једну *spissitudo spiritualis* што трансцендира чак и доктрину посредством које је он изразио себе онима који су, у ствари, хтели да чују само тишину.”⁴³

Реч је о оној врсти усамљености коју човек свесно бира и живи и која је осведочење његове снаге а не мањкавости. Жудимо за таквом усамљеношћу када се упућујемо планинским врховима. По Еволиној опоручи, пепео његовог тела расут је по глечеру врха Монте Роза, лета 1974. У ватри тела дух се ослобађа и одлази – зна се где. <

(Овај оглед првобитно је објављен као поговор у српском издању Метафизике секса I Јулијуса Еволе, превод са италијанског Дубравка Рајх, „Градац”, Чачак, 1990)

НАПОМЕНЕ

1 Julius Evola: *Il Mistero del Graal*, Рим, 1972 (1937).

2 Тај период Еволиног стваралаштва репрезентују: *Arte astrata* (са теоријском експозицијом, 10 поема и 4 композиције), Цирих-Рим, 1920; *Le parole obscure du paysage interieur* (поема за 4 гласа), Цирих, 1920.

3 Julius Evola: *Meditazioni sulle vette*, Ђенова, 1978.

4 Julius Evola: *Note per gli amici*, у „Bleu” бр. 3, Мантова, 1921.

5 Maijhimanikayo, I, 1.

6 Julius Evola: *Il Cammino del Cinabro*, Милано, 1972 (1963).

7 Julius Evola: *Teoria dell'Individuo assoluto*, Торино, 1927.

8 Julius Evola: нав. дело

9 По катедри Емиле Бенвенисте, „у најдревнијим употребама, *augere* не означава чин увећања оног што постоји већ чин производње, из себе; стваралачки чин који изниче нешто од плодног терена и што је привилегија богова или великих природних сила а не људи. Тајанствене и моћне вредности почивају у том *auctoritas*, дару намењеном мањини да изниче нешто и – дословно – доводи до постојања” (*Le Vocabulaire des institutions indo-europeennes*, II, Париз, 1969). Осим тога, у санскриту *ојах* и авестском *аојах* означавају превасходно божанску снагу.

10 Julius Evola: *Il Cammino del Cinabro*.

11 Платинова критика хришћанства садржана је, имплицитно, у побијању гностичких веровања.

12 Julius Evola: *Imperialismo pagano – il fascismo dinanzi al pericolo euro-cristiano*, Тоди-Рим, 1928 (VI). Низ елемената тог издања, од масонског власништва над издавачком кућом „Атанор” (која је седамдесетих година дошла под контролу злогласне ложе „Пи 2”) до симптоматичног поднаслова („фашизам пред евро-хришћанском опасношћу”), јасно осведочавају један занимљиви покушај масонерије да посредством Еволиног дела подстакне у „фашизму покрету” анти-хришћанску тенденцију.

13 Писац ових редова располаже само једним репринтом на коме нема ознака новог издавача.

14 Julius Evola: *Maschera e volto dello spiritualismo contemporaneo*, Рим, 1971 (1932).

15 Julius Evola: *Scritti sulla massoneria*, Рим, 1984.

16 Уз *imprimatur* Еволе, издавачка кућа „Восса” објавила је 1955. зборник-монографију „Групе Ур” под насловом *Introduzione alla Magia*. (Друго издање „*Mediterranee*”, Рим 1971)

17 О Геноновој доктрини „Примордијалне Традиције” видети у: Драгош Калајић: Увод у дело Ренеа Генона, у Рене Генон: *Мрачно доба, „Градац”, Чачак*, 1987.

18 Julius Evola: *Rivolta contro il mondo moderno*, Рим, 1969 (1934).

19 Мирче Елијаде рецензира Еволину *Rivolta contro il mondo moderno* у листу *Vremea*, бр. 382, од 31. марта 1935. О сусрету Елијадеа и Еволе у Букурешту 1937 видети у: *Mircea Eliade: Fragments d'un journal II*, Париз, 1981. Лик Јулијуса Еволе препознатљив је личностима неких романа Мирчеа Елијадеа, попут „доктора Ј. Е.” (*segreto del dottor Honiberger*, Милано, 1986). О односима Еволе и Елијадеа видети у: *Claudio Mutti: Mircea Eliade e la Guardia di ferro*, Парма, 1989.

20 Mircea Eliade: *Traite d'Histoire des Religions*, Париз, 1947.

21 Julius Evola: *Metafisica del sesso*, Рим, 1969 (1958).

22 Julius Evola: *La Dottrina del Risveglio*, Милано, 1973 (1943).

23 Julius Evola: *Lo Yoga della potenza*, Рим, 1972 (1947, под насловом *L'Uomo come Potenza*).

- 24 Julius Evola: *La Tradizione Ermetica*, Рим, 1971 (1931).
- 25 Julius Evola: *Il Mistero del Graal*.
- 26 Julius Evola: нав. дело
- 27 Julius Evola: нав. дело
- 28 Видети додаток у *Rivolta contro il mondo moderno* под насловом „*Sull’eta oscura*” („О мрачном добу”).
- 29 Julius Evola: *Introduzione*, у Rene Guenon: *La crisi del mondo moderno*, Рим, 1953.
- 30 „И ако се, здробљен, сруши свет – (он) ће стајати усправан међу рушевинама.” (Хорације)
- 31 Julius Evola: *Cavalcare la tigre*, Милано, 1973 (1961).
- 32 Martin Heidegger: *Über „Die Linie”*, у *Freundschaftliche Begegnungen, Festschrift für Ernst Jünger zum 60. Geburtstag*, Франкфурт 1955. Одговор на: Ernst Jünger: *Über die Linie*, у *Anteile. Martin Heidegger zum 60. Geburtstag*, Франкфурт, 1950.
- 33 Еволине критике Хајдегерове филозофије у *Cavalcare la tigre*, XV.
- 34 Martin Heidegger: *Introduction a la metaphisique*, Париз, 1967.
- 35 Ernst Jünger: нав. дело.
- 36 Julius Evola: *Orientamenti*, Рим, 1971 (1950).
- 37 Julius Evola: *Il mito del sangue*, Милано, 1937.
- 38 Julius Evola: *Sintesi di dottrina della razza*, Милано, 1941.
- 39 Otto Weininger: *Поло и карактер (поглавље „Јеврејство”)*, Београд, 1986.
- 40 Julius Evola: *Tre aspetti del problema ebraico*, Рим, 1973.
- 41 Renzo de Felice: *Storia degli ebrei italiani sotto il fascismo*, Торино, 1961.
- 42 Julius Evola: *Il fascismo visto dalla destra*, Рим, 1970 (1964).
- 43 Pio Filippini-Ronconi: *Julius Evola: un destino*, у *Testimonianze su Evola*, Рим, 1973.

ДА ЛИ ЈЕ ЕВРОПСКА УНИЈА ЗАИСТА ЕВРОПСКА?

Националисти свих европских земаља...

Да ли радови на градилишту Европске уније воде ка стварању суверене државе свих Европљана, или ка њеном срзавању на ранг једне од провинција америчког „новог светског поретка”? Коначни одговор на то питање битно зависи од способности националних снага да се уједине

Пише: Драгош Калајић

Да ли стање на градилишту Европске уније допушта закључак да она заслужује свој придев? Сажетије речено: да ли је Европска унија доиста европска? Да бисмо потпуно одговорили на изложену запитаност морали бисмо осветлити позитивно одређење политичког садржаја појма европског, како би такву очитост потом употребили као начело и критеријум спознаје те вредновања. Изложени задатак превазилази оквире овде расположивог простора али до приближних одговора можемо стићи и посредним пречицама, попут оне где се суочавамо са чињеницом изостанка икакве опште сагласности о природи, сврси и циљевима Европске уније. Најсажетији опис те несагласности пружио је Гинтер Машке, некад истакнути идеолог „шездесетосмашког” левичарења, накнадно опамећен узорним проучавањем мисли Доносо Кортеса и Карла Шмита:

„Duo quum faciunt idem non est idem". Ако два човека између себе говоре о јединству Европе, учиниће им се да су истог мишљења. У ствари, један ће јединство Европе желети као етапу према јединству света, запечаћену униформишућом социјализацијом човечанства, коју производе техника и економија, два фактора што сваку политику чине сувишном. Други саговорник ће, насупрот томе, желети јединство Европе којим ће се зауставити све универзалистичке тенденције ка уједињењу света и ка уништењу свих постојећих разлика између нација и између култура. Европа треба да се уједини, али да би се оградилa, мораће да оствари нови политички идентитет који ће јој брзо омогућити да разликује пријатеља од непријатеља, на један нов начин.” (Maschke, 1995)

Када је патриотизам „злочин противдржаве”.

Сваки иоле пажљивији преглед оснивачких аката, трактата и уговора Европске уније мора уочити упадљиви те редовни недостатак чак и пуког помена садржаја придева који је одређује, уз такође хронични изостанак непосредних исказа о крајњим или врхунским циљевима

уједињења. У преамбули Уговора о Европској унији истакнута је „потреба за успоставом чврсте основе ради изградње будуће Европе”, али ту нису предочени ни смисао „изградње”, као ни једна једина црта „будуће Европе” ка којој се тежи.

Званична самопредстављања Европске уније, као и изјаве намера њених челних архитеката, од Жана Монеа до Жака Делора, осведочавају општу и трајну тежњу ка стварању „Јединственог тржишта”, као да је оно не толико врхунски већ заправо једини циљ те смисао уједињења. Насупрот томе, како широко сведочи повест европског човека, заједнички чинилац свих разноврсних па и противуречних израза његове бити је управо примат политичког над економским, које је у свакој традиционалној култури те у одговарајућим политичким системима било схватано као средство а не као циљ живота заједнице. Већ у изворној лабораторији политичких идеја које су одредиле повест Европљана, дакле у Хелади, Беоти су били излагани општем презиру управо зато што су подлегли утицајима блискоисточних светоназора, подређујући политичко-економским себичностима. Према сведочењу Плутарха, „да не би били ометани у трговању, Беоти су декретом одредили да је патриотизам злочин против државе”. (Demetrius, 101)

Додуше, у домену критеријума које кандидати за ступање у Европску унију морају задовољити, поред изразито економских стоје и неки политички услови. Први су веома јасно изражени и математички одређени, док су други прилично уопштени – попут појма „демократије” или „људских права” – допуштајући превелике слободе тумачења и примењивања. Ипак, чак и уз најшире схватање значења „демократије”, структура еврократског одлучивања не може положити такав испит.

Јавна је тајна да Европска комисија не почива на икаквој демократској основи. Према опажању славног антрополога Иде Маљи, „Европски парламент је марионета, без моћи одлучивања, створен управо зато да би омогућио – тако скривено од индискретних радозналости – организацију истинског командовања, концентрисаног у мало руку што чине Европску комисију, чији чланови, према одређењу члана 157. Мастрихтског уговора не траже, нити прихватају упутства ни од једне владе, нити органа. Члан 145 одређује да су одлуке органа команде извршне. Изгледа просто невероватно да двадесет особа, с таквом формулом, на коју нико нема права жалбе, управља са 375 милиона људи.” (Magli, 1997)

Отворени презир према демократији

Можемо само нагађати коме Европска комисија подноси рачуна, односно какви отуђени центра одлучивања де факто управљају Европском комисијом иза кулиса званичности. Једно је извесно: Европска комисија ни не крије презир према сваком демократском начелу или обичају, као у случају кажњавања санкцијама и својеврсном изопштеношћу из „међународне заједнице” Аустрије и аустријског народа, кривог што је на демократским изборима четвртину гласова поверење указао странци „политички некоректног” (преведи: „морално-политички неподобног”) Јорге Хајдара.

Колико је тај презир према демократији заразан осведочиле су владе чланица Европске уније и НАТО-пакта у случају срамне агресије на једну европску државу, Југославију. Те владе не само да су одлуком у учешћу у војној агресији прекршиле све одговарајуће међународне повеље те начела међународног права већ и сопствене уставе, што без изузетка изричито забрањују офанзивни рат те налажу, као *conditiosinequanon*, да свака одлука о ступању у ратно стање мора располагати одобрењем Скупштине, стечено кроз скупштинску расправу и гласање. Речени устави такође налажу да ступање у ратно стање прогласи председник државе. Све је то било цинично заобиђено, односно погажено. Једино је италијанска Скупштина смогла снаге да изгласа, *aposteriori* али убедљивом већином, налог влади да се одмах заузме за тренутачни прекид агресије на Југославију те отварање политичких путева решења кризе. Ипак, и та одлука, попут поменутих одредби Устава, остала је мртво слово на папиру, погажено безочним оглушавањем о посредовану вољу народа.

Демонија неевропског економизма

У зависности од потреба налогодаваца, еврократија затомљава политичко силом начела примата одговарајућих економских интереса, или пак пренебрегава остале економске интересе зарад наметања догми „политичке коректности” *made in USA*.

Не само да је примат економизма над политичким туђ европској традицији и европском човеку већ су и усвојена начела економије такође неевропског порекла. На градилишту Европске уније данас преовладава и све више се намеће крајњи облик либералног капитализма, дакле економизам англосаксонског порекла, потпуно стран европској економској традицији, у знаку реал-историјске школе економије, из које су изведени сви велики подухвати привредних успона и препорода, попут немачког „привредног чуда”. Најсажетије речено, за разлику од англосаксонског либералног капитализма, који слави похлепу и себичност економске животиње у човеку, подређујући све људско демону профита ради профита – реал-историјска школа признаје хијерархијску подређеност економије целини људских потреба те индивидуалних интереса оним заједничким.

На градилишту Европске уније не само да је економско отцепљено од целине, дакле од политичког, већ је из статуса средства издигнуто до ранга јединог циља, претећи свему па и економији. Добар израз такве претње пружа општа смерница коју је Жак Делор изложио у

предговору Completing the internal market, где се отворено предочавају политичке па и економске цене пројекта „Јединственог тржишта“:

„Обједињавање тржишта од 320 милиона потрошача изискује да државе чланице прихвате ништење сваке врсте препрека (читај: заштита националних економија, прим. Д. К.), како би се обезбедило да тржиште постане флексибилно те да омогући токове људских, материјалних и финансијских ресурса ка зонама од веће економске пробитачности.“

Другим речима речено, ту се од држава-чланица захтева одрицање не само од значајних елемената суверенитета већ и од средстава усмеравања токова националне економије те ресурса у правцу опште и дугорочне добробити заједнице. Искуство уједињења Италије и недавно искуство уједињења Немачке пружају, у малом, примере шта се дешава кад политика изгуби свако право и моћ утицаја на производњу и тржиште те када тако ослобођени егоизам економске животиње превлада све одбране општег интереса. Тада финансијски ресурси доиста крећу ка зонама „веће економске пробитачности“, напуштајући мање повољне, где се услед несташнице инвестиција шири незапосленост и беда, као на југу Италије некад или у источном делу Немачке данас.

Биле би то начелно прихватљиве и сношљиве жртве ако би доприносиле јачању европске заједнице у настајању. Нажалост, растурање суверенитета и одбрана националних економија држава-чланица прати истовремено слабљење политичке самосталности и одбрана Европске уније унутар „глобалног“, светског тржишта, које америчка плутократија, посредством Светске трговинске организације, одређује и условљава, силом или милом, притисцима и претњама, уценама па и санкцијама. Под таквим условима постаје неминовно да се европски ресурси неповратно одливају ка ваневропским „зонама од веће економске пробитачности“. Ко је иоле упућен у стварност економске арене света, коју француски економиста Жорж Корм са правом назива „новим светским економским хаосом“ (Corm, 1993), добро зна да су данас за „оплодњу“ капитала најпробитачније зоне црне економије и берзе шпекулантских операција са псеудовредностима и дуговима. Реч је о процесу планетарног размаха патолошких облика економије над светом производње конкретних добара и одговарајуће трговине, што представља већ неуклоњиву претњу целом свету.

У свету производње конкретних добара, обузетом процесима „глобализације“, све жешћа конкуренција принуђава европска предузећа свих величина да ради уштеда систематски растурају „државу благостања“ и одбране права рада, да измештају производњу у земље где се радна снага нуди у бесцење. Не треба имати велику економску памет па схватити да је таква стратегија, дугорочно гледано, крајње погубна: она повећава незапосленост и последично смањује куповну моћ становништва, потражњу те и тржиште. Коначно, такво подавање диктатима „глобализације“ маде ин УСА, разграђује и обесмишљава Европску унију.

Изостанак рађања европске нације

Опажање Мориса Алоа, добитника Нобелове награде за економију, да је при изградњи Европске уније почињена кобна грешка у редоследу „корака” – почело се с уједињењем од економије уместо од културе и политике – много је дубље него што је мишљено. (Allais, 1992) Правилни а изневерени редослед уједињења – прво од културне и политичке сфере – посредно одражава хијерархијски поредак функција те домена делотворности заједнице који је од искона урођен европском бићу. (Dumezil, 1958)

Поборници примата економског пута ка уједињењу као неке нужности могу се позивати на позитивни пример и повесни преседан уједињења Немачке. Доиста, државотворни подухват уједињења тридесетак немачких краљевстава, кнежевина и марки био је започет стварањем царинске уније, по формули Фридриха Листа, оснивача реал-историјске школе економије, данас популарније зване „рајнски капитализам”. Ипак, неопходно је истачи да је успостављању царинске уније претходио велики и дуготрајни труд немачких мислилаца и стваралаца улаган у буђење, образовање и развијање свенемачке националне самосвести.

На градилиштима Европске уније нема ни трага иоле озбиљнијег труда усмереног буђењу, образовању и развијању европске самосвести, односно стварању европске (над)нације, као породице европских нација и етничких заједница. Изостанак таквог подухвата је посебно упадљив под светлом историјског искуства што нам сведочи да су сви скорији државотворни подухвати већих размера а вишенационалног садржаја, ради потреба друштвене хомогенизације приступали стварању нове, заједничке наднације, чак и у условима потпуне расне, етничке и религијске разноликости, каква примерице карактерише Сједињене Америчке Државе и њихову „америчку нацију”.

Хронично изостајање чак и пуког помена европске (над)нације у пројектима и уговорима Европске уније мора посебно зачудити неког новог Кандида под светлом истине да такву заједницу није потребно „измишљати” и вештачки произвести јер она идеално постоји већ вековима па и миленијима.

У филолошком домену, први нама знани помен те (над)нације потиче из године 732, када су у биткама код Поатјеа здружене романске, келтске и германске снаге победиле и зауставиле освајачку најезду арапске масе под Алаховим барјаком те одбраниле Европу. Тада је један анонимни шпански монах, настављач летописа Исидора де Беха, забележио, с видним одушевљењем, да су победу однели „Европљани”. Није потребно истичати да је тежиште таквог именовања победника у његовој етничкој а не верској природи, јер би у противном била забележена победа само хришћана над муслиманима.

У домену непосредног, савременог искуства, постојање европске (над)нације, што све остале у себи задржи, могуће је спознати и доживети особито изван Европе, на другим континентима и у другим сферама људских разлика, где ти други обично виде, препознају и именују дошљаке из европског света – примерице Русе или Немце, Италијане или Французе, Србе или Хрвате – по њиховим заједничким чиниоцима, дакле као Европљане.

Неувиђање тих заједничких чиниоца – изнад свих националних или етничких и државних, верских и идеолошких разлика – је битни узрок највећих европских трагедија и страдања, где су разлике редовно односиле победу над јединством. На сценама европске повести последња два столећа, главни извођач радова против јединства Европљана била је и остала псеудоимперијална политика британске псеудоелите, остављајући ужасне и кржаве трагове своје антиевропске стратегије, у знаку формуле „завађај па владај”. Отуда није случајно да данас наследници исте политике, унутар Европске уније, попут тројанског коња, а у служби америчке плутократије, чине све што могу да осујете и изјалове покрете ка успостављању веродостојне и суверене, заједничке државе свих Европљана. Судећи по стању духова и радова на градилишту Европске уније, ту, за сада, увелико преовладавају поборници или извршиоци налога пројекта што смера да је сведе на једну од провинција „новог светског поретка”.

Управо то смерање ка самоубиству Европе објашњава чињеницу да су „управљачи све учинили како би од поданика утајили истинске циљеве Европске уније.” (Magli, 1998) Према налазима Иде Маљи, један од главних декларисаних циљева еврократа је „смрт нација”:

„Ипак, политичари и новинари сложено не допуштају грађанима да расправљају о том циљу. Добро знају да би у противном изазвали побуну. Према једној Хелмут Коловој реконструкцији историје – можда несвесно али потпуно прилагођеној исправљању улоге Немачке – коју политичари и властодршци понављају као да је у питању најочигледнија истина, национализми су покретачки узрок свих ратова. Дакле, само елиминацијом нација, односно држава (премда се ту настоји успоставити суптилна разлика између нације и државе), могуће је избећи рат. У питању је толико идеологизована премиса да је о томе излишно расправљати. Остаје чињеница да је незнање политичара о дугорочној историји скоро невероватно. Када мисле на историју нација, свдећи је на динамику покрета у деветнаестом веку – они се налазе потпуно изван сазнања (науке) двадесетог века. Или, боље речено, они остају дужни да објасне механизме образовања и одржања Власти. Чак и ако ставимо по страни ту грешку у интерпретацији историје, остаје незаобилазна чињеница да нације постоје. И управо то је оно што пројект Европске уније верује да може избрисати с речима на папиру (Мастрихтског Уговора.” (Magli, 1998)

Европа од Рејкјавика до Владивостока

Речена погрешна интерпретација историје служи не само да затоми национализме, односно нације – јер по луцидном опажању Ерика Хобсбаума „(модерне) нације не стварају државе и национализме већ обрнуто” (Hobsbawm, 1996) – већ и да прикрије стварне узрочнике или покретаче европских ратова, током последња два столећа, који су се цинично служили национализмима по потреби и по формули „завађај па владај”. Ти узрочници и покретачи припадају управо сфери изрођеног економизма, којој се подвргава изградња Европске уније.

Под светлом изложеног и истине да су Европљани заједништво европских нација можемо прозрети основни смисао изостајање сваког труда у правцу буђења и развоја европске (над)нације и европске (над)националне самосвести. Смисао те нихилистичке и извесно антидемократске политике почива у чињеници да би признање и афирмација нација на градилишту Европске уније увели одговарајућа, извесно надекономска формативна и информативна начела праваца, облика и садржаја уједињења.

Без обзира на своја различита порекла и природе, европске нације и етничке заједнице су заједништва у успоменама и надама, оне су живи трезори врлина и вредности, вековних па и миленарних искустава и сазнања, обичаја и светоназора. Идеја да сва та богатства ваља обесправити и уништити е да би несметано завладао један систем патолошког економизма – с претензијом апсолутне или тоталитарне те планетарно посвудашне доминације – припада домену најгорих изума изопачености људског духа.

Основни задатак свих истински проевропских снага унутар и изван Европске уније је да се супротставе поствађењу тог новог тоталитаризма, који је много безумнији и опаснији од оних превладаних. Такав задатак изискује предузимање многих путева делотворности, почевши од борбе за буђење и препород политичке свести те воље народа, свођених на малодушне и пасивне масе, отуђиване од политике силом отуђивања владајућих политичких псеудоелита од националних и европских интереса. Узгред речено, најсажетији опис жалосног стања политичког пружио је коментатор FinancialTimes, Филип Стефенс, поводом данског „не” еврy:

„Европски гласачи, већ ионако откачени од њихових националних политичара, осећају се још удаљенијим од установа Европске уније. Једино се политичари могу изненадити чињеницом да је дански народ, све подозривији према интеграцији, гласао против увођења заједничке монете.” (Stephens, 2000)

Међу путевима делотворности које истински проевропске политичке снаге морају предузети један је од првенственог значаја: стварање одговарајућег пројекта европског уједињења, кристалисаног око формативних и информативних начела веродостојне политичке природе европског човека.

Већ и сам задатак спознаје и одређења особености политичке природе европског човека имплицира велики квалитативни скок па и преокрет национализма. Да би националисти свих европских земаља коначно заслужили своје име те се ујединили, они морају кренути у одлучно продубљивање националне самосвести, перспективом досезања заједничког корена свих

европских нација, као предуслова буђења и развијања европске (над)националне самосвести и (над)нације те успостављања европског јединства. То је перспектива на којој национализам и нација нису више коначни циљ већ полазишта отварања за образовање европске породице нација и успостављање њене државе, од Берлина, преко Београда до Москве и од Рејкјавика до Владивостока. <

Литература:

1. Allais, M.: *Erreur Setim passes de la construction europeenne*, „Clement Juglar”, Париз, 1992.
2. Dumezil, G.: *L’Ideologie tri partie des Indo-Europeens*, „Latomus”, Брисел, 1958.
3. Хобсбаум, Е.: *Нације и национализам од 1780*, „Филип Вишњић”, Београд, 1996.
4. Magli, I.: *Control’Europa*, „Bompiani”, Милано, 1997.
5. Машке, Г.: „Самоубиство или одбрана Европе”, Дуга, Београд, 1995, бр. 1617- 1618
6. Stephens, Ph.: „Mr Blair goes to Warsaw”, *Financial Times*, Лондон, 6. октобар 2000.

ДРАГОШ КАЛАЈИЋ У ИНТЕРВЈУУ ЗА БЕОГРАДСКУ „ГЕОПОЛИТИКУ”

Прва и последња одбрана европске Европе

Наше врлине најсажетије је приказао један француски пријатељ, указавши ми, у Паризу, почетком деведесетих, на три основна разлога србофобије главоња с оне стране Атлантика. Први је што смо ми вековима на бранику Европе, најбољи Европљани. Када Мадлен Олбрајт и слични кажу Срби — они заправо мисле Европљани. Други је што су Срби националисти, дакле верни свом наслеђу, неспремни да постану мондијалистичка стока. Трећи почива у православљу, дакле у цркви коју непријатељ хришћанства није успео да кооптира (као протестантску) или корумпира (као католичку, великим делом)

У данашњем свету људска права су издигнута до врховне вредности, што је само по себи идеално. Али људи су све више разочарани па и бесни јер осећају да се, од Уједињених нација до невладиних организација, тим узвишеним послом баве углавном аморалне и бездушне агентуре разноразних сороша, односно фондација или форума заснованих на најпрљавијем новцу. Шта Ви о томе мислите?

Жао ми је што Вам морам противуречити: уздизање некаквих „људских права“ до ранга врховне вредности не сматрам нечим идеалним већ управо погубним, што доказује и Ваше опажање растућег назадовољства. Идеално стање је оно где су божанска а не људска права уздигнута до врха вредносног система, јер је све најбоље у човеку божанског порекла, како нас уче сви великани европске мисли, од Платона до Мајстера Екхарта. Тамо где „људско“ има сва права а божанско у човеку никаква — тамо заправо подљудско, односно противљудско неминовно преовлађује као стихија нискости коју је најјезгровитије описао Платон у Тимају.

Речене „невладине организације“ су заправо нови тројански коњи у већ вековном, необјављеном рату атлантских центара црне економије против Европе, европских нација и држава, европске и хришћанске културе и цивилизације. У питању је подла измишљотина која циља да са политичке сцене евакуише последње, бедне остатке парламентарне демократије. Непријатељ циља да домаће политичке партије и покрете замени својим „групам за притисак“, сачињеним од послушних колаборациониста, регрутованих из друштвеног талоба. Та тактика настоји да са политичке сцене избаци све стварне потребе и воље народа у корист извршиоца интереса и налога атлантских центара моћи.

Довољно је осврнути се око себе, данас и овде, па опазити да се ниједна од дотичних „невладиних организација“ не залаже чак ни за она основна људска права, попут права на рад, на здраву средину и егзистенцијалну безбедност, а камоли за право већинске нације да буде слободна и независна, да чува и развија своја својства и вредности, да поседује суверену државу. Не! Непријатељ с оне стране Атлантика финансира такве „невладине организације“ преко којих циља да људе управо лиши свих тих права, да хушкањем националних мањина на сепаратизам и подстицањем разноразних изопачења на милитантни аморализам подрива и разбија заједницу и њену државу.

Шта би требало да чине патриотске снаге како би се супротставиле таквој освајачкој стратегији?

Први неопходни корак супротстављања је освешћење. Ваља умети препознати непријатеља те његове циљеве, што је основни задатак политичког мишљења, како нас учи катедра Карла Шмита. Политичке елите патриотских снага које су биле на власти пре петооктобарског преврата то нису умеле, патећи од недостатка политичког образовања и визије те моралне снаге на висини огромних изазова. Уместо да непријатељу захвале на санкцијама те да их искористе за покретање привредног препрода — политичке елите на власти су све чиниле да задовоље непријатеља, у залудној нади да ће тако изнудити милост. Оне нису схватале да имамо посла са непријатељем који хоће да нам узме све, и остатак. С таквим непријатељем није могуће склопити никакав компромис. Увек ваља имати у виду опажање Хенрија Кисинџера, изречено у једном тренутку искренности: „Бити непријатељ САД је опасно, али бити пријатељ САД је кобно!”

Користећи те слабости а и корумпираност делова политичких елита на власти, непријатељ је успео да широм Србије и Црне Горе успостави густу мрежу својих агентура, „невладиних организација“ и медија, који су били опремљенији и бројнији од провладиних.

Због деценијама вештачки одржаване политичке необразованости, многи Срби су насели на лажну антикомунистичку пропаганду непријатеља, не схватајући да је управо мондијализам нови и много опаснији облик оног најгорег што је садржао марксистичко-лењинистички пројекат велике преваре. У огледу насловљеном Маркс иде на Запад, објављеном пре три године на страницама месечника Ареа, теоријског гласила италијанског покрета Национална

алијанса, сажето сам осветлио марксистичко порекло основних својстава мондијалистичке идеологије, те Вам га топло препоручујем за превођење на странице Геополитике. Сва битна својства мондијалистичке или глобализацијске идеологије су садржана у Комунистичком манифесту Маркса и Енгелса: од свођења човека на економску животињу и нихилистичке мржње према врлинама и вредностима европске те хришћанске традиције и етике до пројекта ништења државних суверенитета, искорењавања нација те успостављања глобалног тржишта за пролетаризовано човечанство. Уосталом, од идеологије либералног капитализма марксизам се битно разликује једино у домену идеја о томе како расподељивати вишкове материјалних вредности.

Уосталом, и речник мондијалиста одаје марксистичко порекло. Уместо „пролетерског интернационализма“ сад се намеће принудни модел „мултикултурног друштва“, односно усамљене гомиле без икакве веродостојне културе. Поново се уводи „деликт мишљења“ који бива проказан на основу критеријума „политичке коректности“, што је управо Лењинова синтагма. Исте су и етикете за жигосање политички неподобних: од „фашизма“, „реакције“ и „национализма“ до „популизма“ и „ревизионизма“. И мондијалисти, попут марксиста, забрањују сваки поглед у прошлост, односно у трезоре наслеђа врлина и вредности, како би се тако искорењен човек подавао, без икаквог отпора, сваком условљавању.

Марксисти су својатали „историју“, проказујући противнике као некакве безумнике који се опиру „историјским процесима“, док мондијалисти својатају „свет“, тврдећи за противнике да су „против света“. За разлику од марксиста, којима је „крај историје“ био коначни циљ, идеолози мондијализма се убише доказујући како је тај „крај историје“ дошао силом коначне победе англоамеричког, либералног капитализма те да је сваки отпор узалудан и бесмислен. Попут својих изравних предака, нихилистичких марксиста, и мондијалисти прете „чисткама“, односно „пургама“, али то сада означавају изразом узетим из латинског језика Инквизиције: „лустрација“.

И преварантска злоупотреба језика чини део те нихилистичке, антиевропске стратегије. Када непријатељ каже „људска права“ или „отворено друштво“ — он таквим синтагмама заправо означава противљудска права те рушење свих одбрана друштва од унутрашњих и спољних претњи. Када се залаже за „транспарентност“ — мисли заправо на работе под окриљем тоталног мрака. Када проповеда „либерализацију рада“, непријатељ не мисли на ослобађање рада и стваралаштва, како то лаковерна већина схвата, већ на систем у коме господари имају сваку слободу а радници никаква права.

Није случајно да су данас и овде најгорљивији поборници мондијализма или глобализације управо деца Брозове номенклатуре, која се с осветничким жаром окомљују на све српско јер су уверени да их је српска борба за опстанак и слободу лишила очекиваних привилегија. Они жуде да, као и њихови очеви, паразитски или готовански живе на грбачи српског народа, не знајући ништа друго до да као самозване судије деле свет на зле „фашисте“ и добре „антифашисте“. Они сами, ноћу, исписују антисемитске графите по зидовима „невладиних организација“ како би оптужили Србе и тражили додатну финансијску помоћ од америчких централа, што им их ускраћују или утањују, јер су „обавили посао“.

Иначе, ја не делим гнушање које Срби осећају пред деловањем таквих изрода у служби непријатељских „невладиних организација“. Напротив, кад их којим случајем видим и чујем, ја се у срцу веселим те се осећам поносним што припадам српском народу јер јасно опадам да је у њему непријатељ успео да поткупи само моралне наказе и интелектуалне ништарије. Све што нови колаборационисти чине је контрапродуктивно са становишта стратегије којој служе. Они

посредно али јасно, доиста сасвим транспарентно, осведочавају нискост непријатеља и одговарајућих циљева. Да се којом несрећом зовем Џорџ и презивам Сорош — ја им не бих дао ни пребијеног долара.

Неправда и притисци — то је оно што људе доводи до очајања. Већина Срба мрзи НАТО и САД, уверена да наш народ није заслужио санкције и бомбардовања...

Ето, управо такав, већински став, осведочава политичку неосвешћеност нашег народа. Већина Срба изгледа још није схватила да су нам „историјски савезници” били много гори и погубнији непријатељи од Немаца у оба светска рата. Уосталом, Немци су бомбардовали Београд само пар дана а речени „савезници” од Ускрса до краја септембра 1944. године, побивши око двадесет хиљада недужних цивила. Ја не припадам таквим Србима. Од атлантских „савезника” очекујем све најгоре, јер они још од Кримског рата воде необјављени и непрекидни рат против Европљана. Зато мене нови талас непријатељства атлантских „савезника” уопште није изненадио ни изазвао никакво разочарање...

Ваља коначно схватити да смо ми „заслужили” санкције и бомбардовања због својих ванредних материјалних имања и духовних врлина. Најзначајније материјално имање је ванредни геополитички значај простора где живи српски народ, кроз који пролазе најкраће, стварне и потенцијалне, речне и копнене везе између Европе и Блиског истока те централне Азије. Наше врлине најсажетије је приказао један француски пријатељ, указавши ми, у Паризу, почетком деведесетих, на три основна разлога србофобије главоња с оне стране Атлантика. Први је што смо ми вековима на бранику Европе, најбољи Европљани. Када Мадлен Олбрајт и слични кажу Срби — они заправо мисле Европљани. Други је што су Срби националисти, дакле верни свом наслеђу, неспремни да постану мондијалистичка стока. Трећи почива у православљу, дакле у цркви коју непријатељ хришћанства није успео да кооптира (као протестантску) или корумпира (као католичку, великим делом).

По свему судећи отпор се шири. Палестинци и огромна већина Арапа устају против вашингтонске политике јер она држи страну Израелу. Не само у Трећем већ и Првом, богатом свету, шири се покрет против глобализације као новог и најгорег система искоришћавања. Солжењицин је побегао из комунистичког СССР али је потом побегао и из западњачког, “капиталистичког раја”. Шта Вас највише иритира у савременом свету?

Пре него што Вам одговорим на Вашу дирљиву знатижељу, морам Вас исправити у једном: Солжењицин није побегао већ је најурен из СССР. И он би, данас, могао да се сложи с Александром Зиновјевим када је овај признао кобну грешку коју су починили руски дисиденти: „Циљали смо комунизам а погодили Русију!” Генадиј Зјуганов је сасвим у праву када нас на почетку свог огледа о држави упозорава да је повест комунистичке партије СССР карактерисала стална борба између две врсте комуниста. На једној страни били су нихилистички русофоби, који су настојали да униште руску државу и цркву те да затру руску елиту и подјарме руски народ. На супротној су били конструктивни, добронамерни руски комунисти, који су у комунизму видели систем остварења идеала друштвене правде, иманентан словенском човеку и православљу. Они су се борили против русофоба да би обновили државу из рушевина и да би спасли народ те културу. Русофоби су се уз помоћ Горбачова докопали власти, предузевши остварење осујећеног пројекта нихилистичког комунизма Лењина, Троцког и њихових њујоршких финансијера.

Иначе, мене баш ништа у овом свету не иритира јер ме ништа не чуди. Захваљујући упућивањима писане или живе речи неких древних али и савремених мудраца, ја сам одавно схватио да ми живимо при крају најгорег, „мрачног доба”, односно на крају западног цивилизацијског циклуса. И нема никакве сумње да се пресудна битка води и на српским просторима. Већ сад можемо слободно закључити да је српска ослободилачка и отаџбинска борба зауставила освајачки поход атлантског Левијатана ка евроазијском „срцу света”, бранећи га неколико година. Дакле, Срби су дали времена Русији да се поврати од издаје и крене путем уздизања које ће преокренути процесе и пресудно допринети ослобађању Европљана од атлантске окупације.

Ипак, тешко је отргнути поглед од ове све горе свакодневице, па видети такве хоризонте будућности и делити Ваш оптимизам. Данас и овде људи једва састављају крај с крајем. Има и самоубиства због губитака радног места после двадесет или тридесет година прилежног рада. Досовска власт затвара фабрике, распродаје друштвену имовину у бесцење домаћим и страним компрадорима. Да ли ће још неколико стотина хиљада људи у Србији ове године остати без посла, уз постојећи милион незапослених? Да ли је на помолу социјалне експлозија? Да ли је досовско спровођење налога из ММФ и Вашингтона једини излаз или пут у пропаст?

Најсажетији одговор на Ваше питање пружа наслов једног економског огледа који сам објавио на страницама Дуге, у новембру 1996: Позови ММФ ради самоубиства. Била је то црнохуморна парафраза наслова чувеног кримића Фрица Ланга: Позови М ради убиства. Све земље које су примениле рецепте ММФ доживеле су економску и друштвену катастрофу. Словенија је једина од источноевропских земаља која је избегла ту катастрофу и доживела успон јер је не само одбила препоруке ММФ већ је уз неколико корективних амандмана чак задржала и самоуправни облик власништва те одлучивања. Словеначко искуство показује да нема никакве битне разлике у ефикасности између предузећа из приватног и друштвеног сектора, ако се ова последња ослободе одређених социјалних намета или обавеза.

Наравно, досманлије воде отворено противнародну и противдржавну политику која циља да растури државу на низ немоћних псеудодржавица те да разори националну економију. По свему судећи, очајање о коме говорите је циљано како би њиме натерали масе домородаца на миграције трбухом за крухом. Када преварени српски народ данас назива властодршце „досманлијама”, он је много ближи истини него што се обично претпоставља јер атлантски непријатељ доиста намерава да обнови османлијску псеудоимперију у пређашњим границама те у облику који је зацртао вашингтонски пројект Секи. Ваља растерати Србе и остале Европљане те хришћане с ових простора како би се пружио гостопримство навалама гладних имиграната из Трећег света. На тај циљ указује и онај члан досманлијског закона против рада који даје право послодавцима да запошљавају не само стране држављане већ и „лица без држављанства”. Реч је о милионским масама илегалних имиграната у Европској унији, дословно без држављанства, јер они утајују основне податке о себи те земљу порекла како би избегли екстрадицију. И то је део необјављеног рата против Европе, што циља да силом таласа масовних имиграција потпуно промени њену демографску и етничку, цивилизацијску и религијску слику.

Постоји ли некаква алтернатива опстанка?

Наравно. Примерице, управо у поменутом економском огледу, Позови ММФ ради самоубиства, изложио сам план покретања производног циклуса без икаквих страних кредита, дакле уз ослањање искључиво на сопствене ресурсе и моћи, те на одговарајућу монетарну и фискалну политику. Због тог огледа тадашњи гувернер Народне банке, господин Аврамовић, упутио ми је „љубавно писмо“, објављено на страницама Дуге, уз позив да узмем учешћа у његовом савету. Када смо се тим поводом срили, рекао ми је како за мој план недостаје само један али основни услов: здрав банкарски систем, који је за привреду исто што и крвоток за живо биће. И био је у праву, премда сам сматрао да се тај проблем може лако решити, додуше неортодоксним, односно тајним акцијама.

Сад видим како досманлије осујећују или чак затварају домаће банке, чији су девизни депозити још увек блокирани у америчким банкама. Купци тако ликвидираних банака, стећи ће, за багателу, и њихове баснословне депозите у иностранству. С друге стране, широм су отворена врата страним банкама. А када анализирате структуру њиховог пословања, лако опажате да оне служе за исисавање домаћег капитала, односно за лишавање домаће привреде неопходних средстава. Дакле, непријатељ настоји да нас лиши сваке могућности за усправљање како бисмо вечно били на штакама просјачке помоћи, под растућим теретом лихварских задуживања.

Ипак, постоје још увек могућности за препород. Битни услов је одлазак досманлија с власти коју су освојили велепреваром, злоупотребљавајући наивности, малодушности и разочараност народа. За сада ваља обесхрабрити стране и домаће пљачкаше. У том погледу мене је веома обрадовало свечано и јавно обећање извршног председника Социјалистичке партије Србије да ће по доласку патриотских снага на власт сви противуставни закони досманлија бити укинута и да ће сви избачени на улицу добити посао у Србији претвореној у велико градилиште. Сви речени закони о приватизацији и раду су противуставни. Наш Устав признаје низ облика власништва, уосталом као и устави чланица Европске уније. Досманлије су пак наметнуле само један облик власништва, декретом прогласивши друштвено власништво државним, односно сопственом својином, како би стекли псеудоправно покриће за распродају имовине тако отете од народа. Они који злоупотребљавају те противуставне законе морају знати да ће народу бити враћено све што му је отето и да је власт досманлија на кратком ланцу.

Посебно ме је обрадовао и позив извршног председника Социјалистичке партије Србије на окупљање свих патриотских снага у државотворни савез и покрет. Видео сам на том скупу, на београдском Тргу републике, како се везују у чвор заставе социјалиста и радикала у симбол уједињења патриотске левице и деснице ради остварења битних, заједничких циљева: од одбране државе и народа до препорода привреде те културе. Ипак, морам истаћи да обе странке морају извршити корените квалитативне преображаје како би стекле не само интелектуални те морални ауторитет за окупљање и мобилизацију свих патриотских снага, већ надасве одговарајућу моћ за постварање државотворне воље. Непријатељ то добро зна те се зато труди да осујети такве преображаје дражећи егоцентризам председника стално демонизованих радикала и сејући забуну те раздор међу социјалистима посредством лажне дилеме између тобожњих „реформиста“ и наводних „чврсторукаша“.

Они који помишљају на бекство, на исељење или чак на самоубиство — морају знати да таквим одлукама чине управо оно што прижељкују налогодавци досманлија. Не смеју да им пружају то бесплатно задовољство. Морају остати и борити се не само за себе већ надасве за потомство, како би онима којих још нема оставили у наслеђе слободну земљу. Уосталом, нема више у овом свету никакве оазе благодата, мира и спокојства. Цео свет је обухваћен вртлогом кризе. Кад год се данас обрем у том „свету“, од Лондона, преко Париза, до Рима, падне ми на памет

основна, вишегодишња исприка издаје овдашњих плаћеника непријатеља Европе — „хоћемо да живимо као сав нормалан свет!“ — и дође ми да се грохотом смејем, али од муке, јер у овом свету нико и нигде више, већ одавно, не живи нормално.

Да, данас, у овом свету, нико више нема ту срећу да се осећа потпуно безбедан, чак ни у САД, после 11. септембра. Неки мисле да ће тако остати све док се продубљује јаз између богатих и сиромашних. Други сматрају да је у основи свега заоштравање конкуренције на светском тржишту... Како Ви видите стање света кроз своје геополитичке визуре?

Морам истаћи, пре свега, да је становништво САД било до сада безбедно само од спољне али не и унутрашње агресије. Прве, масовне жртве авангарде „новог светског поретка“ били су амерички домороци. Потом су на ред дошли јужњаци, чији отпор још увек траје... Постоји мноштво узрока таквог стања. Посебно упадљив узрок је паразитска природа САД и стални раст одговарајуће халапљивости. САД троше трећину светских богатстава и производе трећину смећа, отрова и осталих загађења, а њихово становништво чини једва пет одсто светске популације. Привреду САД карактерише стални раст спољнотрговинског дефицита и укупног дуга, који је почетком деведесетих износио око хиљаду и две стотине милијарди долара а данас око десет хиљада милијарди долара. САД купују од остатка света потребна добра, робе, услуге и мозгове, плаћајући то доларима који су заправо чекови без икаквог покрића. Да би се такав патолошки однос према остатку света одржао, бар краткорочно — јер је дугорочно неодржив — неопходно је стално примењивање бруталне силе широм света проглашеног за сферу „америчких интереса“. Амерички интервенционизам је нужно средство биолошког опстанка тог јединственог монструма у повести човечанства, јер је алтернатива његова потпуна пропаст.

Уосталом, стратегији тог новог, најгорег колонијализма и не крију своје циљеве. Примерице, још децембра 1991. државни секретар САД Џејмс Бејкер је отворено поручио источноевропским народима да им САД „доносе демократизацију о којој они врло мало знају“ а да заузврат траже водећу улогу у „искоришћавању богатих материјалних и људских извора тих огромних земаља“, тобоже „за ствар слободе уместо тоталитаризма“, како би се на тај начин „неизмерно ојачали безбедност, просперитет и слобода Америке и света“. Можда је излишно истицати да је у наведеној изјави додатак „и света“ само реторички украс, без икакве основе.

Што се тиче „напада на Америку“ од 11. септембра, пар дана касније, на страницама Јутарњих новина, изложио сам низ сумњи спрам званичне верзије, а време је те сумње само увећавало и продубљивало. Апсолутно је немогуће да такве ударе изведу особе које су наводно похађале аматерске курсеве за управљање спортским летелицама. Такве ударе могли су извести само веома искусни пилоти, обучени за нишањење и на војним авионима. При брзинама од најмање пет-шест стотина километара на час, грешка од само једне секунде изазива промашај циља какве су биле куле Светског трговинског центра. Професионално гледано, прецизност и елеганција с којим су били изведени ти удари просто задивљују.

Дакле, био је то добро инсценирани повод за напад на Авганистан, односно за измештање база НАТО-а до граница Русије и Кине. Предстоји освајачки и пљачкашки поход на кинеска, кавкаска и надасве сибирска богатства. У суштини, то је стратегија коју је зацртао, почетком двадесетог столећа, главни геополитичар британског империјализма, Макиндер. И како је добро уочио занимљиво смели политички коментатор лондонског Times, Сајмон Џенкинс, у осврту насловљеном „Поредак који дроби свет“, „нови светски поредак“ је најгора копија британске империје, али из доба њене агоније.

Да ли је и ширење НАТО део те стратегије?

Наравно. Источноевропске псеудодржаве траже улазницу за НАТО под претњом примене сценарија опробаног за разарање Југославије. Дакле, у питању је нека врста рекета. Улазак у НАТО подразумева потпуну промену наоружања и система команди што изискује нова, апсолутно неиздржљива задуживања, у корист америчке индустрије и антиевропске политике Вашингтона. Осим тога, не треба имати велику памет па схватити да ће сутра младост тих земаља, Пољске, Мађарске и Чешке, бити слата на ратишта Централне Азије да крвари за интересе атлантског Левијатана, као што су некад Французи кварили на Криму за рачун британског империјализма. Или је историја лоша учитељица, или су Европљани постали толико лоши ученици да им она мора стално понављати најгоре лекције, по цену безмерних страдања.

Некада се сматрало и говорило да светском политиком углавном управљају „велике силе”: САД, СССР, Велика Британија и Француска. Данас се пак говори о „центрима моћи” крупног капитала. Стиче се утисак да су партије и парламенти, политичари и државници постали пуки извршни органи тих „центара моћи”. Како су створени ти „центри моћи”? И одакле се управља Европском унијом: из Брисела, Берлина или Вашингтона?

Мислим да је онај давни говор о „великим силама” одавао прилично наивну, да не кажем детињасту представу о стању у светској арени, где су већ тада увелико преовлађивали наддржавни, интернационални „центри моћи”, лишени сваког стварног демократског легитимитета или покрића. О томе је веома јасно говорио генерал Де Гол, крајем педесетих и почетком шездесетих година, устајући против закулиских работа Монеа, творца „Европске заједнице” у функцији атлантских интереса. О томе је отворено говорио и Семјуел Хантингтон, у огледу насловљеном Ерозија националног интереса, објављеног на страницама часописа *Foreign affairs*. Хантингтон указује да спољна политика САД не изражава интересе америчке нације већ одређених корпорација и етничких лобија, међу којима посебно истиче кубански и јеврејски.

Једно је извесно: у питању је последња фаза вишевековног процеса узурпирања установа политике од стране снага све црње и црње економије. Реч је о процесу који је преовладао силом буржоаских револуција, које су преокренуле традиционалну, троделну и хијерархијску структуру заједнице, извевши на врх најгоре, паразитске делове трећег staleжа. Ипак, то није нека нова појава већ веома стара, која као симптом скоро редовно обележава сумрак и почетак слома свих цивилизацијских циклуса. И при крају Римске империје Сенат је био потпуно обесмишљен, док је цезарска власт постала предмет лицитације левантијских шпекуланата и лихвара.

Стекавши превласт, економски центри моћи су уништили и цивилизацију средњовековне Европе. Сетимо се: папа Урбан II је искрено позвао Европљане у први крсташки поход како би пружили војну помоћ православној браћи на Истоку, ради одбране Византије од завојевачких претњи азијатске силе. Већ Четврти крсташки поход циљао је заправо да освоји и опљачка Византију. Тај поход је покренула и финансирала изразито комерцијална Венецијанска република е да би освојила стратешка упоришта на правцима глобалне трговине између Блиског Истока и Западне Европе. Страшне последице те издаје су знане: од тог похода Византија се никада више није опоравила и османлије су добиле отворен пут за освајање Европе, стигавши, три века касније, до капија Беча.

Што се тиче Ваше запитаности о томе како су створени савремени „центри моћи”, један од одговора могуће је пронаћи у мом прилогу научном скупу Нови светски поредак и политика одбране СР Југославије — који је организовало Савезно министарство одбране, јануара 1993. године — где сам осветлио непосредно порекло идеологије „новог светског поретка”, дакле неоколонијални пројекат британских масона, окупљених у организацији званој „Округли сто”. Та организација, основана крајем деветнаестог столећа, циљала је да преуреди и прошири британску псеудоимперију, укључујући у њу и САД. Она је извршила велики утицај на слику света одређену Версајским уговором и из ње потиче амерички Савет за спољне односе, главна лабораторија пројеката и кадрова вашингтонске спољне политике. Ипак, при трагању за истином ваља се чувати склоности модерног човека ка редукционизму, односно ка свођењу појава на само један узрок. Ваља имати стално у виду да су узроци обично многоструки те да делују са низа разина, од биолошке и економске до религијске и дословно метафизичке.

Посебну штету спознаји могу нанети некритичка усвајања демонизација мондијализма која потичу из агресивног аналфабетизма америчких протестаната. Њихови антимондијалистички и јудеофобски памфлети су обично лишени сваке поуздане основе, што настоје надокнадити необузданим фантазијама и нападним морализмом, који мајмунује старозаветне пророке. Писци таквих памфлета су нека врста корисних идиота у служби мондијализма. Код својих неуких читалаца стварају застрашујући и обесхрабрујући утисак да су слободни зидари и поборници „новог светског поретка” нека планетарно посвудашња и непобедива сила. С друге стране, њихова интелектуална недораслост чини их погодним метама за обрачуна са „теоријама завера”. Понекад помишљам такве теорије завере заправо потичу из лабораторија мондијализма, једнако као и банде тобоже антиглобалистичких протестаната.

Сумњате у веродостојност тих протеста против глобализације?

Да. Мене је искуство „студентске револуције” 1968. научило да прозирем такве покрете маса. Код савремених демонстраната прво пада у очи огромна диспропорција између њиховог социјалног порекла и њихове опреме те логистике. То су углавном штићеници „социјалних центара”, незапослени пролетаријат и интелектуални лумпенпролетаријат. Ипак, вође антиглобалистичких протеста одседају у хотелима са пет звездица, праћени четама професионалних телохранитеља а њихова „војска” пак располаже скупом и надасве једнообразном опремом, попут црних униформи, шлемова и цокула. Све то одаје јединствени и веома издашни извор финансирања. Реч је управо о мондијалистичком извору јер се самозване бунције против глобализације залажу управо за њене битне циљеве: за рушење свих међудржавних граница и суверенитета те за укидање сваког ограничења прилива маса имиграната, дакле у корист потапања Европе под теретом избеглица из Трећег света, унесрећеног неоколонијалном, лихварском економијом те диктатима ММФ и Светске банке.

Мондијалистички произвођачи јавног мњења обављају остатак посла: пружају највећу медијску подршку и пажњу уличним дивљањима речених банди те код застрашене или згрожене тихе већине стварају утисак да је све то једина алтернатива „новом светском поретку”. Слична је била и формула вабљења исте већине на последњим председничким изборима у Француској: Гласајте за битангу како не би победио фашиста! Дакле, у овде толико опеваној Европи — чак у колевци парламентарне, вишестраначке демократије — људи имају само избор између фашиста и битанги? Ако тако стоје ствари, онда је много боље остати на поузданој дистанци од такве Европе. <

(Ово је интегрална верзија Калајићевих одговора на питања која му је поставило Уредништво Геополитике, године 2002

Последњи интервју Драгоша Калајића

Quote:

Београд – „Исходи референдума у Француској и Холандији уливају наду у промене. То је једно велико НЕ глобализацији, англоамеричком бездушном либералном капитализму и имиграцији, а једно велико посредно ДА за одбрану европских вредности и обичаја, за одбрану европске отаџбине од инвазије и пропасти, за очување и развој европског стила живота”

Нација прес

За само неколико протеклих година објавио је студије Европска идеологија и друго издање књиге Русија устаје, допуњено целом једном „књигом у књизи”, као и романе идеја Последњи Европљани и Српска деца царства. Српска иде(ологи)ја и српско поимање Европе добили су тим књигама важне нове путоказе, као и оснажења за креативна суочавања са новим искушењима епохе.

Удружење крајишких Срба своју награду за животно дело — прелепи прстен по узору на средњовековне, украшен мотивом розете манастира Крка — ове године доделило је њему. Уручење је на Видовдан.

Усталом, повода и разлога за разговор са Драгошем Калајићем никада није мањкало, баш као ни симболике у чињеници да је ово први интервју нашег месечника.

Ваше књиге објављене током првих година новог миленијума представљају круну дугогодишњег критичког сагледавања бирократске структуре зване Европска Унија. Сматрате да је ЕУ претворена у опасни инструмент у рукама највећих непријатеља Европе?

Није потребна велика памет да би се схватило како је уједињење европских нација и држава једини пут уздизања Европљана из ове немоћи, пут стицања моћи неопходних за ваљане одговоре на све веће изазове и претње, планетарних размера. Истичем ту чињеницу зато што злонамерни или заблесављени поборници овакве Европске уније свако порицање па и најмању сумњу у њену ваљаност неосновано проглашавају противљењем уједињењу,

националистичком ускогрудошћу, популистичком себичношћу или, у најбољем случају, евроскептицизмом. Суштина питања пред којим стоји Европска унија је да ли она уопште заслужује свој придев. То питање било је први покретач трагања за политичким особеностима европског човека у арени света, чије сам налазе изложио у студији Европска идеологија, закључивши да је Европска унија сушта супротност.

Узмимо за пример хијерархију врлина и вредности коју Жорж Димезил зове идеологија троделности а какву европски човек носи у себи хиљадама година, од праисторије. На врху су духовне и етичке врлине те одговарајуће установе и улоге, од суверена и државе, до религије и свештенства. Следи функција одбране, дакле изворно племство, војне и безбедносне снаге, те коначно свет плодности и производње, економија у најширем смислу тог појма, у служби потреба заједнице. Та хијерархија указује и на најупутнији редослед чинова стварања државе или савеза држава, какав нам потврђује и историјско искуство. Европска унија је пак започела да се образује не од врха, већ са дна, посве наопако, од економије и заједничког тржишта, уздигнутог, патолошки, не само на разину битног циља Европске уније већ и врхунске сврхе постојања човека и заједнице. С таквом наопакошћу није се могло отићи далеко а поготово не уздићи са дна економских условљавања. То је као брак из рачуна, који постоји све док се не судари с првим свођењем рачуна и кризом међусобних себичности те похлепа.

Неопходно је такође истаћи да је такав наопаки покрет наложио и наметнуо — силом отворених уцена, претњи, али и поткупљивања — атлантски окупатор Европе, како би европске нације и државе лишио суверенитета те их претворио у своје немоћне сужње.

Ми се данас налазимо скоро на крају процеса губитка не само суверенитета већ и основних средстава политичког деловања за добробит националних заједница и одговарајућих држава. Скоро све је предато Европској комисији, влади Европске уније без икакве демократске основе, која *de factos* себи бира. Ипак, такве жртве нису уродиле увећањем и јачањем општег, европског суверенитета и политичких моћи, већ све нестаје у неком бездану.

Европска унија нема ни суверенитет, ни спољну политику, ни одбрамбене снаге, ни средства те моћи истинске економске политике за добробит европских нација. Подређена чланица Светске трговинске организације, Европска унија је принуђена да се одриче не само права да субвенцијама помаже своје ратаре, без којих би њихови производи морали бити скупљи од увожених из Трећег света — права оспораваног као облик нелојалне конкуренције — већ и права да штити своје тржиште.

Заузврат, бриселска еврократија производи на десетине хиљада најчешће халуцинантно бесмислених прописа и декрета, што циљају да униште огромно богатство европских културних, обичајних па и прехрамбених разлика. Ту је и закон који прогони „деликт мишљења”, на начине много горе од оних које смо упознали под псеудосоцијалистичким системом.

Италијански дневник Ринашита недавно је објавио Ваш обимни оглед, насловљен Глупа Европа, у коме оптужујете „еврократију“ за противевропски расизам. На основу каквих увида сте то закључили?

На основу многих, почевши од противуречја имиграционе политике. Под изговором да Европу треба подмладити, да су због вертикалног пада наталитета угрожени пензионери фондови те надасве да европској производњи недостаје радна снага — премда Европска унија пати од хроничне незапослености око дванаест одсто радно способног становништва — еврократија све чини да подстиче имиграцију трећесветских маса очајника. Јужне границе Европе су *de facto* отворене. У мају месецу комисија Европског парламента је бесно наложила Италији да врати једну групу избачених, илегалних имиграната из Африке, те да их чак и обештети. С друге стране, држављанима нових чланица из Источне Европе забрањено је, током седам година од дана пријема, да траже посао у Европској унији. Дакле, само за бледолике Европљане не важе чак ни основна људска права.

Томе треба придодати и отворену мржњу еврократа спрам хришћанства коју осведочава и чињеница да нису хтели унети чак ни пуки помен вероисповести огромне већине Европљана у Преамбулу Устава пропалог на референдумима у Француској и Холандији. Пожурили су с тим противхришћанским Уставом како би отворили пут пријему Турске, с последицом преокрета демографске слике и свођења Европљана на мањину. Главни медији еврократа, од *Welt und Sontang* до *Corriere della Sera*, већ отворено предочавају читаоцима како не треба више да брину да ли ће Европа бити хришћанска или исламска: током овог века постаће исламска, „само је питање да ли ће то бити шеријатски ислам, или еуроислам“.

Како гледате на исходе референдума о европском Уставу у Француској и Холандији?

Они нам тачно одају огромни раскол између званичне, легалне, и оне стварне, једине легитимне Европе, између отуђених, осиноних псеудоелита, у служби туђинских те и противевропских центара моћи, с једне стране — и европских нација, с друге. Сваки пут кад се еврократи усуде да распишу референдум о некој одлуци — изгубе га. Зато и ускраћују такав облик изворне, непосредне демократије. Уосталом, већ је Жак Делор признао да Европска унија пати од мањка демократије. Колико су се еврократи узохолили сведочи и јавно хвалисање једног како сви који уђу у Европску унију — постају њихови робови.

У сваком случају, исходи референдума уливају наду у промене. То је једно велико не глобализацији, англоамеричком, бездушном либералном капитализму те имиграцији, једно велико, посредно да за одбрану европских вредности и обичаја, за одбрану европске отаџбине од инвазије и пропасти, за очување и развој европског стила живота.

Како Вам сад у том контексту изгледа залагање овдашњих политичких елита за улазак Србије и Црне Горе Европску унију?

Оно је било и остало велика увреда српској памети и части. Реч је о прозирном настојању да се махањем таквим обећањем скрене пажња народа с катастрофе коју су починили спрегом велеиздаје, лоповлука и незнања те упуту ка новом лажном обећању и лудом радовању. Говоре о уласку наше растурене и понижене војске, на коленима, у НАТО — који није успео да освоји ниједан педаљ српске земље — а не кажу колико милијарди долара новог задуживања ће наш народ морати да поднесе да би платио цену, од потпуне промене наоружања до издржавања сопствених војника, нових јањичара, на туђим ратиштима, у борби против исламског света коју би требало по сваку цену да избегнемо и да тражимо с њим путеве сарадње.

Говоре о уласку у Европску унију као да је то питање дана, а и пре поменутих референдума званичници Брисела су отворено предочавали да ћемо бити примљени око 2020. године. Шта да радимо петнаест година? Да седимо скрштених руку и да бестидно, просјачки или паразитски сањамо живот од социјалне помоћи, односно од фондова који су већ истањени и којих кроз неку годину више неће ни бити? Сад, после референдума, поставља се питање не само да ли ће бити нових пријема већ уопште да ли ће Европска унија постојати, бар у овом, наопаком облику.

Коначно, овдашњи самозвани европеисти не пружају одговор на битно питање: ако заједница Србије и Црне Горе буде примљена у Европску унију — где ће већ сад, на прагу Европске уније, необуздано агресивна и безобзирна, уцењивачка и претећа Турска бити највећа демографска, политичка и војна сила — како ћемо одбранити земљу од инвазије милиона Турака жељних плодне земље, шумског хлада, чистих извора воде а и лепих жена? Према проценама Жан Пјер Руа, изложеним на страницама париског L'Express од 12. фебруара 2002. године, одмах по пријему Турске око петнаест милиона турских имиграната ће провалити у европске просторе да их насељавају. Први су на удару Бугарска и Србија, где већ постоје и верски услови, џамије и наклоњено, муслиманско становништво.

Дакле, како ћемо спречити поништење плодова српских устанака, кад то посредно захтевају прописи Европске уније о слободном кретању роба, капитала, услуга... и људи?

Само нека тешка будала или мазохиста од државника може прижељкивати да буде члан таквог друштва и изврши национално и државно самоубиство. Зато сматрам да један од услова да неко буде председник државе мора бити и макар просечна интелигенција, с одговарајућим тестирањем, да нам се не догоди да председавају мозгови у зони дебилитета. Кад би народи у Европској унији добили слободу одлучивања — сви би из ње главачки изашли. Нама би највише одговарао привилеговани статус у робној размени.

Да ли најбољи умови и највиши духови у народима Западне Европе увиђају опасности од катастрофалних исхода свих тих процеса и шта предузимају да нешто промене?

И у том домену видимо огромни раскол између лажне елите, коју на власти одржава атлантски Левијатан (да употребим једну успелу алегорију Карла Шмита) — и стварне елите Европљана, која је гурнута на маргине и лишена приступа медијима масовних комуникација те демонизована и криминализована сваки пут кад успе да пробије заверу ћутања. Ипак, та елита неуморно дела и припрема оно што је битно, идејне и културне основе за препород Европе и Европљана, након предстојећег економског слома.

Гледајући ствари само геометријски, продужавајући постојеће линије кроз неку идеалну, ничим ометану перспективу ка хоризонтима будућности, нема наде. Ипак, наша највећа нада и узданица се зове управо катастрофа о којој говорите. У тој првенствено економској катастрофи која неминовно предстоји, Европљани ће се пробудити из анестезије, надасве из обмана Мамона, и мораће потражити своје, напуштене или издане, веродостојне основе живота. Мораће поново открити да смисао живота не почива у дембелијској потрошњи, где влада очајање, већ у мисији и жртви, труду и борби, који су извори животне радости, како је умно уочио и доказао нобеловац Конрад Лоренц у Осам смртних грехова цивилизованог човечанства. Тад ће најбољи умови и највиши духови својим мислима и делима извршити улоге којима су посвећени.

Ипак, утисак са (југо)истока Европе је да се Западна Европа већ предала. Шта је у таквој ситуацији наша дужност према својим народима и отаџбинама, као и према Европи као нашој заједничкој отаџбини?

Ви сте потпуно у праву: Западна Европа се одавно предала на милост и немилост атлантском Левијатану и његовој суштински старозаветној идеологији слављења материјалног богаћења као битног смисла живота те похлепе и пљачке, себичности и неслободе. Ипак, у сваком западноевропском народу имамо један замашан део снажне националне самосвести и воље отпора — величине око једне петине — представљен јединим живим политичким покретима, од суштински неодолицистичког Националног фронта, до регионалистичких, попут Фламманског блока или Лиге Норд, што данас, у коалиционој влади, парадоксално, једина брани Италију од глобализације, таласа имиграције и самовоље еврократа.

Европским рођацима под сенком наказне, лихварске и тровачке цивилизације Запада можемо најбоље помоћи залажући се за велику европску алтернативу, за свеколики савез са Русијом и осталим православним земљама. Уосталом, сад је дошао на нас ред да преузмемо вођство на великом маршу Европљана, од праисторије ка надисторији.

Судећи и по Вашим новим делима, очи наде у велики преокрет и европски противпокрет усмерене су ка Русији?

Видите, да би Европска унија заслужила свој придев она се мора, поред осталог али првенствено ослободити сужањства атлантском Левијатану и Мамону, мора постати доиста суверена и независна, неусловљива и у сваком погледу самодовољна, силна и моћна. Такав циљ она може постићи само у вишестраној симбиози са Русијом, која би пружила све оно што данас недостаје, од ванредних културних, интелектуалних и душевних снага, преко потпуне војне безбедности, до енергетске и сировинске независности те огромног тржишта евроазијских размера. Тада би Европска унија и Русија, тако удружени, могли помоћи осталом свету и спасти га од најгорег, лихварског колонијализма, еуфемистички званог дужничка економија, што свуда производи беду и глад, покрећући масе очајника ка европским обалама илузија.

Садашња српска политичка класа као да је потпуно глува и слепа за ове епохалне изазове и изложене аргументе. Шта је узрок: незнање, недораслост, комплекс ниже вредности према странцима, накарадна селекција, или пак свесна злонамерност, тешки облици кварежи, издаја?

Све што сте набројали. Дужност је патриотских снага да смело спознају размере катастрофе у којој се налазимо те да приступе великом окупљању стварних елита из отаџбине и расејања, ради стварања програма националног спаса и предузимања општег уздицања. Касно је али није прекасно за велико усправљање из рушевина. У том домену посебну одговорност управо својом величином и организованошћу има Српска радикална странка.

Нажалост, уместо да приређује научне скупове посвећене спасу Србије, она их приређује у знак инфантилно трагикомичних израза верности свом хашком оптуженику, кога би најлакше и најбрже ослободио основани захтев бранитеља да буде подвргнут психијатријском испитивању, што би извесно утврдило његову неурачунљивост, од које, уосталом, пате и неки овдашњи званичници, почевши од кума поменутог.

Уместо да се сва баци погледима и дловањима ка очекиваном и не тако далеком хоризонту будућности преузимања вођства, предводећи велики покрет препорода, Српска радикална странка се јалово исцрпљује у смицалицама једног дубоко компромитованог квазиполитичког, псеудопарламентарног и извесно противдемократског система, поклањајући му тако неоправдани легитимитет. Зар челници Српске радикалне странке не виде да на тај начин непотребно преузимају део бар моралне одговорности за издају и слом, уместо да се отргну из тог брлога и преузму вођство великог народног гнева против недостојних представника?

Деловањима ка очекиваном и не тако далеком хоризонту будућности преузимања вођства, предводећи велики покрет препорода, Српска радикална странка се јалово исцрпљује у смицалицама једног дубоко компромитованог квазиполитичког, псеудопарламентарног и извесно противдемократског система, поклањајући му тако неоправдани легитимитет.

Зар челници Српске радикалне странке не виде да на тај начин непотребно преузимају део бар моралне одговорности за издају и слом, уместо да се отргну из тог брлога и преузму вођство великог народног гнева против недостојних представника?

Извесно је да се једна од најважнијих европских битака води на пољу културе, образовања и васпитања младих нараштаја?

То је најважнија европска битка. Већ током Другог светског рата, амерички геополитичар Николас Спајкмен утврдио је да се огромна, светска премоћ Европљана састоји у њиховој памети, у систему васпитања и образовања. Био је то знак окупатору да Европљане лиши те предности и од 1945. године започео је процес разарања европског образовног система — што је стварао слободне и самомислеће личности, уместо мајмуне — почевши од прогона латинског и старогрчког језика, философије и етике те класичне музике и истинског, такође класичног ликовног васпитања, замењеног идолатријом дечијег цртежа, односно насилним продужењем инфантилне неукости. Главни циљ атлантских покретача студентске револуције 1968. били су управо остаци европског високошколског система.

Сад видимо учинке: масе младих подљуди, који не знају ништа, нити разумеју ишта, и чији је језик толико осиромашен и изопачен да су им последично и осећања те мисли једнако закржљали. Уместо да на питања одговарају, усмено или писмено, јавно и исцрпно, као некад, они ћутке заокружују један од три могућа одговора, као на тв-квизовима, обично се уздајући у срећу. У таквим условима дужност родитеља је да замене наопако школовање а дужност иоле самосвесних ученика је да предузму самообразовање, као што је то чинило моје поколење, одбијајући комунистичку индоктринацију, што осведочавају и многе странице романа Српска деца царства.

Ваља пре свега знати да нема истинског образовања без знања неког од великих језика — попут немачког или француског, италијанског или шпанског — који располажу и преводима битних дела.

Судбина је нашем српском поколењу наменила да крајем другог миленијума будемо последњи херојски браниоци Европе, сами и оклеветани, а затим да својим привременим поразом измеримо дубину пада лажне Европе. Какве капитале и поуке би требало да изнесемо из тог страшног каљења, за борбе које тек предстоје или су у току?

Неопходно је, пре свега, истаћи како српски народ није доживео привремени пораз од својих непријатеља већ од спреге сопствене малодушности, разочараности и лаковерности, испољене кобног 5. октобра 2000. године. То указује да је наша национална свест сачињена од осећања, која су, као и сва, поводљива и променљива. Недостаје нам унутрашња, идеолошка кичма и грађа, способна да нас одржи постојаним чак и када осећања спласну. И зато сам написао Европску идеологију. Нажалост, на пољу политичких избора ванредно су ретке прилике оних између добра и зла. Углавном се пружају избори између већег и мањег зла. Систем пре 5. октобра био је неупоредиво мање зло од оног које је потом завладало.

Током херојских деведесетих, ми смо стекли ванредне капитале знања, самоспознаје и самопоштовања. Они који су имали неке илузије о модерној цивилизацији Запада — сагорели су их. Ми сад знамо да смо способни за највеће подвиге. Вратили смо дугове онима којих нема и пружили огромни капитал поноса онима којих још нема. Успели смо да одолимо опсади и нападу сила немерљивих, односно највеће силе света. Управо непријатељство те силе сенилног варварства открива нам, посредно, да у себи носимо врлине и вредности које ће бити основа европског препорода, изградње истинског савеза Европљана, од Рејкјавика до Владивостока.

Познато је да у свом „делотворном песимизму“ и „херојском реализму акције“ никада не очајавате већ се храбро борите за решења. Каква решења за Србију и Европу предвиђате?

Онај који очајава помаже непријатељу да га победи. А решење је само једно и зове се Русија.

Банде и продуценти

Како сте доживели приказивање видео-записа стрељања муслиманских заробљеника у Сребреници?

Тешко, мучно, ужасно, као и сваки приказ врхунског нечовештва. Тешко ми је било видети и злураду еуфорију владајуће класе, која је у томе видела крунски доказ свог ружења и клеветања српске борбе. Као да је ико икада порицао да су неке паравојне јединице или банде чиниле ратне злочине, каквих је имао и има, нажалост, неизбежно, сваки па и наш рат. Још је бесрамније што је у томе чак званично и злурадо виђен некакав доказ против председника Караџића и генерала Младића. Недостојни председник државе чак је указао пуно поверење једностраном, непријатељском, дакле пристрасном извештају о Сребреници, као да ми не знамо да га је влада Републике Српске прихватила под силним притисцима, уценама и претњама, као што се под истом силом, претходно, својеручним потписима, лишила шест од девет елемената суверенитета, стечених нечувеним ратним жртвама и потврђених Дејтонским споразумом.

За мене је тај видео-запис, а *prima vista*, управо сушта супротност оног што тврде србофоби на власти. То је крунски доказ да су налогодавци злочина паравојних формација у Сребреници обавештајне службе НАТО-а, којима је су били преко потребни такви поводи за војну, бомбардерску интервенцију, која је одмах уследила. Очигледно је да битни циљ тог злочина није толико масакр заробљеника већ снимање масакра, дакле документовање злочина.

На то указује и дијалог између сниматеља и команданта банде, у којем га први пожурјује, јер су му батерије при крају, док га зликовац уверава да ће све бити почињено на време. Да има у овом свету неког лудака способног да тако нешто почини само да би то снимио због свог хира и ужитка — то је могуће, али да их толико буде на једном месту и у једном часу, вољни да сами прибаве и неком предају доказе свог злочинства те тако потпишу оптужницу против себе — то је немогуће. Чињеница да убице не крију своја лица већ их спокојно показују тв-објективу

сведочи да су имали апсолутно поверење у обећања страних налогодаваца и платиша тог видео-записа да ће бити „покривени” и заштићени од сваке истраге.

Уосталом, већ је први осуђени пред Хашким псеудотрибуналом за злочине у Сребреници, Хрват Дражен Ердемовић, припадник једне паравојне јединице, под заклетвом изјавио како су од Врховне команде Војске Републике Српске били добили наредбу да се према заробљеницима опходе према правилима Женевске конвенције, док се њихов командант — за кога се потом испоставило да је агент једне непријатељске обавештајне службе — на то није базирао.

Не могу да схватим како ни прваци патриотских снага не виде да тај видео-запис оптужује стране обавештајне службе. Где им је памет? Зар су толико заглупели и обневидели?

Сребреница изискује непристрасно истраживање међународног скупа стручњака, у коме би требало да буду и муслимански те српски. То истраживање ваља да обухвати не само један, кобни дан, већ три кржаве године те енклаве, која није била разоружана, како је налагао споразум. Мир и суживот морају почивати на истини, а све што се чини око Сребренице мени личи на настојање да се вештачки и злонамерно храни муслиманско злопамћење и осветољубље те стварају услови за обнову сукоба.

(Јун 2005)

Uspomene i nade pravih Evropljana, Dragoš Kalajić

"Nije strašno ako čovek ostane sam protiv svih. Tačno je da istoriju pišu pobednici, ali istoriju stvaraju ideje poraženih: najznačajnija učenja i misli u trezoru Evropljana ispisali su veliki gubitnici, od Platona i Julijana Imperatora, preko Dantea, De Mestra, Donoso Kortesa, Ničea i Dostojevskog, do Evole, Karla Šmita, Jingera, Hajdegera i Crnjanskog. Spisi mislilaca i pisaca pobednika su beznadežno plitki, beznačajni i dosadni"

"Put u Evropu" je lajt-motiv političkog govora na Balkanu danas. Vaš neposredni susret sa Evropom zbilo se pre oko četiri decenije. Kakva Vas sećanja vezuju za to vreme?

■ Možda nisam pogodan za takvu zapitanost jer sam tada bio iznimka od pravila zaraženosti mog pokolenja prozapadnim iluzijama, hranjenim, po zakonu suprotnosti, opštom zgađenošću moralnom bedom i sivilom realnog socijalizma. Zahvaljujući instinktu i školi beogradske Kinoteke — filmovima poput Rađanja jedne nacije Grifita, Trećeg čoveka Rida, Slatkog života Felinija, Heroji su umorni Siampia, te nadasve Psećeg života Jakopetija — shvatio sam da je zapadna Evropa takođe pod okupacijom, premda prijatnijom, ali upravo zato opasnijom i pogubnijom, jer uspavljuje i anestezira svesti. Za moj pustolovni duh život na Zapadu bio je mnogo izazovniji i zanimljiviji. Uostalom, nisam hteo da moju životnu putanju određuje članstvo u Savezu komunista Jugoslavije, pa sam ga odbio i po povratku, krajem sedamdesetih, kad je ta "puka formalnost" bila jedini uslov ponuđene diplomatske službe, u svojstvu kulturnog atašea, gde želim.

Razlike između tih mladosti i današnjih su velike i nisu samo "generacijske"?

■ Suštinska razlika između mladih Evropljana pre četiri decenije i danas počiva u mozgu i srcu. Niko tada nije blenuo u televiziju. Mi smo sami sebi organizovali lude zabave, a glad za obrazovanjem bila je opšta. Na desnici, kao i na levici, živeli smo za ideale, spremni da za njih i ginemo.

Danas, pak, dešava mi se da odrasloj deci mojih poznanika govorim o najobičnijim stvarima a vidim da me ne razumeju, pa kad to ispitam utvrđujem da oni čak ne znaju ni značenja običnih reči koje koristim. Ništa ne čitaju, u školi ne odgovaraju na pitanja već zaokružuju jedan od tri odgovora na test, te su im glave pustinje nerazvijenosti a srca kilava i trula. Mi smo bili srećni i radosni čak i s trajnim pesimizmom, a ovi klinci danas su nesrećni i mrzovoljni, unapred dignutih ruku u znak predaje pred svakom pretnjom života, zavarani televizijskim obmanama da će se sve nekako srediti a oni postati bogati bez truda i rada.

U političkom smislu zapadnoevropske države bile su tada mnogo slobodnije nego danas, kad su lišene suvereniteta i moći delovanja. "Evropska unija" je sušta suprotnost naših evropeističkih ideala, kakve sam, početkom sedamdesetih, izložio jednim manifestom za ujedinjenje Evrope, na Venecijanskom bijenalu, sa Slobodanom Mašićem. Tada je postojao i smelo delovao uzorni državnik, general De Gol, čija nam veličina daje pravu meru savremenih: sve sami intelektualni i moralni patuljci.

Vaši veliki učitelji mišljenja bili su istovremeno i Vaši poznanici, i prijatelji, poput Evole, Paunda, De Kirika... Kakva su to iskustva, kakvi ljudi?

■ Ponekad je bolje ostati kod dela, jer takvi susreti mogu biti razočaravajući. Nekad ni to nije dovoljno. Nedavno sam pročitao memoare Mirčea Elijadea, tvorca najpotpunije, planetarane mape tradicionalnih kultura i odgovarajućih religijskih puteva uzdizanja čoveka od životinjskog ka božanskom. Tu nema ni jednog traga makar pokušaja da on sam stupi na neki od tih puteva. O izostalom duhovnom preobražaju svedoči bezmerna taština, ispunjavajući skoro svaku stranicu bestidnim žalopijkama zbog nedaća i nestašica, te pamćenjem svake, pa i najbeznačajnije, protokolarne pohvale koju je dobio, od gimnazijskih dana do pozne starosti. Saznajemo da je sreo bezbroj znamenitih ljudi — od Dimezila, Junga i Karla Šmita do Kodreanua, Čorana i Evole — a ne prenosi nam šta je od njih čuo, osim onog što ga se neposredno tiče.

Evola?

■ Evoli me je dovela, silom njegove radoznalosti, jedna mlada desna anarhistkinja, lumpenproleterka, neka Kristina, odbegla od kuće i doslovno bosonoga, kojoj sam iz sažaljenja pružio traženi krov nad glavom u svom ateljeu. Videvši moju potpunu ravnodušnost za njene umišljene draži, da bi me valjda učinila ljubomornim, pričala mi je kako s Evolom održava tantra seksualne rituale, "fluidnim putem", jer je čovek bio potpuno oduzet od udarca gelera u kičmu tokom bombardovanja Beča, krajem Drugog svetskog rata. Videvši me drčnog, preplanulog i u paradnoj beloј dvorednoj uniformi play-boy-a, Evola je u meni video idealnog sagovornika kome će se hvaliti o svojim osvajanjima lepše polovine čovečanstva, uz uveravanja kako su maloletnice, osobito one odane džeparenju i prosjačenju, mnogo bolje u postelji od grofica i princeza, čak i od jedne fon Hohencoler. Ipak, bio je toliko džentlmen da ne izgovori njeno ime.

De Kiriko?

■ Njega sam upoznao kao podetinjenog roba goropadne i nezajažljivo pohlepne supruge, ruske Jevrejke Izabele Far, koja je organizovala masovnu proizvodnju falsifikata njegovih dela, a nije mu davala ni za džeparac. Ispomagao se tako što bi seo za sto kafea "Greko", na početku Via Kondoti, naručio kapučino i mali blok hartije s olovkama u boji, na veresiju, iz obližnje papirnice, te bi napravio neki crtež i poslao konobara da ga odnese u galeriju "Ruso", stotinak metara dalje, uz molbu da mu odmah daju akontaciju. Time bi platio račun i stekao tajni džeparac.

Ne mogu da verujem da čak i o Ezri Paundu imate takva sećanja i utiske?

■ Paund je izuzetak, ali možda i zato što je susret s njim bio prekratak. Upozorili su me da mu se ne obraćam jer se od oslobođanja iz njujorške ludnice zatvorio u tvrđavu ćutanja. Ipak, nakon ručka u vili zajedničkog prijatelja, opazivši kako sam sedi u trosedu na terasi, zagledan u zlatna brda Umbrije,

nisam odoleo a da mu ne priđem i kažem, sav drhteći od treme: "Maestro, Vaš život i Vaše delo daju mi snagu da živim i delam." On se osmehnuo, dao mi je znak rukom da sednem do njega, položio je svoju ogromnu, čvornovatu irsku šaku na moje koleno i uzvratio: "Mladiću, to što ste Vi sad meni rekli — meni daje snagu da živim i delam... To se zove Tradicija."

Između današnje najrazvijenije Evrope, one zapadne, i Balkana, kao "prve Evrope", postoji, izgleda, neka čudna napetost, ili nevidljiva barijera, neka nedovoljnost u razumevanju?

■ Naši rođaci pod senkom atlantskog Levijatana, koji je na samrti, prodali su dušu demoniji anglosaksonskog i protestantskog liberalnog kapitalizma, što u čoveku raspaljuje zveri sebičnosti i pohlepe. Tako su izgubili osećaj pripadnosti duhovnom zajedništvu, a njihove nacije su se raspale u mehanička društva usamljenika koji prijatelje traže i nalaze jedino u mačkama i psima. Zato njih potrese scena kada mačor čereči goluba i stoga traže zabranu Kusturičinog filma *Život je čudo*, a nije ih potresao pokolj naroda pod bombama NATO-agresije 1996. i 1999. godine.

Za njih ja nemam nade, osim one u čudo. Za nas imam, ako ne podlegnemo demoniji liberalnog kapitalizma.

Vrsni ste gastronom, s velikim iskustvom, pisali ste čak i "memoare jednog čula ukusa". Šta Vas najviše opčinjava u kuhinjama Zapadnih Evropljana, a šta na Balkanu?

■ Kod naših zapadnih rođaka jedino osobeno i vredno su plodovi italijanske, naročito toskanske kujne. I francuska kuhinja je zapravo uvoz iz Toskane, koji se u vreme giljotiniranja raširio i na vođe revolucije. Oni su u jednoj zatvorenoj dvorani Tiljerija kušali "poslednje želje" plemstva, naručivane od predašnjih kuvara. Što se naše kujne tiče — ne opčinjava me ništa! Porazom elita na Kosovu, u 14. veku, izgubljeno je i dvorsko kulinarstvo te odgovarajući recepti, a dobijeni su mleveni otpaci od lako kvarljivog i usmrdljivog mesa, stoga punjeni jakim začinima, za arapske mase. Posle rata, vraćajući jedan dug Igoru Mandiću, upitao sam gazdu skadarlijskog restorana "Zlatni bokal" šta nudi; on se ponosno isprsisao pred slavnim gostom te odgovorio kako imaju "domaće specijalitete", nabrajajući rečeni otpad, od ražnjića, škembića i bubrega, do ćevapčića i pljeskavica. Na to je Mandić mrzovoljno ali savršeno tačno uzvatio: "Ništa tu nije domaće već je sve samo arapsko đubre. Niti su to specijaliteti jer ih nude u svakoj krčmi, od Sarajeva do Kabula."

Sudeći pod svetlom nalaza etnoloških istraživanja Kloda Levija Strosa, to je i opasna hrana: ko se navikava na takve mlevene otpatke postaje jednako bedan, moralno amorfan i gnjecav, poput milijardi potrošača još goreg smeća: "hamburgera" marke "Mekdonalds".

A vina? Slažete li se sa podelom Bele Hamvaša na rakijske i vinske narode, i kako biste, prema tome, razvrstali Južne Slovene?

■ Ustaljene granice dometa islamokratske okupacije tačno razdvajaju rakijske od vinskih nacija Južnih Slovena. Zato se ubedljivo najbolja vina proizvode kod Hrvata, Slovenaca, nekad Srba iz Krajine, te Crnogoraca (mislim na "crmničko", a i na vina proizvedena pod nadzorom Instituta "13. jul"). Oni što su trpeli teret turskog parazitizma i nasilja tražili su i nalazili u rakiji brzi put izvlačenja iz hronične potištenosti i teskobe, ka nekakvom razgaljenju i raspoloženju.

O tome zorno svedoči "dvojstvo" junaka "revolucionarno-konzervativne" strategije otpora okupatoru, Marka Kraljevića: kao nesuđeni kralj on pije samo rujno vino, ali ne da bi uživao u njegovom ukusu već da bi se podnapijao, poput plebsa. U tom pogledu veoma je karakteristična makedonska pesma "Marko Kraljević i ćelavi Ćifutin" — na savet majke Marko koristi žeđ i alkohol da bi oteo trista tovara zlata koje rečeni "ćelavi Ćifutin" šalje sultanu kako bi otkupio Svetu goru, porušio manastire, razjurio monahe i sagradio sinagoge.

Doduše, ima u tom rakijskom svetu i dubljih korena, iz najstarijih, negroidnih ili mulatskih slojeva takozvanog "mediteranskog, gracilnog tipa" čoveka, osvedočenih i kultom Dionizija a neprijateljstvom spram Apolona, boga elita indoevropskih, odnosno evroarijskih osvajača Balkana i Peloponeza krajem drugog milenijuma pre nove ere.

Kako razlikujete one koji piju s rafinmanom, radi uživanja, od onih drugih?

■ Onaj ko pije da bi uživao u vinu prepoznaje se po tome što ga nikad ne kuša bez jela, "na prazan stomak". U Italiji nikada nisam za trpezom sreo pijanog čoveka: oni znaju da kratki gutljaj vina iziskuje odgovarajući zalogaj hrane i gutljaj vode. Zato su uvek trezni i lucidni. Pripit čovek gubi osetljivosti čula ukusa, a i poštovanje, barem moje, jednako kao i pregojazni. Jer, ako nisu u stanju da obuzdavaju u sebi te najprostije porive, kako bi se održali pred mnogo višim i težim iskušenjima?

Jednom prilikom, odbijajući da odgovorite na neke "politički korektne" optužbe, rekli ste: "Ne zanima me šta će o meni reći ljudi, nego jedino da li ono što činim valjanim smatraju moji bogovi." Tako je i danas?

■ Zar bi moglo biti drugačije? Moji prvi bogovi zovu se Svetovid, Perun i Vesna. Sledeći evroarijsku hijerarhiju "ideologije trodelnosti" — koju su buržoaske revolucije preokrenule, u korist parazitskog i izopačenog dela "trećeg staleža", što svojim progresom, već više od dva stoleća, sve nas vodi u sunovrat — Svetovid je bog suvereniteta i magije. Drugi otelotvorava načelo odbrambene sile i zaštitnik je borbenog plemstva. Vesna je boginja svekolike plodnosti i proleća. Da sam Helen, zvali bi se Zevs, Ares i Hera, a da sam Rimljanin: Jupiter, Mars i Kvirinus. Baš sam pomenutog Belu Hamvaša odredio kao najboljeg mislioca te "treće funkcije", u pogovoru za italijansko izdanje njegovih oglada o poeziji i ratu.

S godinama, međutim, čini se da ste suštinski sve bliže pravoslavlju. Vara li utisak da se te dve tradicije, slovensko-paganska i pravoslavna, ipak sjedinjuju negde u dubini Vašeg srca?

■ Zapanjen sam Vašim opažanjem... To do sada niko nije uočio i potvrđuje moje iskustvom stečeno uverenje da žene umeju raspolagati najdalekosežnijim spoznajnim moćima, sačinjenim od intuicije, koja je iznad razuma. Pod podsticajima jedne ruske škole istraživanja sadržaja Novog zaveta, te nakon sopstvenih mnogo širih i daljih istraživanja, dospao sam do nepobitnih saznanja da je hrišćanstvo ogranak iranske religioznosti te da je Isus Hristos poslednja pojava arijskog Saošajanta, odnosno Spasioca, koji je takođe rođen "bezgrešnim začećem" i dolazi na kraju ciklusa od tri hiljade godina da vaskrsne mrtve i povede odlučnu bitku protiv zla. U svetoj knjizi iranskih Arija, Avesti, stoji obećanje: "Kada mrtvi budu vaskrsli, živi Spasilac će doći bez oklevanja. Po volji život će biti preobražen" (Jašt, XIX, 11 i 89). Zato upravo iranski sveštenici prvi dolaze na poklonjenje Isusu Hristosu, u znak posvećenja njegove uloge. Uostalom, i plaštanica iz Torina, koju su krstaši oteli u pljački Konstantinopolja, početkom 13. veka, svedoči stasom, likom, kosom i krvnom grupom da je Isus Hristos bio kavkaskog, odnosno arijskog porekla.

Slovite kao veliki šarmer i miljenik lepih žena. U jednom intervjuu 2004. godine kažete: "Zahvalan sam ženama koje su me volele. Da nije njih, odavno bih napustio ovu nakaznu, trovačku i lihvarsku civilizaciju"?

■ Najradije bih se odazvao pozivima prijatelja da im se pridružim i uživam na jednom karipskom ostrvu, ili u argentinskoj hacijendi, ili u namibijskoj oazi nemačkih kolonista, što me uporno čekaju i stalno zovu, dakle daleko od ovdašnjih strahota. Drži me ovde nadasve pomisao na stid od ženskog prezira ako bih napustio svoje dužnosti i odgovornosti. Mene u životu održavaju prevashodno obaveze prema dva ženska bića kojima je potrebna moja ljubav i dugovi spram dve imenice ženskog roda: prema mojoj supruzi i kćeri, te spram Srbije i Evrope.

Balkanci su uvereni, svi odreda, da je reputacija njihovih muškaraca u Evropi izvanredna. Da li je to plod taštine i preterivanja, ili ima utemeljenje u stvarnosti?

■ Osmatrajući njujorško visoko društvo, jedan od junaka mog poslednjeg romana, Srpska deca carstva, inače jedini preživeli učesnik afere "Delon–Pompidu–Marković", dakle iz pokolenja beogradskih "zlatnih dečaka" koji su emigrirali na Zapad tokom šezdesetih, "seksom za kruhom", glasno opaža: "Ovde je svaki trud udvaranja nepotreban, bar za nas, Srbe, jer smo bez konkurencije. Žena koja ovde hoće da ima dobar seks mora da se podaje smrdljivim Portorikancima, uz opasnost da je majmun posle ubije radi prodaje njenih unutrašnjih organa. Ako pak želi intelektualne razgovore — mora da se druži s pederima. Kod Srba ima i jedno, i drugo... Njihov prvi problem je što to još ne znaju, a sledeći i veći je što su Srbi izbirljivi."

To je trajalo jedva do mog pokolenja, uslovljeno Brozovom klasnom uravnilovkom, koja je kriterijum ženskog izbora lišila novčanog elementa. Bilo je mnogo više naočitih momaka nego devojaka te smo se borili za njihova srca svim sredstvima. Tuče oko devojaka bile su naša svakodnevica. Ipak, to su bile viteške tuče, jedan protiv jednog, nikad linč, nikad nije sevnuo nož, kamoli pištolj. Morali smo da budemo "desetobojci", obdareni ne samo muževnošću, hrabrošću, elegantnim odevanjem i kavaljerskim ponašanjem, već i visokim znanjima. Naše večernje sedeljke bile su ispunjene slušanjem klasične muzike, plesovima, udvaranjima, poljupcima, ali i intelektualnim turnirima, radi osvajanja ženske pažnje i naklonosti, za koje smo se pomno pripremali. Da mi je tada neko rekao da će doći vreme da ženske jure muške, da će "najpoželjniji" biti oni novoobogaćeni, pa makar i isprazne moralne i fizičke nakaze — mislio bih da mu je pozlilo pa bulazni. Ako mit o balkanskoj potenciji ima neke osnove, to nije zasluga Balkanaca već opšteg sunovrata muškosti pod senkom Zapada, pod otrovima idolatrije novca, što šire strah, iscrpljuju muškost i oduzimaju moć radovanja životu.

Jasmina Kantardžijeva

(Magazin VIP Gala, Skoplje, 2005)

ДРАГОШ КАЛАЈИЋ, ЧОВЕК КОЈИ ЈЕ У НОЋИ ЕВРОПЕ БИО БУДАН

понедељак, 23 новембар 2015 18:49

dragos04ДРАГАН М. ЋИРЈАНИЋ

Нико пре Калајића у српској култури није направио такву дистанцу од вредности модерног доба, формулишући интегралног човека Традиције

И један војник чини војску.

Руска пословица

ЛИЦЕ МОДЕРНЕ

Одавно се више у Србији, па ни Европи не говори о смислу живота на великој скали. Много је питања, а мало одговора. Велики човек Европе се повукао и тамна епидемија је узела маха. Али и сећање на њега даје нам снагу да погледамо око себе...

Кали-југа (мрачно доба) је већ одавно ту и, као да нема изгледа да ће икада проћи. Баја Патак* (симбол трећег сталежа – буржуј), засео је на престо, држи скиптар и круну, док Европљани нестају у челичном загрљају и ритму „непоколебљивог џеза“** (НАТО). Гротескна је слика нестајања Европе под ударима модерних варвара. Још већи је парадокс препуштеност савремених људи пакленим токовима безнађа, са изразом мрачне егзалтације. Као да се прави смак света већ догодио у срцима људи.

Где је нестала величина и висина Европе? Где је нестала та величанствена и моћна грађевина, која је узносила духове људи ка божанским пределима бића, која је изнедрила толико изузетних појединаца, тако префињене уметности, тако сложене структуре? Агонија Европе предуго траје.

Како се поставити и шта радити у доба кризе?

Силе антитрадиције су у пуном замаху и процеси деградације прете да још једном ставе на испит виталност и снагу индоевропљана да свој уговор са Провиђењем испуне до краја, да се врате на путеве свог Предања.

Циклична природа нашег живота и свих космичких појава дају нам, међутим, право на смиреност и спокојство уколико енергију центра Традиције осећамо у себи, остављајући нам да као појединци сведочимо о неминовном крају једног времена хаоса и будемо весник ускрснућа новог циклуса. Р. Генон каже да је крај епохе само крај једних илузија једнога света. Искуство Традиције већ познаје катастрофе и закономерности пада и неких претходних калијуга.

Никада није било јасније него данас да су обећања слободе, једнакости и прогреса, „најбољег од свих светова до сада“ само фасада мрачне „религије“ материјализма, Империје трећег и четвртог сталежа, иза које се крије најдубља деградација човека, регресија несагледивих размера. Обећавано „царство слободе“ постало је друго име за хаос, конфузни свет без оријентира.

Масовна консолидација човечанства на човека „средње“ класе, обескорењеног модерног номада, „случајне“ људе, речито говори о осредњости пројектованог квалитета живота, о одсуству сваке хијерархије и духовности, о одсуству Великог човека.

kalajicslike01Модерни човек, раздражен илузијама разних „слобода“ ипак „осећа“ симптоме кризе (економија, неморал, етнички хаос...), али не увиђа да својим начином живота и системом вредности, доприноси продубљавању те кризе. Не уочава да свој живот заснива на песку својих илузија. Савремени човек се понаша као болесник, који би да буде излечен, али да не прекида начин живота који узрокује ту болест. Са вредносним системом модерног човека, ништа битно се против кризе не може учинити.

ЛИЦЕ РАТНИКА

Но мрачни проспекти Европе не могу сакрити светлост појединаца, чије дело говори о величини и потреби рестаурације духа Традиције.

Обасјани унутрашњим сјајем и смислом Традиције, при сваком сусрету са делом Драгоша Калајића изнова откривамо значење појма бесмртности. Тражећи и налазећи у доктрини Традиције оно „више од живота“, с оне стране „људског одвише људског“, он показује да смо створени за много више циљеве но што дух времена дозвољава и захтева од нас. У потрази за смислом, разочаран новим стварностима Истока и Запада, преузео је заставу поражене „конзервативне револуције“ на рушевинама послератне Европе. Са сетом у очима, гледајући кршевине Европе око себе, пронашао је Традицију – упориште – ослонац, и свет је било могуће покренути. И Евола, и Паунд, и Црњански су га гледали у очи и разумели га. Био је то поглед победника. Са архајским надахнућем и одлучношћу, један младић је кренуо у рат, који још увек траје.

Пред нама је књига, својеврсна објава рата силама нихилизма, књига која декаденцију модерног света посматра са становишта Традиције.

Парадоксално, она је данас у Србији можда актуелнија но у време њеног првог издања (1979. године). Хоризонти тадашњих читалаца били су замагљени специфичном, амбивалентном југо-социјалистичком условљеношћу перцепције Запада и фасцинације западном стварношћу, која је своје право лице за нашег човека тек касније открила. Она нам данас даје сигурну позицију и добра је осматрачница за слику декаденције и узроке нихилизма модерног света. Изабране појаве, описане и објашњене у књизи, дијагностичком прецизношћу су лоциране као чворне тачке тектонских поремећаја савремене цивилизације, те ни данас нису изгубиле на актуелности. Напротив. Тенденције кризе нису промењене већ су убрзане и појачане.

Криза се често сагледава, као што примећује Јулијус Евола, са партикуларног становишта економизма, екологије, конзумеризма, морала, не дефинишући ни шта се брани ни у име чега се брани. Таква расуђивања не досежу размере и дубину кризе. Тек са становишта интегралног традиционализма и његове универзалне доктрине, можемо стећи упориште и оптику за схватање проблема модерности и онога шта је изгубљено и у име чега је изгубљено.

Поглед и доктрину примордијалне Традиције, Драгош Калајић је увео у српску културу на велика врата. Учинио је да кроз његову личност и дело она заблиста. Следећи аристократску имперсоналност у преношењу Традиције, указивао је на велика дела антике, чију квинтесенцију нам је дао у својој надахнутој књизи-опоруци Кодекс соларног реда, својеврсном космогонијском кључу аријевских капија бића. У наш културни простор са њим је дошао и нови круг мисли и перспектива о узвишеном смислу живота. Безнађу и разочарању у вредности савременог света, супротставља специфичну монументалност Традиције: „Буди при сећању да си ти плод космичких сила и миленаких напора дела и мисли низа генерација: продужи анабазу, пренеси соларну традицију“. [1]

Њен велики протагониста, редак и у европским размерама, он је нашу културу обогатио тумачењем и увођењем у дела најважнијих традиционалиста (Ренеа Генона, Јулијуса Еволе, Мирчеа Елијадеа, Кумарасвамија, Тилака... да поменемо само оне најважније), који су дефинисали, рестаурисали, кристализовали и оживели дух Традиције. Нашој српској позорности препоручио је и дела уметника и мислилаца тзв. конзервативне револуције као и дела најзначајнијих представника индоевропеистике, који оповргавају дух модерног или пак реконструишу заједничку Традицију (језик, обичаје, друштвено уређење, пантеон богова) нашег хиперборејског наслеђа, наше посебне и јединствене индоевропске судбине и идентитета. Један је од ретких Европљана који су у ноћи Европе били будни. Један је од малобројног братства оних који још увек бдију.

Смак света је књига – компас за морфологију и езотерију појединих феномена модерног света, која открива и тумачи њихова скривена значења и улогу у свеобухватном антитрадицијском пројекту стварања новог човека. Она нам открива скривено језгро окултне субверзије што стоји

иза популарних и наизглед ефемерних појава. Над њом, над сваком њеном страницом, лебди невидљиви дух Традиције као супротност и као референца онога против чега се побунио модерни човек; одуховљена и божанска природа човека спрам пада у једнодимензионални свет материјалне условљености.

ЛИЦЕ ТРАДИЦИЈЕ

На овом месту, умесно је дати основне назнаке о томе шта је Традиција, како би се боље схватио антитрадицијски дух модерног света.

Бела Хамваш, пишући о Ренеу Генону, овако је то сублимисао: „Постоји само једно знање: традиција; само један поредак: традиција; само један закон: традиција. Ко напусти ову основу, навлачи на себе катастрофу... Модерно (ново) доба је веровало да је, вођено идејом напретка, премашило све висине које је до сада човек досегао... Данашње знање и није ништа друго до отпадак древних знања... А традиција пак није самовоља, није теорија, него једном за свагда засновано људско постојање – древно знање које важи за сва времена, људе, раздобља, врсте, друштва. Модерно доба је поверовало да су измишљене нове истине; „истина никада не може бити нова, јер она никада није плод људског духа – независна је од нас и ми је само можемо упознати“. Традиција је комплетна синтеза. Не религија. Религија је много, традиција је само једна. Историјске религије су једна једина пројекција надрелигиозне традиције у појединим родовима, народима и раздобљима. Традиција је извор, зачетак и почетак сваког духа – древно учење о постојању, о поретку, о човеку, о друштву, о историји, о религији и о животу.“

Невидљиви, надвременски а присутни свет Традиције, подразумева у свему хијерархију вишег над нижим као одраз божанског и земаљског; ауторитет, ритуал, божанско порекло закона и власти, кастинско уређење, подређеност свега овоземаљског, људског, историјског оном надземаљском, нељудском и ванвременском, што трансцендира, што обоготворава стварност. Стварност човека Традиције обухвата, обједињава и не дели овоземаљско од надземаљског (божанског). „Свет је велики симбол, јер представља чулни облик невидљиве стварности.“

Како све ово пара уши модерног човека, чија је једина стварност и реалност физичка и чулима опипљива. Ван тога, све је за њега фикција и „бајка“.

Традиција је ту, увек је присутна у прозраности наших спознаја. Она и једино она стоји на путу силама деградације да оствари и материјализује хтонски свет антитрадиције и нихилизма.

Занимљиво је приметити да се модерни свет паразитски храни облицима традиционалног живота, знајући да је Традиција органски утиснута у човека, као неки најдубљи зов бића и стога неуништива. Зато и ствара облике који „личе“ на Традицију или је опонашају. Али оно што суштински дели Традицију од њених модерних опонашања, по Генону, је дух псеудо-иницијације појава модерног доба, њихова некомплетна духовност, њихова пародија и

фалсификат, нелегитимност нижих, профаних сфера духа, иза које стоји свесна полазна тачка контра-иницијације, тј. супротстављања и инверзије правог духа Традиције, против кога је читав тај окултни рат и усмерен.

ТРАДИЦИЈА VS. МОДЕРНА

Модерни свет и свет Традиције су у највећој и непремостивој опречности. Та два света су као стање болести и стање здравља. Модернизам је, излазећи у сусрет најнижим поривима човека, постао мера његове нискости и пада. Смак света ту агонију модернизма у свој својој наказности приказује. Посебно су упечатљиви призори дегенерације савремене уметности, архитектуре, музике, сликарства и филма... Као својеврсни сеизмограф дубинских промена културе, модерна уметност се својом ружноћом, доживљава као акт освете над Европом, онемогућеној да кроз лепоту има додир са божанским.

Традиција је пак мера највишег човека, мера његове божанске природе. Ничеов надчовек је, могло би се рећи, човек Традиције; (драма великих људи на којима све почива). Све што је истински велико данас, то је појава и бљесак Традиције. Вреди само оно што је одраз традиционалног. Све остало је модерно и ефемерно. У немогућности било какве нагодбе, било каквог еволуционизма или поправке духа модерног света, не желећи да се подреди божанском, савремени човек се нашао на путу без повратка, на свом путу у велико Ништа. Отуда и равнодушност човека Традиције спрема нестанка тог света и његова потрага за смислом у новим дистанцама и новим релацијама; у стварању упоришта за нови почетак, далеко од патетике и сентиментализма за изгубљеним светом. Нико раније у српској култури тако радикално није направио дистанцу од вредности модерног доба, формулишући интегралног човека Традиције као Драгош Калајић. Као какав денди хиперборејског футуризма и припадник *Europe galante*, он се са лакоћом креће крај сенки и утвара модерног нихилизма, спајајући лакрдију тих појава и картезијанску озбиљност својих увида. Гротескно и трагично су лице модерног доба.

kalajicslike04На ратним стазама српских борби за Отаџбину Драгош Калајић је на позорницу наше политике увео и скренуо пажњу на неопходне појмове и визуре класичне геополитичке науке, проширујући оптику, значај и смисао српске борбе против модерног Левијатана („америчко зло“). „Задаци борбе против зла увек и свуда изискују пре свега ваљану спознају његових узрока и циљева... Можда је овде излишно истицати да су српском народу такве спознаје данас најпотребније јер је међу Европљанима, уз руски народ, највише погођен силином америчког непријатељства“... потребно је да се развеју све магле српских илузија о прекоокеанском 'историјском Савезнику' те да се осветле суштински разлози непријатељства – вашингтонске политике спрема српског народа, као дела опште противевропске стратегије снага што управљају САД. Са становишта писца ових редова, српска политика, због интелектуалних немоћи или издаја, у служби разноврсних „интернационала“ није умела или није хтела, да ваљано политички мисли и делује, односно да препозна стварне пријатеље и непријатеље у арени света. По речима Карла Шмита, „од тренутка када изостаје способност или воља таквог разликовања, народ престаје да политички постоји...“ [2]

ЛЕВИЈАТАН VS. СВЕТА АЛИЈАНСА

Да кажемо још и ово о епицентру кризе савременог света. Силе деградације су кроз два грађанска рата у Европи ступиле на отворену сцену и отвориле пут новом циклусу нихилизма у знаку *Rex Americana*. Све негативне тенденције су појачане и створен је читав нови свет чудовишних структура. Европа је подељена двома псеудоимперијама трећег и четвртог сталежа и свет је, полако али сигурно, постао слика њихових идеала. Њихова материјалистичка комплементарност и одсуство сваке трансценденталности, указује на истоветно порекло. Мржња према аутентичној Европи лежи у корену модерног света. Целокупна модерна култура почива на мржњи према европском човеку и усмерена је на његово искорењивање. Модерном културом брише се сваки европски национални идентитет. Пишући о савременој Француској у *Изданој Европи* (1994), Калајић примећује тада, а данас широм целе Европе, сасвим отворену расистичку мржњу спрам Европљана: „У ствари... власт све чини да онемогући ваљано решење тог проблема. Она, заправо, поспешује приливе имигрантских маса из Трећег света, саботирајући и демонизирајући све покушаје да се имиграциони процеси бар контролишу и некако обуздају. Дубљи разлози те издаје Француске од стране њене властодржачке и мондијалистичке псеудоелите почивају у општој стратегији 'новог светског поретка', која тежи уништењу европских држава-нација и Европљана. Масовни приливи имигрантских маса из Трећег света су најефикасније расистичко средство растварања и уништења свих европских народа.“ Препознајемо ли се данас у овим речима?

Створена су током XX века два типа новог човека „*homo americanus*“ и „*homo sovieticus*“, регресије аутентичног европског човека. Тако су се пролетер и буржуј нашли на истом задатку разградње европске Традиције. Међутим, супротно општем уверењу, сви путеви комунизма воде у Америку. Тамо је епицентар „перманентне револуције“ целог XX века све до данас. Троцкистичке снаге преврата и разградње све време делују из Америке. Октобарска револуција, то је данас очигледно, само је прва успела „обојена револуција“ на тлу руског царства. У скрнављењу Свете Русије, Лењин и *Russy riot* савршено се слажу. Оне су његова духовна деца. Епицентар комунистичке доктрине и егалитарности лежи на Западу. Целокупна левица је западног порекла и цео савремени Запад почива на левици. Отуда, упркос повремених критика и приговора, та тиха фасцинација европске левнице Америком, и њена недостатност спрам правих проблема модерности и прогреса. Пре би се рекло да се ради о различитим путевима ка истом циљу. Од свих народа Европе, руски народ је највећа жртва модерног доба и неевропске идеологије комунизма и американизма, стопљених у синтагми „нови светски поредак“. Калајић јасно указује на адресу тог „поретка“... „ко хоће да спозна суштину псеудоимперијалног пројекта званог 'нови светски поредак', мора свој поглед упутити ка његовим лабораторијама, од Лондона, преко Њујорка до Вашингтона те још даље, ка јудеопротестантским матрицама.“ (Русија устаје).

kalajiclike07Тако се испоставља да су прави циљеви Првог и Другог светског рата поробљавање, сламање и уништење целе Европе и Русије. Дихотомија капитализам – марксизам ништа не решава, већ чини да се вртимо у зачараном кругу материјализма, чије чедо и лице чини свеколику Модерну. То је само лажна алтернатива, срачуната на спречавање налажења трећег пута. Разни облици стигматизације, дискредитације и дифамације, буђења човека Традиције, такође су део пројекта разградње. Криминализацијом непријатеља обликован је јавни духовни простор савременог света.

У послератном периоду десио се својеврсни трансфер и пенетрација марксистичке мисли у академску и јавну сферу Запада (Грамшијева капиларна стратегија, Франкфуртска школа...). Духовна бољшевизација Запада показала се дубља и погубнија од бруталности оне на Истоку, тако да је основно питање данас колико дуго ће источни део Европе остати имун на заразу и дегенерацију Запада и колико ће имати снаге за превладавање постојећег економистичног окамењивања целокупне сфере живота.

У капиталној књизи аријевске аристократске сабраности Европска идеологија, која прати континуитет европске самосвести о заједничком пореклу од најранијих времена до данас, Калајић, пишући о перспективи Европе, говори о великим задацима деснице у ослобађању од инерција антикомунизма, који је био само изговор за русофобију: „Већ смо указали на велику превару атлантских окупатора који су након победе у Другом светском рату успели да убеди западноевропске владе те и европску десницу како Европи прети руски освајачки поход. Та лаж је пала на погодно тле, на латентну и распрострањену русофобију, зли плод подлог Албиона и његове противевропске политике *divide et impera*. Неопходно је уложити велики труд у ревизију односа Русије и Европе коју су писали и коју исписују историчари под сенком Левијатана.“

Баук могућности стварања једне нове Свете Алијансе, кружи модерним светом, баук савеза Русије и Немачке, баук буђења Традиције.

БУДУЋНОСТ ПРИПАДА НАМА

Погледи аутентичне Европе упрте су данас у Русију. „Већ одавно знамо да та Света Русија, у својим недрима чува празавичај свих индоевропских народа.“ [3]

Еволине прозорљиве речи младог Калајићу: „Ви ћете препородити римску идеју“, као да су нашле смисао у Драгошевом уздизању и буђењу давне идеје о Москви као Трећем Риму... „Русија је и земља ка којој су упућени многи погледи прижељкивања обнове Трећег Рима. Русија је и име наде у ослобађање и препород Европе, наде коју гаје, са делотворним песимизмом, многи веродостојни Европљани, у цитаделама и тврђавама последње одбране европских врлина и вредности, под опсадом сила нихилизма ове наказне, лихварске и тровачке цивилизације Запада.“ [4]

Лутајући пламен аутентичне Европе (римска идеја Империје) данас је у Русији. Највеће резерве европске духовне енергије и моћи Традиције, њен *elan vital*, налазе се тамо, на континенту Европе. „Светлост традиционалних учења о цикличној морфологији историје указује да ће Русија прва изаћи из овог мрачног доба (*kali-yuga*), зато што је управо прва ушла у његово најгоре стање, искусивши прокомунистички систем свеопштег процеса свођења човека у кострети економске животиње. Русија је и последњи велики трезор енергија европског човека какве изискују задаци превладавања сила нихилизма и отварања магистралних путева ка

хоризонтима обоготворења људског елемента. Од исхода борбе која се данас води у Русији између људи и нељуди, између руског народа и окупатора – зависи судбина Европе и васцелог света“ [5].

Поглед на целокупно дело Драгоша Калајића говори о изузетној и јединственој кохерентности тог дела, које стоји као мегалит на континенту Европе, о кога се разбија сила и илузија модерног Левијатана. Мистериозни мегалит, гост из великих даљина, за кога знамо да носи нешто данас недостајуће, што дотиче нашу суштину. Слутимо да смо то ми, онакви какви би требало да смо...

Но, прво морамо пробудити Империју у себи. Обновити светилиште. Божанство тражи да се на олтар мора ставити све. Без остатка.

kalajicslike08Немо присуство духовне узвишености божанске Традиције стоји пред нама, као да чека оне који ће је препознати, пробудити, удахнути нови живот, духовно уздићи једно ново Царство, ојачано искуством пада, сјајније но што је икада било. Драгош Калајић је учио да другачије од тога и не може бити.

Смаком света добија се имунитет од болести нихилизма и отварају се врата Традиције за оне који су позвани.

* Баја Патак – Дизнијев јунак, збирно име свих ротшилда, рокфелера, моргана... овога света.

** „Непоколебљиви џез“ – назив војних маневара НАТО на северним границама Русије.

Упутнице:

[1] Драгош Калајић: Кодекс соларног реда.

[2] Драгош Калајић: Америчко зло.

[3] Драгош Калајић: Русија устаје.

[4] Драгош Калајић: Русија устаје.

[5] Драгош Калајић: Русија устаје

Аутор је редитељ из Београда. Текст је предговор за обновљено издање књиге "Смак света" Драгоша Калајића, која ће се појавити поводом десетогодишњице смрти аутора

Пентаграм срца

Драгош Калајић је овај симбол осмислио и први пут визуализовао на својој слици Пентаграм срца из 1986. Спада у сложене симболе, који својим анагоичким моћима сажимају више мањих симбола око заједничке средишње трансцендентне тачке.

Срце а не трбух

За разлику од класичног пентаграма, једног од кључних симбола материјалистичких култура широм света, Пентаграм срца на првом нивоу, најнижем, указује да су темељи човека тамо где су исходишта његове душе и осећајности. Размеђе анималног и божанског није центар двострукости него место прожимања (комплементарности) и уједињења (интеграције), кроз које ће идеално постати реално а пало се уздићи до узвишеног. Обична петокрака своди људски елемент на његов доњи, животињски и материјални аспект, а Пентаграм срца недвосмислено даје примат духовном, личносном и божанском у човеку.

Са становишта „идеологије троделности” — троделне структуре света, друштва и човека, коју је Драгош Калајић сматрао суштински важном за евроазијско самопрепознавање и самообнову — Пентаграм срца је у средишту тројства глава—руке—торзо. Глава је ту симбол интелектуалног и суверенског слоја друштва, руке и прса су симбол ратничког и одбрамбеног, а трбух ратарског, привредног и трговачког.

Пентаграм срца обзнањује нам и наклоност Драгоша Калајића ка кшатријској касти — витешком и ратничком соју, месту спреге виших и нижих слојева друштва. У срцу ратника обједињени су верност елити и оданост народу, извршавање дужности по налогу виших и давање сопственог живота за одбрану свих. Стога, ратнички слој је средишњи, кичма и осовина друштва, од суштинске важности за опстанак и слободу, за просперитет и духовних и материјалних (виших и нижих) сфера једне такве богообразне заједнице.

Крст и круг

На другом нивоу, Пентаграм срца се огледа у два опречна симбола — кругу и крсту — и њиховом традиционалном значењу унутар европског митолошког и религијског наслеђа. Као у западном келтском крсту или далекоисточном јин-јангу, интелигентно назначени обриси круга и крста унутар Пентаграма срца указују на прародитељство Света, на његову мајку Пролазност (круг самсаре, по старом ведском предању), али и на вечност идеалног, оца соларног зракања интелигибилног света. Под светлом оваквог сазнања бива нам још јаснији и дубљи смисао улоге човека у „овој арени универзума”. Управо то нам се потпуно открива на последњем, највишем нивоу Пентаграма срца.

Вертикала

Размотрили смо статички ниво симбола (центричност) и динамички (кружење и зракање). Овај симбол се, међутим, посебно издваја по трећем виду динамичког симболизма, у знаку Успона или Великог Повратка „звезданим боравиштима” (Платон), Хипербореји, „с ону страну севера, леда и смрти” (Ниче). Четири крака Пентаграма срца својим ротационим кретањем (налик свастици) усмеравају жижу нашег погледа ка једном другом центру симбола — петом краку пентаграма — који по анатомској аналогiji одговара глави. Пети крак једини је који кретањем не подржава векторе кружења унутар симбола, већ директно показује пут увис. То је јасан путоказ ка ономе изнад оквира круга и самог Пентаграма срца; јасна формула мисије зване Човек, где вера у успон носи суштински смисао и опстанак; јасна порука аутора Пентаграма срца да „Историја очекује нешто више од Човека”.

Онамо, 'намо... за брда она

Милошев, кажу, пребива гроб!

Онамо покој добићу души,

кад Србин више не буде роб.

ДРАГОШ КАЛАЈИЋ

(1943-2005)

Током последњих неколико деценија на српској јавној сцени, која баш и не може да се похвали иоле значајним и аутентичним појавама, лик и дело Драгоша Калајића (1943-2005) је једно од свакако најупечатљивијих и најконтроверзнијих. За једне естета и корифеј традиционализма, краљ српске публицистике и гуру тзв. „нове српске деснице“ (ма шта се под тиме подразумевало), за друге „авангарда обесвешћивања српског малограђанства“, „смешна прециоза“, „Паоло Коељо Српске публицистике“ (1) и шампион „салонског фашизма“ (2), тек помен Калајићевог имена увек је изазивао нескривено бурне реакције. Тиме је теже непристрасно и истовремено критички оценити Калајићев рад на јавном пољу, а не сукобити се са нагомиланим предрасудама како његових поклоника, тако и жестоких противника, који са тврдоглавих идеолошких позиција нису у стању да прихвате никакав покушај изнијансиранијег и објективнијег тумачења дела аутора „једног погледа на свет“.

Рођен 1943. године у Београду, Калајић је, одраставши међу припадницима уметничког покрета „Медијала“ своју академску каријеру започео у сликарским круговима. Завршивши „Accademia di belle Arte“ у Риму 1966. године са највишим оценама (3), Калајић је осим сликарског интересовања, још током шездесетих година показао занимање и за публицистику. Након поеме „Кршевина“ (1968) и филозофског дела „Упориште – рехабилитација структуре интегралног човека“ (1970) (4), као уредник „Дела“ 1978. године издаје „Мапу (анти)утопија“, а две године касније „Смак света“ (5). У том периоду (1978 – 79) за други програм телевизије Београд припремио је низ емисија и репортажа, укључујући и осам једносатних епизода под називом Огледало XX века у којима је представио тада актуелне ствараоце и тенденције у савременој уметности. Уредио је читав низ тематских бројева „Дела“, и издао мноштво есеја, студија и критика у часописима и новинама (Политика, Борба, НИН, Уметност, Видици, Градац).

Током осамдесетих година био је уредник књижевне едиције „Кристали“ која је издала нека од капиталних филозофских дела (6) и аутор низа предговора аутора које је популаризовао током 80-тих година (Генон, Де Ружмон, Евола....). Из тог периода датира и његов СФ роман „Космотворац“. (7)

Најширој читалачкој публици Калајић постаје познат као аутор бројних текстова и есеја објављених претежно у часопису „Дуга“ (8) који излазе континуирано целу деценију почевши од друге половине осамдесетих (тачније од 1987. године) у којима се претежно бави међународним односима, спољном и унутрашњом политиком, езотеријом и геополитиком. Неки од ових есеја издати су током 90-тих година у више књига: Америчко зло 1 (1993) (9), Издања Европа (1993) (10), Русија устаје (1994) (11), Америчко зло 2 (1998) (12). Након ангажовања у својству дописника „Политике“ из Рима и активности на дипломатском плану током и после агресије НАТО пакта на СРЈ, Калајић у последњем периоду живота, у којем је претежно живео у Риму, публиковао и два романа – Последњи Европљани (2000) и Српска деца Царства (2005) (13). После дуге и тешке болести Драгош Калајић је преминуо у родном Београду 22. јула 2005. године.

Политички хоризонт „једног погледа на свет“

Есеји „једног погледа на свет“ писани уочи или током југословенске ратне драме током деведесетих година, било да се баве унутрашњом, било спољном политиком, осликавају перспективе српског народа и државе спрам стратегија онога што Калајић назива „новим светским поретком“ и износе оштре ставове и оцене аутора спрам процеса у међународним односима након краја хладног рата и распада источног блока. Међутим, Калајић се не бави толико оним што би се колоквијално могло сврстати под категорије „теорија завере“, већ са позиција неког ко је упознат са закулисним политичким пројектима и њиховим операционализацијама он покушава да читаоцима растумачи и њихове узроке и могуће последице, како по припаднике сопственог народа тако и на регионалном и глобалном нивоу.

Кључ у коме Калајић тумачи светску (и унутрашњу политику) је следећи: иза међудржавних и идеолошких спорова у XX веку и главног антагонизма на линији капитализам–социјализам, одвијају се важнији и дуготрајнији процеси који детерминишу политичку стварност, а којој су све друге поделе само медијуми или параван. У позадини ових често површних или пак лажних подела, од 1914. године наовамо траје један велики рат који се води различитим интензитетом и средствима, а то је онај којег силе „атланске плутократије“, банкара и финансијских мешетара, воде против европских народа у циљу "наметања „новог светског поретка“ и „свођења човека у кострети економске животиње“ (14). Главна мета освајачких покрета „атлантизма“ је евроазијски континент, "у коме почивају ум и срце света, посматраном под светлом метагеографског симболизма". (15) Ова "борба континента" пролази попречно кроз саме континенте и државе, кроз народе и груди људи.

Као покретачку снагу атлантизма и пројекта „новог светског поретка“ Калајић види „демонију економије“ која је „ослобођена свих људских стега и контрола посредством буржоаских револуција те одговарајућих преврата природних хијерархија вредности“ (16). Она своје корене има "у јудео–протестантској религији, у купопродајној концепцији односа човека и Бога, где је материјално богатство знамење Божије милости" (17) Ови плутократски кругови контролишу политичку и економску моћ САД као „псеудоимперије“ (будући да иста по Калајићу не почива на истинским хијерархијским вредностима на којима иначе почивају аутентичне империје), вештачким путем одржавајући хегемонију долара у светској економији. У циљу претварања оваквог поретка у глобални, они перманентно комбинују употребу војне силе и корумпирање политичких елита подређеног (већег) дела света, у коме намећу наопаки поредак где су „људи, добра и енергије подвргнути апсолутистичком вредновању жреца бога Мамона и идолатрији новчаног квантитета“ (18).

Русија и њена неизмерна богатства су главни циљ освајачких тежњи „новог светског поретка“ који тежи да је разори и опљачка. Иста судбина намењена је и свим другим народима који поседују било значајније природне ресурсе, било имају вољу за очување суверености која жели да се супротстави потчињавању.

Бројни Калајићеви есеји се баве непријатељством „атлантиста“ спрам српског народа и његових тежњи да се, при распаду Југославије којег су „атлантисти“ иницирали и потпомогли, очува и државотворно обједини. Распад Југославије и непријатељство против српског народа, према Калајићу, биле су идеална зона за вишеструке злоупотребе стратега „новог светског поретка“, експерименталне провере технике отпочињања братоубилачких ратова, преко компромитације националних покрета до успостављања правних преседана за освајање Русије и остатка Европе путем разбијања држава на политичке аутономије за мањине, а којима би владали локални послушници плутократских сила.

Желећи да у српској борби за национално очување види отпор силама „новог светског поретка“ Калајић је током деведесетих година предлагао политичку алтернативу овим процесима у виду обједињавања сродних, словенских и православних народа у једну безбедоносну, економску и политичку заједницу, која би за разлику од механизованог модерног друштва почивала на истинским хијерархијским вредностима и престављала „природну заједницу“ (19). Доказујући кроз многе примере јединствене етичке идеале и карактер словенских и православних народа, њихов холистички светоназор и спремност на жртву поједница за општу добробит, Калајић овакву заједницу, која по њему треба да почива на основама не либералног, већ православног капитализма (попут јапанског или корејског будистичког капитализма) и ужива сировинску и производну аутархију, види као почетак препорода самобитне словенске културе, а која је по њему идентична са аутентичном европском културом и њеним изворним вредностима.

Филозофски основи „једног погледа на свет“

Овакав приступ и перспективе у описивању и доживљавању унутрашњих и међународних односа кохерентни су са Калајићевим естетским, филозофским и животним светоназором из којих извиру и са којим су у кохеренцији, чинећи једну чврсту идеолошку синтезу. Штавише, Калајићеви политиколошко–геополитички есеји само су један од нивоа аргументације његових дубљих, филозофских уверења које као „чврсту веру“ исповеда од самих почетака свог појављивања на јавној сцени током седамдесетих година прошлог века.

Сваком познаваоцу Калајићевог списатељског опуса одмах у очи упада да је још од првих списа Калајић потпуно формиран аутор, како стилски тако и идеолошки, и да заправо од самих почетака (нпр. у забрањеној књизи „Упориште“ из 1971. године) па наовамо прича „своју причу“ разним поводима, са разним варијацијама и уз различита образложења.

Солидно поткован у класичној филозофији и фундаменталним природним наукама, истовремено користећи достигнућа актуелних истраживања и у антропологији, археологији, етнологији и историји, Калајић, по вокацији естета и историчар уметности, заузима

филозофско-идеолошке позиције „традиционализма“ и „интегрализма“ под јаким утицајем учења два главна родоначелника и оца традиционализма у двадесетом веку, француског филозофа и езотеристе Рене Генона и италијанског десног мислиоца Јулиуса Еволе. Калајић у „Традицији“ види „истинско упориште трансценденције и афирмације веродостојног јаства и одговарајуће слободе“ где „апсолутна слобода и апсолутан ауторитет нису супротстављена својства већ израз тог јаства.“ (20) За њега „митови и легенде, регуларне религије и метафизичке доктрине, традиционални симболи и обреди, нису ништа друго до популарни облици очувања и преношења примордијалног знања, парчад органона "Примордијалне Традиције" преведени у шифре и енигме – у очекивању појава људских моћи кадрих за обнову веродостојних значења, за рестаурацију и рехабилитацију интегралног и оригиналног трезора истина“ (21)

Циљ и отелотворење те и такве традиције Калајић види у интегралном, диференцираном типу човека, баштинику хуманитаса. Под појмом хуманитас Калајић подразумева једну субјективацију делатне духовности чији је историјски преносилац индоевропски етно–етички тип, а који је своје највише изразе имао код античких Хелена, Римљана и средњовековних ритера који му представљају узор и потврду филозофских и политичких убеђења. Другим речима, индоевропски етнос и етос су различити облици и носиоци поједних манифестација „интегралног човека–принципа“ или отелотворене „Традиције“.

Хуманитас, по Калајићу, у овим најистакнутијим историјским примерима представља пример духовности као израза мере, тј. по његовим речима „у сазвежђу блиставости хуманитаса врлине одмерености и умерености изражавају традиционалног човека у реду, односно способност човека да манифестује и репродукује структуру реда“ (22), односно „Традиције“.

Заузимајући супротне идеолошке и вредносне позиције спрам модерниста и прогресиста, традиционалистички поглед на свет кога заступа Калајић посматра историјске процесе као делове великих циклуса у коме се из првобитног, квалитативно најбољег стања, под дејством сила дегенерације историја развија у правцу деградације и дезинтеграције. Целокупна историјска деградација тумачи се кроз сукоб две основне силе, „Традиције“ и квалитета са једне стране, које представљају центрипеталну страну овог дуализма, и сила нихилизма и квантитета, које су антитрадиционалне мада често узимају традиционално рухо(псеудо односно контра–традиција) и које чине њен други, центрифугални пол. На историјској позорници овај дуализам се понајбоље огледа у ривалству културно–цивилизацијских творевина матријархалних, квантитативних друштвених поредака и њима следствених религиозних система, и патријархалних, јуначких и „соларних“ друштвених и културних подухвата у којима традиционалисти виде континуитет вертикалних, квалитативних израза „Традиције“ за чију се обнову залажу. Настанак, успон, опадање и пропаст културно–цивилизацијских творевина се потом тумачи управо у овом кључу, где сваки културни успон дугује придржавању традиционалним, патријархалним, и „соларним“ вредностима, а свако опадање и пропаст окретање матријархалним, материјалистичким и „лунарним“ негацијама вредности.

Налазећи у многим религијским и филозофским учењима потврду у прилог оваквог погледа на филозофију историје (нпр. хеленско веровање у четири доба од златног до тучаног, или хиндуистичко циклично веровање (манвантара и калпа) у четири регресивна доба (уугас), од којих је четврто најгоре доба, Кали југа – време богиње смрти Кали, традиционалисти верују да се налазимо у последњем, најгорем добу овог историјског циклуса у коме су силе нихилизма и квантитета привремено надвладале аутентичне духовне потенцијале које дају квалитет човеку и друштву. Почетно духовно стање (и истовремено квалитативна историјска осовина), чијим ће поновним задобијањем отпочети нови светски циклус и ново „златно доба“ традиционалисти називају „Примордијалној Традицијом“ или „Традицијом“. Традиционалисти њене делове и потврде проналазе у различитим религијским и филозофским системима, те народним обичајима и митовима (односно њиховим сличностима и аналогијама) који служе као својеврсни трезор памћења кодова и симбола који упућују на скривена духовна знања. Уз помоћ њих се буде духовне и стваралачке силе и такозвана „мистична интуиција“ кроз које модерна индивидуа постаје личност и оцеловљује се, те постаје припадник нове елите, проводник и израз те и такве „Традиције“ која ће силама детерминисаности, неумитно, на крају историјског циклуса тријумфовати над силама квантитета и нихилизма и изнова успоставити ново „златно доба“.

Драгошеви европски пандани

Већ смо напоменули да је Калајићев „поглед на свет“ кога је читав живот исповедао фундиран учењима западноевропских десних традиционалиста, посебно Јулиуса Еволе, кога је Калајић познавао и чији је следбеник био, а чије филозофско-историјске ставове (у првом реду оне из дела „Rivolta Contra Mondo Moderno“ (23)) прилично верно репродуковао на српском говорном подручју. Утицаји Еволиног опуса приментни су и у Калајићевом стилу писања, па и коришћења целих синтагми попут нпр. „демоније економије“, „диференцираног типа човека“. У политичко-идеолошком смислу, Калајић је био први репрезент европске „Нове деснице“ на простору бивше Југославије.

Европска „Нова десница“ представља малу, али утицајну идеолошку групацију која се појавила током 60-тих година у Француској, управо под утицајем Еволиних књига и дела других, помало заборављених „конзервативних револуционара“ из раздобља између два светска рата. Настанак европске „Нове деснице“ (Nouvelle Droite) био је делимична реакција на деловање тадашње „Нове левице“, али и неспособности постојећих старих европских десних странака да се смислено поставе на ондашње изазове времена (24). Овај постмодерни, интелектуални десни дискурс у свом еклектицизму је потпуно стран неоконзерватизму, тј. његовом козервирању капитализма, либерализма и вишестраначког парламентаризма. Он је истовремено и антикапиталистички и антисоцијалистички, јер је оштро супростављен модерном космополитизму и егалитарзму које види као продукте секуларизације и губљења духовне вертикале модерног човека за чију се обнову првенствено залаже.

Аналитичари европске политичке сцене оштро су подељени око квалификације европске „Нове деснице“. Неки је виде само као идеолошког наследника немачког интелектуалног антилибералног покрета из времена Вајмарске републике које је окупљао неке од најутицајнијих мислилаца прошлог века: Хајдегера, Шпенглера, Зомбарта, Шмита, Јингера, Никиша, Ван ден Брука.... Други пак у њој виде само „постмодерну“ прераду политички неприхватљивих идеја којима се лепе етикете „неофашизма“. Треће тумачење у делима „Нове деснице“ (првенствено раду њеног предводника Алена де Беное) виде нови квалитет у оквиру корпуса десне мисли, док класични конзервативци (нарочито католици) сматрају да се ту не ради ни о „новој“, ни о „десници“, већ о левици замаскираној у десни дискурс, ма колико се она ограђивала од постмодерне, индивидуалистичке и деконструкционистичке левнице.

Европска „Нова десница“ је зачета 1968. године у окриљу организације ГРЕЦЕ (Groupement de Recherche et d'Etude pour la Civilisation Européenne) у којој су били окупљени традиционалисти, француски националисти, регионалисти и екстремна десница, све са намером да својим интелектуалним радом на пољу културе и науке изврше рестаурацију жељеног европског идентитета и културног живота. ГРЕЦЕ није имала намеру да постане политичка организација (пре би се могло говорити о њеном „метаполитичком“ карактеру) већ пре свега школа мишљења која је проучавајући како десну тако и леву антилибералну мисао желела да се супротстави, по њиховом виђењу, деструкцији идентитета европских нација и културе коју су после 1945. године кроз американизацију спроводили поборници либерализма и конзумеризма.

Комбинација превредновавања традиционалних десних вредности и левичарских антилибералних решења у оквиру ГРЕЦЕ—а током седамдесетих година породила је читав низ публикација високог квалитета која је у наредној деценији на културном пољу имала велики одјек у интелектуалним круговима широм европског континета, тако да се до краја века примећује оснивање и повезивање сличних интелектуалних групација, организација, издавачких кућа и веб сајтова у многим европским земљама (Белгија, Италија, Немачка, Шпанија, Русија).

Оно што је заиста ново у „Новој десници“ је њен неетатистички, регионалистички и плуралистички приступ кога стара државотворна десница не познаје. Уклапајући се у модерне мултикултурне трендове, њени експоненти инсистирају на различитости насупрот модерној либералној хомогености. Либерализам је, по њима, у својим појавним облицима попут егалитаризма и универзализма, суштински непријатељ различитости, односно свих оних вредности које „Нова десница“ претендује да реafirмише кроз права различитих заједница — племена, народа, раса, региона, премда, рекли би њени критичари, на један апстрактан и помало неуверљив начин. На пољу реал-политике ставови „Нове деснице“ се приближавају федералистичким ставовима социјалиста и социјалдемократа, које на идеолошком пољу њени припадници презиру. Како помирити инсистирање на националним специфичностима са федерализмом који Европу претвара у бескрвну копију САД (у којој је узгред, федералистички концепт такође пао на испиту баланса између локалних и централних власти, управо на штету ових првих и њихових посебности), а која такође ствара биракоратског Левијатана кога настанују интересима повезане обескорењене индивидуе, на ово питање „Нова десница“ још није успела да формулише јасан одговор.

Насупрот либерала поборници “Нове деснице” верују у постојање уобличеног ентитета “Европе” (или “европске Традиције”). Овај термин је за време хладног рата служио у првом реду као средство разликовања у односу на идеологије две тадашње суперсиле, совјетског етатистичког комунизма и америчког (плуто) демократског поретка. Оваква “Европа”, као и код деголиста, пре представља израз незадовољства услед претварања некадашњих колонијаних држава Европе у провинције двеју империјалних сила него стварни културни или политички ентитет. Другим речима, Европа и њен идентитет је овде заправо жељени идеал, а не реалност. Свесни да европске нације саме више не могу играти озбиљну улогу у савременој светској политици, оснивачи “Нове деснице” су схватили да је потребно формирати јединствени европски идентитет који ће представљати темељ интеграција европских нација које су у то време већ увелико започеле економско и политичко обједињавање прво у оквиру ЕЕЗ-а, а после ЕЗ и ЕУ.

Незадовољни што је интеграција Европе отпочела од економије и политике, дакле без дубљих вредносних утемељења које сматрају примарним, представници “Нове деснице” као алтернативног покрета официјелним европским интеграцијама, су се латили задатка да сачине једну идеологију која ће представљати основу жељеног европског идентитета. Материјал за то нађен је у првобитној индоевропској традицији – то јест у њеним модерним научним и филозофским интерпретацијама, у првом реду оним компаративног историчара религија и митова Жоржа Димезила те већ поменутог филозофа и мистика Рене Генона. Противници “Нове деснице” у томе могу видети “поново оживљени” фарсични псеудонаучни “аријевски мит” на којем су своју наводну супериорност градили немачки нацисти, а који је у новом руху утемељенији и одмеренији, како по својим научним основама тако и по политичким и идеолошким донетима.

Ипак се ове идеолошке претензије европске “Нове деснице” не могу квалификовати другачије него као један велики интелектуални напор да се створи нови политичко-религиозни мит који се пројектује у праисторију, а потом користи да се опишу многи савремени феномени (25) на један симплификовани начин. Иако је јединствено етно-лингвистичко порекло индоевропских народа неопобитно, залагање за постмодернистичко “оживљавање” архаичних патријархалних вредности о којима модерни западњак има веома мало представе (а још мање снаге да заиста живи у складу са оним што у вези са тиме може да разуме) често поприма облике “секундарне религиозности” која карактерише New Age покрете и њихов необавезни синкретизам. Код “Нове деснице” то је нарочито видљиво у фаворизовању већ миленијумима мртвог паганистичког политеизма (као наводно “толерантног спрам различитости”) спрам “униформног и искључивог” хришћанства, кога су узгред већ оцрнили истим тим квалификацијама сви они модернисти против којих европски “нови десничари” жустро устају. У такав интелектуалистички и усиљен паганизам “Нове деснице”, наравно, не верују ни сами његови заговорници. Његово идеолошко популаризовање је далеко од сваке реалности, и најблаже се може окарактерисати ексцентричношћу, ако не и нечим горим.

Све у свему, када се европска “Нова десница” бави било критиком капитализма, било социјализма или либералне демократије, а поготово савремених културних феномена, њени су

осврти високо квалитетни и луцидни. Међутим, када се дође на ниво позитивних алтернатива које “Нова десница” нуди насупрот модерним појавама, а које би требале да одмене униформне, тоталитарне или декадентне постојеће опције или проблематичне тенденције присутне у садашњости, решења која нам пружа су или банална, или већ виђена или чак бизарна.

Учинци Драгоша Калајића

Слична је ситуација и са делом Драгоша Калајића. Када год се Калајић латио да се критички бави модерним културним феноменима, или осветљавањем савремених политичких процеса користећи сазнања махом преузета од значајних европских мислилаца са којом наша јавност за време комунистичке диктатуре није имала прилике да се упозна, резултати су били позитивни, а понекад и врло квалитетни. Истовремено, Калајићева улога је била и просветитељска јер је на нашим просторима популаризовао низ изузетно значајних аутора који су у светским оквирима данас прихваћени као класици (Де Ружмон, Шпенглер, Вајнингер). У време комунистичког једноумља окошталог у партијске флоскуле ова делатност је била представљала право интелектуално окрепљење. Калајићева позитивна улога несумњива је и крајем осамдесетих година – када је са пропашћу комунистичке идеологије претила опасност да се у општем одушевљењу, са ослобађањем од марксистичких интелектуалних окова, енергије нарочито младих антикомунистичких нараштаја слију искључиво у плићак баналног одушевљења либерализмом и слободним тржиштем, он је критички (некад и претерујући у томе) писао о тамној страни тада тријумфалистичке идеологије делујући отрежњујуће на многе од својих читаатеља.

Међутим, када је предлагао алтернативе било посусталом социјализму било галопирајућем либерализму Калајић је, попут његових западних идеолошких истомишљеника, често био недоречен, нереалан и неразумљив овдашњем просечном читаоцу. Његови филозофски ставови и идеолошка убеђења – поготово исфорсирани неопаганизам, поза у опхођењу и високопарна реторика нису могле да кореспондирају са ширим народним слојевима који су Калајићеву делатност доживљавали (у најбољем случају) као извештачену и ексцентричну. Најгори учинак Калајићевог јавног деловања свакако представљају његови „десничарски“ следбеници из уских интелектуалних кружока и света публицистике, који, као и сви епигони, опонашањем његовог стила и понављањем општих места (и то из друге руке) из Калајићевог опуса, често представљају карикатуре онога за шта се издају, које не разуме нико па ни они сами себе.

Утицај Калајића на поједине интелектуалне кругове, нарочито генерација које су стасавале у време распада СФРЈ, је огроман и још увек непрепознат у широј јавности. У неким димензијама ради се готово о „поклоничком култу“ (ткз. калајићевци), што је само још један доказ колико јак и дубок утицај на животе других може оставити доследност речи и дела, без обзира на њихову истинитост или стварну вредност.

Са друге стране критике, презир, па и отворена мржња са овдашње либералне и леве сцене која је тек нешто бројнија, али исто тако самозадовољна као и Калајићеви поклоници, потпуно превиђа да је Драгош био једна у великој мери модерна и западњачка појава на српским просторима, и то како у својим основним уверењима, тако и начину наступања. Њихово симплификовано, манихејско поимање у којој се сврставање на страну сопственог националног копруса аутоматски повезује са примитивизмом, зоолошким национализмом и „филозофијом паланке“ не допушта да једна тако „озлоглашена“ фигура као што је Драгош Калајић може окарактерисати западњачком и европском. Једноставније је било представити га као продукт „домаћег безумља“ него признати себи да у Европи и на целом Западу, тој обећаној земљи ка којој се стреми без обзира на жртве, постоје (и то у највишим интелектуалним круговима) људи који гаје исте „омражене“ ставове које је најлакше олако квалификовати „фашистичким“ и „екстремним“ него их разложно узети у разматрање и преиспитивање. А Калајић, он је управо то био - домаћа варијанта постмодерне европске деснице и прворазредни репрезент свих њених кључних ставова.

Калајићево сврставање на српску страну у распаду Југославије, његов ратни и поратни јавни ангажман није био узрокован његовим „српским“, патриотским осећањима и ставовима. Напротив, на српску страну у рату су га довела његова идеолошка убеђења којима је желео да остане доследан. Да је његова „европска идеологија“ указивала на погубност српског национализма спрам његовог филозофско-историјског те геополитичког светоназора, Калајић би му био најжешћи непријатељ. Тек након непосредних животних искустава и сусрета са српским динарским, патријархалним становништвом на ратиштима широм бивше Југославије, Калајић се постепено, у оквиру својих идеолошких „димензија“, „посрбљивао“ и емотивно саживљавао са оним жељеним „индоевропским“ код свог народа, тешко поимајући ону дубљу и значајнију „православну“ димензију којом је натопљено српско етничко биће на чију страну је стао у једном тешком времену и једном прљавом рату.

Парадоксално, Калајићево „идеолошко европејство“ по свом жару показивало је на његове српске и словенске менталитетске корене. Као и сваки Словен који доследно и до краја усваја идеолошке парадигме формиране „са стране“ (најчешће на Западу) (26), и живи их дубље и искреније чак него њихови оригинални творци, Драгош је био прави и можда најбољи репрезент и врлина и мана оваквог „погледа на свет“. Могло би се чак рећи да је свом доследношћу у живљењу по овим вредностима, он био већи Европљанин од сопствених узора, ма како то на први поглед чудно изгледало. Ту доследност му ни његови најжешћи идеолошки непријатељи не могу порећи.

2. То је епитет који му је „пришио“ покојни Зоран Ђинђић парафразирајући Милоша Црњанског и његов негативан став спрема међуратних „салонских комуниста“.

3. Тема дипломског рада из историје уметности му се односила на иконолошко значење двојне перспективе фреске „Ил Дилувио“ Паола Учела

4. Д. Калајић, „Упориште – рехабилитација структуре интегралног човека“, Нолит, 1971, књига која је након изласка из штампарије никад није стигла до читалачке публике због одлуке комунистичких цензора.

5. Д. Калајић, „Смак света“, Накладни завод Матице хрватске, 1979.

6. Попут Платинових „Енеада“, Шпенглера „Пропасти запада“, „Изабраних Списа“ Јулијана Апостата, Вајнингеровог „Пола и карактера“....

7. .Калајић, Космотворац, Белетра, Београд, 1989

8. Поред њих писао је и за „Погледе“, Наше Идеје ...

9. Калајић, Америчко зло, Бигз, Београд, 1993

10. Калајић, Издана Европа, Бигз, Београд, 1993

11. Калајић, Русија устаје, Дуга, Шамац, 1994

12. Калајић, Америчко зло, ИПК „Никола Пашић“, Београд, 1993

13. Калајић, Српска деца царства“ ; ИПК Никола Пашић, Београд, 2005

14. Д.Калајић, "Трећи светски рат“, Америчко зло, Бигз, Београд, 1993, стр. 171

15. исто

16. сто, стр.172

17. сто, стр.172

18. сто,стр. 172

19. Д. Калајић, „Ка словенској империји“, ИКП Никола Пашић, Београд, 2005, стр.168 - 193

20. Калајић, поговор у књизи Ј. Евола „Метафизика секса“, Градац, Чачак, 1990, стр.163

21. Калајић, предговор књизи Р. Генон, Мрачно доба, Градац,Чачак, 1987, стр.10

22. Калајић, Упориште, Нолит, 1971, стр.36

23. Јулиус Евола; Револт Агаинст тхе Модерн Ворлд, Иннер Традиционс Интернационал, Роцхестер, Вермонт, 1995

24. Најпотпунији приказ настанка и развоја европске “Нове деснице” може се наћи у докторској дисертацији хрватског политиколога Томислава Суница; Агаинст Егуалиту анд Демоцрацу: Тхе Еуропеан Нев Ригхт

25. ако се нпр. модерни феминистички покрети карактеришу као обновљени праисторијски матријархални култови, а интелектуализам урбаних „нових десничара“ као обнова древног индоевропског патријархалног поретка.

26. чему нам убедљиво сведоче биографије Словена било комуниста, било либерала или фашиста, и њихова жестина у исповедању идеологије коју живе свим бићем, што је нешто што на Западу већ више од века несхватљиво и готово скандалозно.

Извор: Нова српска политичка мисао (www.nspm.org.yu)

Неке од Драгошевих мисли:

"Са странцима у свакој релацији морамо бити најмање равноправни. Српски комплекс ниже вредности према Европи потпуно је неоснован. И интелектуално и духовно ми смо супериорни у односу на данашње Западноевропљане. Видећете то и сами, убрзо"

"Најрадије бих се одазвао позивима пријатеља да им се придружим и уживам на једном карибском острву, или аргентинској хацијенди, или у намибијској оази немачких колониста, дакле далеко од овдашњих страхота. Упорно ме чекају и стално зову. Држи ме овде надасве помисао на стид од женског презира ако бих напустио своје дужности и одговорности. Мене у животу одржавају превасходно обавезе према два женска бића којима је потребна моја љубав и дугови према две именице женског рода: према мојој супрузи и кћери, те према Србији и Европи."

"Изађи и бори се!

То је једино што можеш да учиниш за своју бесмртност.

То је једино што можеш да приложиш за историју спасења, своју и свих које волиш.

То је једино чиме можеш завредети своје место у заједници предака, савременика и потомака која чини мистични организам сваког веродостојног народа."

"Његов свет је у стратосферама плаве светлости, међу орловима, при северњачкој лепоти, код алпских врхова, у аријевским ведским традицијама, у хиперборејским аполоновским озрачењима, код белог вука, тако где је, по Ничеу, бистар ваздух и где су бистре мисли, тамо где крилима маше Ника Самоотрачка, где мушкарац проналази своју Аниму, где се препознаје златни пресек људске лепоте, где живи, а не вегетира у ишчекивању Студије о изводљивости, народна свест створена за теже ствари од тријумфа, и највише тамо где човек осваја просторе личне и националне слободе захваљујући храбрости и проналажењу праве мере и правих вредности свог живота."

(Српска деца царства)

"Тачно је да историју пишу победници, али историју стварају идеје 'поражених': најзначајнија учења и мисли у трезору Европљана исписали су велики 'губитници', од Платона и Јулијана

императора, преко Дантеа, Де Местра, Доносо Кортеса, Ничеа и Достојевског, до Еволе, Карла Шмита, Лингера, Хајдегера и Црњанског. Списи мислилаца и писаца победника су безнадежно плитки, безначајни и досадни."

ФРАГМЕНТИ О ДРАГОШУ КАЛАЈИЋУ

Момо Капор

Када вас заувек напусти неко близак, готово вршњак, потребно је много времена да би се у потпуности схватила његова права вредност и значај који је имао. Аутор ових редова, на жалост, нема времена да чека на ту историјску дистанцу када је у питању дело Драгоша Калајића, па ће стога забележити само неколико фрагмената из дружења дугог више од четрдесет година.

Негде крајем педесетих прошлог века, једне позне јесење вечери пред Кинотеком, где смо чекали у реду за Грифитову Нетрпељивост, млади Калајић у излизаној пилотској кожној јакни, објашњавао ми је загрцнуто визију своје будуће *ars poetike*. То сликарство, говорио је, треба да буде у кретању, попут каквог паноптикума... Много статичних елемената у низу. Неколико година касније направио је такву слику састављену од квадрата у којима је било свега, од фигурације преко апстрактних знакова, енформела, фотографског растера и сликарства акције. Та слика рођена је неколико година пре него што је Енди Ворхол направио своје чувено мултипл платно и репродукована је са датумом настанка у Историји савремене италијанске уметности. Рекао сам му тада да је сликарство уметност тишине и заустављеног кретања и да би му више одговарало да се бави филмом и телевизијом. И бавио се. Играо је у једном филму; раскринкао је бриљантно савремену уметност у самом њеном светилишту – у њујоршком музеју МОМА, говорећи да је цар наг, а да су Раушенбергови и Џаспер Џонсови изложени отпаци плод чисте завере дилера. Био је то савршен спој сликарства на зидовима, слике у кретању пред камером и есејистичког текста који је Калајић лежерно изговарао не гледајући у подсетник. У тим емисијама он је остварио свој сан – дошао је до краја.

Утицај Медијале

Није много држао до свог сликарства. Пред смрт, говорио ми је да је у Риму сликао искључиво због новца. Ретко или готово никако није продавао своја платна јер није могао да постигне римске цене. Радије их је поклањао. Те слике изведене минуциозном техником и врхунским

сликарским умећем, са мноштвом филигрански урађених детаља, на којима снажни плавокоси мушкарци мишићавим рукама држе у загрљају платинасте лепотице испод свевидећих ласерских орловских погледа џиновских птичурина, немају ни своје претходнике нити потомке у новијој српској уметности. Они стоје усамљени у њој и светлуцају својим лајт-шоуом попут кристалне кугле из диско-клуба, коју је Драгош волео да слика. Чини се да је то сликарство последица старе дечачке љубави према стриповима и авантуристичким филмовима, а да је та љубав пропуштена кроз метафизичку лабораторију Медијале, којој је у своје време био близак.

Али, слика му није била довољна да саопшти своја искуства. Могла је то само реч. Због тога се манијакално бацио на писање, осећајући да му време истиче. Из њега је напросто куљала незаустављива бујица прича, есеја, романа и студија... Борећи се са болешћу говорио је да може да је победи само човек који поседује две ствари: осећање мисије и сазнање да је некоме потребан.

Уврстио се тако у плејаду српских уметника који су сликали и писали, почев од несрећног Ђуре Јакшића, преко Пеђе Милосављевића и Миће Поповића до Зуре Џумхура. Распет између ове две уметности, за које је за сваку понаособ потребно најмање неколико живота да би се савладале, осећајући у себи навирање садржаја које није стизао да запише или наслика, Драгош је прибегавао једној новој дисциплини – говорењу директно у телевизијску камеру. Када му не би дошао гост у емисије које је водио на каналу „Палма“, обраћао би се гледаоцима директно, говорећи пун сат времена без застоја и тај текст, када би се снимио и прекуцао, могао је мирно да се штампа без икаквих исправки.

Али живот га је чекао у заседи да му одузме моћ говора – ту велику привилегију, до које је много држао. Ипак, наставио је да се бори.

У олупаном војном „пуху“ путујемо на ратиште као ратни репортери на своју одговорност путем преко Брезовог поља, где смо идеална мета за митраљезе и минобацаче с друге стране реке. Из бомбама изровашеног друма вире репови неексплодираних граната. Низ чело возача у тишини тече зној од страха. Ово је пут пун неизвесности. Посматрам Калајића који мирно чита Тацита на латинском, као да се налази у некој библиотеци.

Рат је за њега нека врста филма у коме игра једну од главних улога. Нисам видео храбријег човека. На Сувој међи, изнад Двора на Уни, док поред нас фијучу снајпери, он мирно стоји и записује речи једног борца док се сви склањамо у заклоне. На Малом Алану на Велебиту претрчава на положају брисане просторе као да се ради о каквој дечачкој игри.

Као у филму

Он зна да игра у неком филму и да у њему главни јунак никада не погине пре завршетка.

Ко је могао да у овом отменом човеку углађених манира препозна чубурског дечака одраслог на џомбастој калдрми улице Филипа Филиповића, изубијаних колена са кришком хлеба намазаном машћу и посутом алевом паприком? Са његовим нестанком, нестало је неколико светских језика којима се бриљантно служио, нестала је готово Александријска библиотека и мноштво имагинарних музеја у његовој глави. У башти Клуба књижевника, чини се, још увек блеште његова легендарна бела одела са као звездана ноћ тамним лептир-машнама разбијајући опште сивило.

Џентлмен, бонвиван и денди, полемичар и свађалица, сликар и писац, полиглота, ерудита, космополита и националиста, телевизијски водитељ и ратни репортер, добровољни изгнаник, хришћанин или паганин, *arbiter elegantorum* – ко је, у ствари, био Драгош?

Власник новог, чудног света

У сеновитој улици Филипа Филиповића, тримој од поподневног дремежа, Драгош сања свет

Република Српска Крајина. Село Брушковци налази се на само двеста метара од прве борбене линије, изнад старог града Скрадина који је у рукама непријатеља. Камени дом породице Урекало. Драгош је у самом срцу праве античке драме. Један од браће Урукала носи сваког јутра свог двогодишњег сина Стефана у ров на ватреној линији да се „дијете навикне на вријеме на оно што ће га чекати цијелога живота”.

Хотели на обали више не узимају ни вино ни маслиново уље из фамилије Урукала која их је деценијама снабдевала. Машине за цеђење уља стале су јер нема резервних делова па се оно цеди на средњовековни начин, прешама, као и вино којем се више не додају шећер и вода. Ретка прилика да осетимо праве, непатворене, изворне укусе. Седимо за скромном трпезом у приземној каменој кући. У плитак тањир насута је маслиново уље, посољено и забиберено. Умачемо у њега комаде тек испеченог црног хлеба дебеле хрскаве коре присмачући успут чешњак, све то заливено густим црним вином иза кога на дну чаше остаје таман талог танина. Права гозба у ратним временима. Ово је суштина тог благословеног поднебља: „хлеб и вино” Игнација Силонеа.

Две неспојиве личности

Недељу дана доцније Драгош ће у једном елитном београдском ресторану имати примедбе на средње печен бифтек и враћаће мрзовољно, вино које му је конобар рутински сипао у чашу да оцени његов буке и квалитет. Никада у животу нисам видео некога како враћа боцу вина јер је повукло воњ запушача, осим Драгоша. То, иначе, чини редовно, демонстрирајући размажени рафинман познаваоца.

Две неспојиве личности; ратник у маскирној уноформи који умаче хлеб у уље и денди који има примедбе на „bef stroganov” у Клубу књижевника.

Водимо у ратну Крајину италијанску грофицу Ђини Маранцани Висконти, припадницу једне од најстаријих италијанских племићких лоза. То је блага, још веома привлачна жена којој су године поклониле сигурност и зrelu лепоту. Управо је напустио Даниел Шифер кога је попут правог женског Пигмалиона створила из ничега и који на својим визит картама као занимање има одштампано: филозоф и хуманиста. Смешније занимање никада нисам видео у животу. Београд је стао на Даниелову страну. Он обилази дечје болнице, даје гомиле интервјуа и прима новац од домаћих тајкуна.

Ми се старамо за контесу Висконти која пише за левичарски милански лист „Ил Манифесто”. Одлази са нама у Крајину где, сем писања својих ратних репортажа, има намеру и да усвоји двоје сирочади. За вечером, коју за њу приређује командант војске Републике српске Крајине, генерал Миле Новаковић, предлажем контеси да усвоји мене и Калајића: пребродили смо осетљиве године, завршили школе, избегли дрогу (сем помало алкохола), а Калајић уз то може за њу и да пише њене текстове. Грофица, која се у почетку смејала мом предлогу, изгледа да се помало увредила његовом завршетку.

Она и Калајић разговарају о будућности Европе. Не разумем ни речи од онога о чему загрцнуто говоре. Слушам га како говори италијански као да му је матерњи језик. Живот меша карте. Нежна контеса из најотменијих италијанских кругова, седи окружена мушкарцима строгих, избразданих лица у избледелим маскирним униформама и разговара са мојим пријатељем о срећној Европи коју очекује будућност.

Из детињства и ране младости на Неимару остало ми је само једно осећање – страшна досада пролећних и летњих поподнева када не знамо шта ћемо са собом, па вучемо прст по тараби или кључем остављамо дугу линију по зидовима. У сеновитој улици Филипа Филиповића, трмој од поподневног дремежа, Драгош сања свет. У то време, то је пре свега, град у који воде сви путеви – Рим. Пробијаће се до њега мукотрпно и лукаво преко суморних класа на Академији ликовних уметности у Рајићевој улици код Калемегдана, где ће морати да црта и слика наказне женске актове испред паравана од прашњаве јуте.

За то време Рим блешти свим светлима живота; виа Маргута са својим галеријама још увек је у великој моди, Ђорђо де Кирико пије сваког јутра капуђино у „Кафе Греко” у виа Кондоти, у

близини свог атељеа код Шпанских степеница. Ренато Гутузо је у пуној снази; његово црно-бело сликарство влада римским галеријама у којима се налазе још увек одсјаји великих сликара Сиронија, Кампиља, Бурија и Луђа Фонтане. Фелинијев „Сладак живот” (Анита Екберг купа се одевена у фонтани на пјаци Навона), уобличио је начин римског понашања. У такав град стиже млади Драгош са својим платнима која је већ дефинисао у Београду. Он не долази у овај град да нешто научи, већ да понуди свој већ обликовани свет.

Повремено долази у Београд који је суморна балканска провинција. На глави носи тропски шешир, а на ногама елегантне чизме невероватно меке коже испод јахаћих панталона. Његова млада лепа жена, пијанисткиња, прати га боса. Необичан, екстравагантан пар за шездесете у Београду. Драгош је весник једног новог, чудног света у, тада, још увек сивом, социјалистичком Београду. Он прича о Јакопетијевим филмовима „Мондо кане” и „Африка адио”, говори о Пазолинијевим романима и филмовима, „Вита виоленца”, о сликарским револуцијама... Својим одевањем и понашањем навлачи на себе завист и притајену мржњу, која ће га пратити све до смрти.

Под сводовима атријума манастира Крка, нашем ратном штабу, где жуборећа вода клизи преко маховине на огромном камену-фонтани у сред дворишта, Драгош ми се исповеда. Признаје ми да се стиди испразности свог претходног живота у коме му је било стало до добрих или лоших критика, награда, отварања и јавног живота, места на којима се добро једе и на којима треба бити виђен... Овај рат је све изменио и он је, каже, потпуно други човек.

Без монографије

У манастиру нема ничег другог за јело сем печене јегњетине. Стада су се размножила, али нема ничег за салату. Испоставља се да Драгош не подноси јагњетину и да је на њу алергичан. Жваће ћутећи комад старог црног хлеба. За трпезом је и један стари Рус, божји човек, ходочасник, Стрељцин. Он месецима обилази српске богомоље молећи се за спас нашег народа. Драгош и он разговарају о последњим данима Лава Николајевича Толстоја, који је побегавши из Јасне пољане, умро у спаваћој соби отправника возова станице Астапово. Стрељцин тврди да су Толстоја отровали масони јер је хтео да се исповеди чувеном старику и да му открије њихове тајне.

Никада га нисам видео срећнијег него на крми старог турског једрењака „Џафер Оглу” док смо се приближавали делу обале одакле ћемо се упутити дубоко у копно, у Ефес. На столу, козји сир, маслине и растворена књига Хераклитових мисли о смрти. Драгош као да се припрема за одлазак. Исте јесени прилази нам за сто у башти Клуба књижевника у Француској 7 и саопштава савршено мирним гласом да има карцином, а затим се враћа за свој сто.

Занимљиво, Драгош који је отварао безброј изложби и написао на стотине каталога за изложбе другима, сам нема ни најмању монографију о свом сликарству.

Он има времена да чека на њу.

Ми немамо.

Пет минута после поноћи, у петак, 22. јула, у својој родној кући у тихој и сеновитој чубурској улици, сликар и писац Драгош Калајић затворио је круг дуг шездесет две године. Овде је у дугим и досадним летњим поподневима испод гранатих липа као дечак сањао о обећаној земљи Италији и Риму у коме су живели уметници којима се дивио; одавде је, као младић, са оскурним пртљагом и имагинарним музејем у глави, попут оног Малроовог, отпутовао у град својих снова и разапео прва италијанска платна. Он није дошао у Вечни град да учи (већ је готово све знао о сликарству) него да понуди свој свет који је од отпадака сакупљаних из случајних часописа, репродукција из књига, одломака филмова и текстова сажимао лепећи их као један велики колаж у своју стару дечачку идеју о мулти-слици. Њему није било довољно једно платно и једна визуелна ситуација на њему, желео је да ликовно дело споји са филмским кретањем којим се заразио као један од заточеника београдске Кинотеке. Ту чаробну мулти-слику остварио је пре Ендија Ворхола и та чињеница забележена је у италијанским историјама модерне уметности.

Миљеник најексклузивнијих римских галерија вратио се на врхунцу италијанског успеха поново на Чубуру, одакле је већ почетком седамдесетих година у узбудљивој телевизијској серији сниманој у Њујорку објавио да је “цар го, а да су кројачи царевог новог одела у стилу поп-арта обичне варалице”.

Као један од ретких европских интелектуалаца и рођени џентлмен, оставио је и галерије и салоне у којима је бриљирао својом виспреношћу и многобројним страним језицима и у изрешетаним “пуховима” кренуо на ратишта Крајине и Херцеговине, по друмовима изровашеним гранатама, спокојно читајући у возњи списе Марка Аурелија на латинском. На првим линијама ратишта нисам видео храбријег човека од њега. Правио је интервјуе са борцима док су ројеви метака зујали око њега. Изгледа да је са смрћу био на ти. Метак га није хтео. “Читавог живота мислио сам да учим како живети – записао је Леонардо да Винчи – а у ствари, учио сам како умрети!” Са истим миром гледао сам га како спава огрнут шаторским крилом по рововима Малог Алана на Велебиту и у дворцу своје супруге Верице у Риму. Није правио разлику између најелитнијег ресторана на Трастевереу или бриселском гастрономском дварту и војничке канине у билећкој касарни или тањира чорбе у Дивоселу у Медачком цепу.

Патриотизам за њега није било занимање нити политички програм; то је био део нормалног кућног васпитања у породици чији су преци били угледни народни трибуни из Равних котара и куле Јанковић Стојана. Била је права привилегија гледати га како се брине о грофици Џини Маранцани-Висконти док смо је водили, између два окршаја, по крајишким врлетима да напише своје сјајне репортаже за “Ил Манифесто” и књигу коју је касније објавила. Следио је

свој велики узор Курција Малапартеа, који је у своје време такође био ратни репортер и написао две кључне књиге за Калајића: "Кожу" и "Карпут".

И најзад, овог врелог јула 2005. тај велики круг спојио је са својом почетном тачком: Драгош Калајић се вратио из свог римског сна да умре у родној кући на Чубури одбијајући да га његови ближњи пренесу у болницу. Заједно са њим отишла је и једна огромна, готово Александријска библиотека коју је имао у глави и један пребогат музеј слика које је волео и о којима је сањао, али остао је траг који су означиле његове књиге, репортаже и платна, а изнад свега једна ренесансна личност, тако ретка у нашим крајевима.

Драгош Калајић има времена да чека своје заслужено место у нашој историји савремене уметности.

"Kad sam video kako se Sarajevo puši i gori, moram priznati - osetio sam radost." (Dragoš Kalajić, 1. marta 1994. u Beogradu, na promociji knjige Svedok Sarajeva)

Evo jednog intervjuja gde objasjava kako su pokušali da ga ubiju doktori u klinickom centru (samo sto nije bio svestan da su to nazalost i uspele)

<http://www.kurir-info.co.yu/Arhiva/2...15032005.shtml>

Priča se da je operacija kancera u Beogradu, koja je prethodila Vašem odlasku u Italiju, zapanjujuća po nemarnosti lekara.

- Ni devet meseci nakon operacije, na Kliničkom centru niko nije uočio da je njihov glavni hirurg ostavio pola inače malog tumora da se razvija i buja, premda mi je samouvereno tvrdio da je odstranio više nego što treba. Kad je konzilijum milanske bolnice "Humanitas" pregledao beogradske snimke, jedan lekar mi je prišao i otvoreno rekao: "Ja vas znam s televizije, kad ste branili srpsku stvar. Pretpostavljam da ste u vašoj zemlji poznatiji, meni ovo liči na pokušaj elegantne likvidacije."

Jedan od boljih njegovih intervjuja:

Dragoš Kalajić: Zvanična protiv stvarne Evrope

Datum: 21.01.2007

PISAC I SLIKAR DRAGOŠ KALAJIĆ U EKSKLUZIVNOM INTERVJUU ZA "EVROPU NACIJA"

Zvanična protiv stvarne Evrope

"Ishodi referenduma u Francuskoj i Holandiji ulivaju nadu u promene. To je jedno veliko NE globalizaciji, angloameričkom bezdušnom liberalnom kapitalizmu i imigraciji, a jedno veliko posredno DA za odbranu evropskih vrednosti i običaja, za odbranu evropske otaxbine od invazije i propasti, za očuvanje i razvoj evropskog stila života"

Za samo nekoliko proteklih godina objavio je studije Evropska ideologija i drugo izdanje knjige Rusija ustaje, dopunjeno celom jednom "knjigom u knjizi", kao i romane ideja Poslednji Evropljani i Srpska deca carstva. Srpska ide(ologi)ja i srpsko poimanje Evrope dobili su tim knjigama preko potrebne nove putokaze, kao i osnaženja za kreativna suočavanja sa novim iskušenjima epohe.

Udruženje krajiških Srba svoju nagradu za životno delo — prelepi prsten po uzoru na srednjovekovne, ukrašen motivom rozete manastira Krka — ove godine dodelilo je njemu. Uručenje je na Vidovdan.

Uostalom, povoda i razloga za razgovor sa Dragošem Kalajićem nikada nije manjkalo, baš kao ni simbolike u činjenici da je ovo prvi intervju mesečnika Evropa NACIJA.

Vaše knjige objavljene tokom prvih godina novog milenijuma predstavljaju krunu dugogodišnjeg kritičkog sagledavanja birokratske strukture zvane Evropska Unija. Smatrate da je EU pretvorena u opasni instrument u rukama najvećih neprijatelja Evrope?

Nije potrebna velika pamet da bi se shvatilo kako je ujedinjenje evropskih nacija i država jedini put uzdizanja Evropljana iz ove nemoći, put sticanja moći neophodnih za valjane odgovore na sve veće izazove i pretnje, planetarnih razmera. Ističem tu činjenicu zato što zlonamerni ili zablavljeni pobornici ovakve Evropske unije svako poricanje pa i najmanju sumnju u njenu valjanost neosnovano

proglašavaju protivljenjem ujedinjenju, nacionalističkom uskogрудоšću, populističkom sebičnošću ili, u najboljem slučaju, evroskepticizmom. Suština pitanja pred kojim stoji Evropska unija je da li ona uopšte zasluđuje svoj pridev. To pitanje bilo je prvi pokretač traganja za političkim osobenostima evropskog čoveka u areni sveta, čije sam nalaze izložio u studiji Evropska ideologija, zaključivši da je Evropska unija sušta suprotnost.

Uzmimo za primer hijerarhiju vrlina i vrednosti koju Žorž Dimezil zove ideologija trodelnosti a kakvu evropski čovek nosi u sebi hiljadama godina, od praistorije. Na vrhu su duhovne i etičke vrline te odgovarajuće ustanove i uloge, od suverena i države, do religije i sveštenstva. Sledi funkcija odbrane, dakle izvorno plemstvo, vojne i bezbednosne snage, te konačno svet plodnosti i proizvodnje, ekonomija u najširem smislu tog pojma, u službi potreba zajednice. Ta hijerarhija ukazuje i na najuputniji redosled činova stvaranja države ili saveza država, kakav nam potvrđuje i istorijsko iskustvo. Evropska unija je pak započela da se obrazuje ne od vrha, već sa dna, posve naopako, od ekonomije i zajedničkog tržišta, uzdignutog, patološki, ne samo na razinu bitnog cilja Evropske unije već i vrhunske svrhe postojanja čoveka i zajednice. S takvom naopakošću nije se moglo otići daleko a pogotovo ne uzdići sa dna ekonomskih uslovljavanja. To je kao brak iz računa, koji postoji sve dok se ne sudari s prvim svođenjem računa i krizom međusobnih sebičnosti te pohlepa.

“EUROISLAM” ILI “ŠERIJATSKA EVROPA”

Neophodno je takođe istaći da je takav naopaki pokret naložio i nametnuo — silom otvorenih ucena, pretnji, ali i potkupljivanja — atlantski okupator Evrope, kako bi evropske nacije i države lišio suvereniteta te ih pretvorio u svoje nemoćne sužnje. Mi se danas nalazimo skoro na kraju procesa gubitka ne samo suvereniteta već i osnovnih sredstava političkog delovanja za dobrobit nacionalnih zajednica i odgovarajućih država. Skoro sve je predato Evropskoj komisiji, vladi Evropske unije bez ikakve demokratske osnove, koja de facto sama sebe bira. Ipak, takve žrtve nisu urodile uvećanjem i jačanjem opšteg, evropskog suvereniteta i političkih moći, već sve nestaje u nekom bezdanu. Evropska unija nema ni suverenitet, ni spoljnu politiku, ni odbrambene snage, ni sredstva te moći istinske ekonomske politike za dobrobit evropskih nacija. Podređena članica Svetske trgovinske organizacije, Evropska unija je prinuđena da se odriče ne samo prava da subvencijama pomaže svoje ratare, bez kojih bi njihovi proizvodi morali biti skuplji od uvoženih iz Trećeg sveta — prava osporavanog kao oblik nelojalne konkurencije — već i prava da štiti svoje tržište.

Zauzvrat, briselska evrokratija proizvodi na desetine hiljada najčešće halucinantno besmislenih propisa i dekreta, što ciljaju da unište ogromno bogatstvo evropskih kulturnih, običajnih pa i prehrambenih razlika. Tu je i zakon koji progoni “delikt mišljenja”, na načine mnogo gore od onih koje smo upoznali pod pseudosocijalističkim sistemom.

Italijanski dnevnik Rinašita nedavno je objavio Vaš obimni ogled, naslovljen Glupa Evropa, u kome optužujete “evrokratiju” za protivevropski rasizam. Na osnovu kakvih uvida ste to zaključili?

Na osnovu mnogih, počevši od protivurečja imigracione politike. Pod izgovorom da Evropu treba podmladiti, da su zbog vertikalnog pada nataliteta ugroženi penzioni fondovi te nadasve da evropskoj proizvodnji nedostaje radna snaga — premda Evropska unija pati od hronične nezaposlenosti oko dvanaest odsto radno sposobnog stanovništva — evrokratija sve čini da podstiče imigraciju trećesvetskih masa očajnika. Južne granice Evrope sude facto otvorene. U maju mesecu komisija Evropskog parlamenta je besno naložila Italiji da vrati jednu grupu izbačenih, ilegalnih imigranata iz Afrike, te da ih čak i obešteti. S druge strane, državljanima novih članica iz Istočne Evrope zabranjeno je, tokom sedam godina od dana prijema, da traže posao u Evropskoj uniji. Dakle, samo za bledolike Evropljane ne važe čak ni osnovna ljudska prava.

Tome treba pridodati i otvorenu mržnju evokrata spram hrišćanstva koju osvedočava i činjenica da nisu hteli uneti čak ni puki pomen veroispovesti ogromne većine Evropljana u Preambulu Ustava propalog na referendumima u Francuskoj i Holandiji. Požurili su s tim protivhrišćanskim Ustavom kako bi otvorili put prijemu Turske, s posledicom preokreta demografske slike i svođenja Evropljana na manjinu. Glavni mediji evokrata, od NJelt und Sontag do Corriere della Sera, već otvoreno predočavaju čitaocima kako ne treba više da brinu da li će Evropa biti hrišćanska ili islamska: tokom ovog veka postaće islamska, “samo je pitanje da li će to biti šerijetski islam, ili euroislam”.

ISTORIJSKO “NE” BLEDOLIKIH

Kako gledate na ishode referenduma o evropskom Ustavu u Francuskoj i Holandiji?

Oni nam tačno odaju ogromni raskol između zvanične, legalne, i one stvarne, jedine legitimne Evrope, između otuđenih, osionih pseudoelita, u službi tuđinskih te i protivevropskih centara moći, s jedne strane — i evropskih nacija, s druge. Svaki put kad se evokrati usude da raspišu referendum o nekoj odluci — izgube ga. Zato i uskraćuju takav oblik izvorne, neposredne demokratije. Uostalom, već je Žak Delor priznao da Evropska unija pati od manjka demokratije. Koliko su se evokrati uzoholili svedoči i javno hvalisnje jednog kako svi koji uđu u Evropsku uniju — postaju njihovi robovi. U svakom slučaju, ishodi referenduma ulivaju nadu u promene. To je jedno veliko ne globalizaciji, angloameričkom, bezdušnom liberalnom kapitalizmu te imigraciji, jedno veliko, posredno da za odbranu evropskih vrednosti i običaja, za odbranu evropske otaxbine od invazije i propasti, za očuvanje i razvoj evropskog stila života.

Kako Vam sad u tom kontekstu izgleda zalaganje ovdašnjih političkih elita za ulazak Srbije i Crne Gore Evropsku uniju?

Ono je bilo i ostalo velika uvreda srpskoj pameti i časti. Reč je o prozirnom nastojanju da se mahanjem takvim obećanjem skrene pažnja naroda s katastrofe koju su počinili spregom veleizdaje, lopovluka i neznanja te uputi ka novom lažnom obećanju i ludom radovanju. Govore o ulasku naše rasturene i ponižene vojske, na kolenima, u NATO — koji nije uspeo da osvoji nijedan pedalj srpske zemlje — a ne kažu koliko milijardi dolara novog zaduživanja će naš narod morati da podnese da bi

platio cenu, od potpune promene naoružanja do izdržavanja sopstvenih vojnika, novih janjičara, na tuđim ratištima, u borbi protiv islamskog sveta koju bi trebalo po svaku cenu da izbegnemo i da tražimo s njim puteve saradnje.

Govore o ulasku u Evropsku uniju kao da je to pitanje dana, a i pre pomenutih referenduma zvaničnici Brisela su otvoreno predočavali da ćemo biti primljeni oko 2020. godine. Šta da radimo petnaest godina? Da sedimo skrštenih ruku i da bestidno, prosjački ili parazitski sanjamo život od socijalne pomoći, odnosno od fondova koji su već istanjeni i kojih kroz neku godinu više neće ni biti? Sad, posle referenduma, postavlja se pitanje ne samo da li će biti novih prijema već uopšte da li će Evropska unija postojati, bar u ovom, naopakom obliku.

NACIONALNO I DRŽAVNO SAMOUBISTVO

Konačno, ovdašnji samozvani evropeisti ne pružaju odgovor na bitno pitanje: ako zjednica Srbije i Crne Gore bude primljena u Evropsku uniju — gde će već sad, na pragu Evropske unije, neobuzdano agresivna i bezobzirna, ucenjivačka i preteća Turska biti najveća demografska, politička i vojna sila — kako ćemo odbraniti zemlju od invazije miliona Turaka željnih plodne zemlje, šumskog hlada, čistih izvora vode a i lepih žena? Prema procenama Žan Pjer Rua, izloženim na stranicama pariskog L'Expressa od 12. februara 2002. godine, odmah po prijemu Turske oko petnaest miliona turskih imigranata će provaliti u evropske prostore da ih naseljavaju. Prvi su na udaru Bugarska i Srbija, gde već postoje i verski uslovi, xamije i naklonjeno, muslimansko stanovništvo. Dakle, kako ćemo sprečiti poništenje plodova srpskih ustanaka, kad to posredno zahtevaju propisi Evropske unije o slobodnom kretanju roba, kapitala, usluga... i ljudi?

Samo neka teška budala ili mazohista od državnika može priželjkivati da bude član takvog društva i izvrši nacionalno i državno samoubistvo. Zato smatram da jedan od uslova da neko bude predsednik države mora biti i makar prosečna inteligencija, s odgovarajućim testiranjem, da nam se ne dogodi da predsedavaju mozgovi u zoni debiliteta. Kad bi narodi u Evropskoj uniji dobili slobodu odlučivanja — svi bi iz nje glavački izašli. Nama bi najviše odgovarao privilegovani status u robnoj razmeni.

Da li najbolji umovi i najviši duhovi u narodima Zapadne Evrope uviđaju opasnosti od katastrofalnih ishoda svih tih procesa i šta preduzimaju da nešto promene?

I u tom domenu vidimo ogromni raskol između lažne elite, koju na vlasti održava atlantski Levijatan (da upotrebim jednu uspeću alegoriju Karla Šmita) — i stvarne elite Evropljana, koja je gurnuta na margine i lišena pristupa medijima masovnih komunikacija te demonizovana i kriminalizovana svaki put kad uspe da probije zaveru ćutanja. Ipak, ta elita neumorno dela i priprema ono što je bitno, idejne i kulturne osnove za preporod Evrope i Evropljana, nakon predstojećeg ekonomskog sloma.

Gledajući stvari samo geometrijski, produžavajući postojeće linije kroz neku idealnu, ničim ometanu perspektivu ka horizontima budućnosti, nema nade. Ipak, naša najveća nada i uzdanica se zove upravo katastrofa o kojoj govorite. U toj prvenstveno ekonomskoj katastrofi koja neminovno predstoji, Evropljani će se probuditi iz anestezije, nadasve iz obmana Mamona, i moraće potražiti svoje, napuštene ili izdane, verodostojne osnove života. Moraće ponovo otkriti da smisao života ne počiva u dembelijskoj potrošnji, gde vlada očajanje, već u misiji i žrtvi, trudu i borbi, koji su izvori životne radosti, kako je umno uočio i dokazao nobelovac Konrad Lorenc u Osm smrtnih grehova civilizovanog čovečanstva. Tad će najbolji umovi i najviši duhovi svojim mislima i delima izvršiti uloge kojima su posvećeni.

VELIKA EVROPSKA ALTERNATIVA

Ipak, utisak sa (jugo)istoka Evrope je da se Zapadna Evropa već predala. Šta je u takvoj situaciji naša dužnost prema svojim narodima i otaxbinama, kao i prema Evropi kao našoj zajedničkoj otaxbini?

Vi ste potpuno u pravu: Zapadna Evropa se odavno predala na milost i nemilost atlantskom Levijatanu i njegovoj suštinski starozavetnoj ideologiji slavljenja materijalnog bogaćenja kao bitnog smisla života te pohlepe i pljačke, sebičnosti i neslobode. Ipak, u svakom zapadnoevropskom narodu imamo jedan zamašan deo snažne nacionalne samosveti i volje otpora — veličine oko jedne petine — predstavljen jedinim živim političkim pokretima, od suštinski neodegolističkog Nacionalnog fronta, do regionalističkih, poput Flamanskog bloka ili Lige Nord, što danas, u koalicionoj vladi, paradoksalno, jedina brani Italiju od globalizacije, talasa imigracije i samovolje evrokrata.

Evropskim rođacima pod senkom nakazne, lihvarske i trovačke civilizacije Zapada možemo najbolje pomoći zalažući se za veliku evropsku alternativu, za svekoliki savez sa Rusijom i ostalim pravoslavnim zemljama. Uostalom, sad je došao na nas red da preuzmemo vođstvo na velikom maršu Evropljana, od praistorije ka nadistoriji.

Sudeći i po Vašim novim delima, oči nade u veliki preokret i evropski protivpokret usmerene su ka Rusiji?

Vidite, da bi Evropska unija zaslužila svoj pridev ona se mora, pored ostalog ali prvenstveno osloboditi sužanjsva atlantskom Levijatanu i Mamonu, mora postati doista suverena i nezavisna, neuslovljiva i u svakom pogledu samodovoljna, silna i moćna. Takav cilj ona može postići samo u višestranjoj simbiozi sa Rusijom, koja bi pružila sve ono što danas nedostaje, od vanrednih kulturnih, intelektualnih i duševnih snaga, preko potpune vojne bezbednosti, do energetske i sirovinске nezavisnosti te ogromnog tržišta evroazijskih razmera. Tada bi Evropska unija i Rusija, tako udruženi, mogli pomoći ostalom svetu i spasti ga od najgoreg, lihvarskog kolonijalizma, eufemistički zvanog dužnička ekonomija, što svuda proizvodi bedu i glad, pokrećući mase očajnika ka evropskim obalama iluzija.

Sadašnja srpska politička klasa kao da je potpuno gluva i slepa za ove epohalne izazove i izložene argumente. Šta je uzrok: neznanje, nedoraslost, kompleks niže vrednosti prema strancima, nakaradna selekcija, ili pak svesna zlonamernost, teški oblici kvareži, izdaja?

Sve što ste nabrojali. Dužnost je patriotskih snaga da smelo spoznaju razmere katastrofe u kojoj se nalazimo te da pristupe velikom okupljanju stvarnih elita iz otaxbine i rasejanja, radi stvaranja programa nacionalnog spasa i preduzimanja opšteg uzdizanja. Kasno je ali nije prekasno za veliko uspravljanje iz ruševina. U tom domenu posebnu odgovornost upravo svojom veličinom i organizovanošću ima Srpska radikalna stranka.

Nažalost, umesto da priređuje naučne skupove posvećene spasu Srbije, ona ih priređuje u znak infantilno tragikomičnih izraza vernosti svom haškom optuženiku, koga bi najlakše i najbrže oslobodio osnovani zahtev branitelja da bude podvrgnut psihijatrijskom ispitivanju, što bi izvesno utvrdilo njegovu neuračunljivost, od koje, uostalom, pate i neki ovdašnji zvaničnici, počevši od kuma pomenutog.

Umesto da se sva baci pogledima i delovanjima ka očekivanom i ne tako dalekom horizontu budućnosti preuzimanja vođstva, predvodeći veliki pokret preporoda, Srpska radikalna stranka se jalovo iscrpljuje u smicalicama jednog duboko kompromitovanog kvazipolitičkog, pseudoparlamentarnog i izvesno protivdemokratskog sistema, poklanjajući mu tako neopravdani legitimitet. Zar čelnici Srpske radikalne stranke ne vide da na taj način nepotrebno preuzimaju deo bar moralne odgovornosti za izdaju i slom, umesto da se otrgnu iz tog brloga i preuzmu vođstvo velikog narodnog gneva protiv nedostojnih predstavnika?

ODBRANA KULTURE, ODBRANA KULTUROM

Izvesno je da se jedna od najvažnijih evropskih bitaka vodi na polju kulture, obrazovanja i vaspitanja mladih naraštaja?

To je najvažnija evropska bitka. Već tokom Drugog svetskog rata, američki geopolitičar Nikolas Spajksmen utvrdio je da se ogromna, svetska premoć Evropljana sastoji u njihovoj pameti, u sistemu vaspitanja i obrazovanja. Bio je to znak okupatoru da Evropljane liši te prednosti i od 1945. godine započeo je proces razaranja evropskog obrazovnog sistema — što je stvarao slobodne i samomisleće ličnosti, umesto majmune — počevši od progona latinskog i starogrčkog jezika, filosofije i etike te klasične muzike i istinskog, takođe klasičnog likovnog vaspitanja, zamenjenog idolatrijom dečijeg crteža, odnosno nasilnim produženjem infantilne neukosti. Glavni cilj atlantskih pokretača studentske revolucije 1968. bili su upravo ostaci evropskog visokoškolskog sistema.

Sad vidimo učinke: mase mladih podljudi, koji ne znaju ništa, niti razumeju išta, i čiji je jezik toliko osiromašen i izopačen da su im posledično i osećanja te misli jednako zakržljali. Umesto da na pitanja

odgovaraju, usmeno ili pismeno, javno i iscrpno, kao nekad, oni ćutke zaokružuju jedan od tri moguća odgovora, kao na tv-kvizovima, obično se uzadajući u sreću. U takvim uslovima dužnost roditelja je da zamene naopako školovanje a dužnost iole samosvesnih učenika je da preduzmu samoobrazovanje, kao što je to činilo moje pokolenje, odbijajući komunističku indoktrinaciju, što osvedočavaju i mnoge stranice romana Srpska deca carstva.

Valja pre svega znati da nema istinskog obrazovanja bez znanja nekog od velikih jezika — poput nemačkog ili francuskog, italijanskog ili španskog — koji raspolažu i prevodima bitnih dela.

Sudbina je našem srpskom pokolenju namenila da krajem drugog milenijuma budemo poslednji herojski branioci Evrope, sami i oklevetani, a zatim da svojim privremenim porazom izmerimo dubinu pada lažne Evrope. Kakve kapitale i pouke bi trebalo da iznesemo iz tog strašnog kaljenja, za borbe koje tek predstoje ili su u toku?

Neophodno je, pre svega, istaći kako srpski narod nije doživeo privremeni poraz od svojih neprijatelja već od sprege sopstvene malodušnosti, razočaranosti i lakovernosti, ispoljene kobnog 5. oktobra 2000. godine. To ukazuje da je naša nacionalna svest sačinjena od osećanja, koja su, kao i sva, povodljiva i promenljiva. Nedostaje nam unutrašnja, ideološka kičma i građa, sposobna da nas održi postojanim čak i kada osećanja splasnu. I zato sam napisao Evropsku ideologiju. Nažalost, na polju političkih izbora vanredno su retke prilike onih između dobra i zla. Uglavnom se pružaju izbori između većeg i manjeg zla. Sistem pre 5. oktobra bio je neuporedivo manje zlo od onog koje je potom zavládalo.

Tokom herojskih devedesetih, mi smo stekli vanredne kapitale znanja, samospoznaje i samopoštovanja. Oni koji su imali neke iluzije o modernoj civilizaciji Zapada — sagoreli su ih. Mi sad znamo da smo sposobni za najveće podvige. Vratili smo dugove onima kojih nema i pružili ogromni kapital ponosa onima kojih još nema. Uspeli smo da odolimo opsadi i napadu sila nemerljivih, odnosno najveće sile sveta. Upravo neprijateljstvo te sile senilnog varvarstva otkriva nam, posredno, da u sebi nosimo vrline i vrednosti koje će biti osnova evropskog preporoda, izgradnje istinskog saveza Evropljana, od Rejkavika do Vladivostoka.

Poznato je da u svom delotvornom pesimizmu i herojskom realizmu akcije nikada ne očajavate već se hrabro borite za rešenja. Kakva rešenja za Srbiju i Evropu predviđate?

Onaj koji očajava pomaže neprijtelju da ga pobedi. A rešenje je samo jedno i zove se Rusija. •

Veliki uokvireni boks

SREBRENICA

Bande i producenti

Kako ste doživeli prikazivanje video-zapisa streljanja muslimanskih zarobljenika u Srebrenici?

Teško, mučno, užasno, kao i svaki prizor vrhunskog nečoveštva. Teško mi je bilo videti i zloradu euforiju vladajuće klase, koja je u tome videla krunski dokaz svog ruženja i klevetanja srpske borbe. Kao da je iko ikada poricao da su neke paravojne jedinice ili bande činile ratne zločine, kakvih je imao i ima, nažalost, neizbežno, svaki pa i naš rat. Još je besramnije što je u tome čak zvanično i zlorado viđen nekakav dokaz protiv predsednika Karaxića i generala Mladića. Nedostojni predsednik države čak je ukazao puno poverenje jednostranom, neprijateljskom, dakle pristrasnom izveštaju o Srebrenici, kao da mi ne znamo da ga je vlada Republike Srpske prihvatila pod silnim pritiscima, ucenama i pretnjama, kao što se pod istom silom, prethodno, svojeručnim potpisima, lišila šest od devet elemenata suvereniteta, stečenih nečuvenim ratnim žrtvama i potvrđenih Dejtonskim sporazumom.

Za mene je taj video-zapis, a prima vista, upravo sušta suprotnost onog što tvrde srbofobi na vlasti. To je krunski dokaz da su nalogodavci zločina paravojnih formacija u Srebrenici obaveštajne službe NATO-a, kojima je su bili preko potrebni takvi povodi za vojnu, bombardersku intervenciju, koja je odmah usledila. Očigledno je da bitni cilj tog zločina nije toliko masakr zarobljenika već snimanje masakra, dakle dokumentovanje zločina. Na to ukazuje i dijalog između snimatelja i komandanta bande, u kojem ga prvi požuruje, jer su mu baterije pri kraju, dok ga zlikovac uverava da će sve biti počinjeno na vreme. Da ima u ovom svetu nekog ludaka sposobnog da tako nešto poćini samo da bi to snimio zbog svog hira i užitka — to je moguće, ali da ih toliko bude na jednom mestu i u jednom času, voljni da sami pribave i nekom predaju dokaze svog zloćinstva te tako potpišu optužnicu protiv sebe — to je nemoguće. Činjenica da ubice ne kriju svoja lica već ih spokojno pokazuju tv-objektivu svedoči da su imali apsolutno poverenje u obećanja stranih nalogodavaca i platiša tog video-zapisa da će biti "pokriveni" i zaštićeni od svake istrage.

Uostalom, već je prvi osuđeni pred Haškim pseudotribunalom za zloćine u Srebrenici, Hrvat Dražen Erdemović, pripadnik jedne paravojne jedinice, pod zakletvom izjavio kako su od Vrhovne komande Vojske Republike Srpske bili dobili naredbu da se prema zarobljenicima ophode prema pravilima Ženevske konvencije, dok se njihov komandant — za koga se potom ispostavilo da je agent jedne neprijateljske obaveštajne službe — na to nije obazirao.

Ne mogu da shvatim kako ni prvaci patriotskih snaga ne vide da taj video-zapis optužuje strane obaveštajne službe. Gde im je pamet? Zar su toliko zaglupeli i obnevideli?

Srebrenica iziskuje nepristrasno istraživanje međunarodnog skupa stručnjaka, u kome bi trebalo da budu i muslimanski te srpski. To istraživanje valja da obuhvati ne samo jedan, kobni dan, već tri krvave godine te enklave, koja nije bila razoružana, kako je nalagao sporazum. Mir i suživot moraju

počivati na istini, a sve što se čini oko Srebrenice meni liči na nastojanje da se veštački i zlonamerno hrani muslimansko zloпамćenje i osvetoljublje te stvaraju uslovi za obnovu sukoba. •

Evropa nacija

ДРАГОШ КАЛАЈИЋ

УСТАЈТЕ НА ДЕСНУ НОГУ!

Велики српски интелектуалац, Драгош Калајић, више није међу живима. Својевремено је наш лист имао час да објављује његове ексклузивне чланке. Ово је један од најбољих, из 1990. године...

ПИШЕ: Драгош КАЛАЈИЋ

Премда се данас и овде странке опозиције удружују због заједничког непријатеља - извесно је да ће се у будућем парламенту поделити на леву и десну страну, према неписаном протоколу који траје од времена Француске револуције. У почетку таквих подела посланици верни идеалима монархије и "старом режиму" седели су на десној страни Парламента а представници "трећег сталежа" и заговорници буржоаске револуције на левој. Током два столећа, силом светске превласти демоније економије и материјализма, лева страна се проширила скоро до краја првобитне десне стране, сатеравши носталгичаре будућности обнове племениташке традиције на маргину политичке сцене. Савремена граница између деснице и левице заправо раздваја два блока ближих или даљих потомака првобитне, буржоаске-либералне левице.

Ако изузмемо комунистичке и "нео-фашистичке" партије или покрете, савремене разлике између левице и деснице у парламентима Запада могу се изразити процентима пореске политике и ступњевима сензибилности спрам питања националног суверенитета и интегритета. Левица се увек и свуда залаже за знатна повећања пореских стопа, односно за богатије државне буџете те издашније јавне сервисе и помоћи "угроженим" мањинама. Посланици деснице обично сматрају да таква повећања пореских обавеза обесхрабрују предузетништво, због чега се капитал сели изван земље, ка повољнијим зонама профита, што прети повећањем незапослености, рецесијом те општим осиромашењем. Зато се десница залаже за смањење пореских обавеза, исправно тврдећи да таква мера охрабрује предузетништво, повећава обим унутрашњих инвестиција капитала, отвара нова радна места, смањује обим незапослености и доприноси општем благостању. Наравно, изложена стратегија подразумева смањење

државног буџета, сужавање јавних сервиса те ускраћивање или умањење помоћи многим "угроженим" мањинама.

Пораст незадовољства мање способних слојева друштва помаже левици да дође до власти а пропадање привреде под теретом раскалашног левичарског буџета ствара нову врсту незадовољства које враћа власт десници. Историјско искуство система парламентарних демократија Запада осведочава изванредне таленте левике да троши или траћи капитале пореских обавезника, док се десница доказала као штедљив, шкрт или мудар администратор друштвеног богатства. Први период власти левике карактерише еуфорија и оргија благодања и расипништва: тада се немилице троши оно што је десница на власти марљиво уштедела. Када се залихе стечене политиком деснице потроше - наступа криза и масе призивају у помоћ десницу, ускраћујући поверење левици.

НАДНАЦИОНАЛНИ КАПИТАЛ ПОМАЖЕ ЛЕВИЦУ

Левичари себе рекламирају као поборнике друштвене правде и једнакости, хуманизма и солидарности са угроженима, оптужујући десничаре за егоизам и аморализам, у корист богатијих и на штету сиромашнијих слојева. Међутим, у свим скандалима политичке корупције и лоповлука, на оптуженичким клупама скоро редовно седе посланици партија левике. У последњем овогодишњем скандалу велепљачке, који је карактерисао политичку сцену Француске, левичарска већина у Парламенту је безочно и бесрамно заштитила имунитетом своје посланике, социјалисте, оптужене за корупцију.

Неупућене може изненадити чињеница да наднационални капитал маде ин УСА у Европи подржава и помаже партије левике. Многи су разлози такве, само привидно парадоксалне, опције. Пре свега, левица је углавном или потпуно равнодушна спрема интереса националног политичког, културног и економског суверенитета. Левица је обично спремна да изда националне интересе у корист "интернационализма" или масонског "новог поредка" односно светске псеудо-империје капитала, по формули масонског симболизма са основне новчанице прве и највеће масонске творевине, Сједињених америчких држава: "Из Мноштва Једно". Реч је о идеалу стапања свих раса, етних и нација у једно једнообразно, "сиво" човечанство. По истом програму, све религије ваља ујединити у једну једину, наравно масонску.

Успешно избегавајући пореске ступице у земљама где наднационално делује, одговарајући капитал увек и свуда настоји да превлада отпоре националних привреда поткупљујући савезништво државне администрације. Најефикаснија помоћ државне администрације наднационалном капиталу је тамо где она располаже великим овлашћењима интервенције у домену привреде. Таква овлашћења тражи и преузима левица освајајући власт, док десница није погодан сарадник наднационалног капитала јер се залаже за смањење обима државних интервенција у привреди. Отуда и предузетништво националних или мањих размера, осећајући се угроженим од офанзиве наднационалног капитала - тражи и налази најбољу одбрану у партијама деснице. Осим тога, десница показује свуда сензибилност спрема интереса националног и политичког, економског и културног суверенитета. У савременим условима инвазије гладних маса Трећег света на Европу, крајња десница поприма све већи значај и снажнију улогу јер садржи највећу националну самосвест и одговарајућу вољу одбране и националног суверенитета и идентитета.

"ОБАЗРЕТИ СЕ НА ДЕСНО"

Излишно је истицати да речи левица и десница означавају вредносне појмове али их је упутно осветлити. Медији условљавања и производње "јавног мњења" у служби разноврсних "интернационала" наднационалног капитала, усадили су у масама предоубу да је левица све добро а десница све лоше. Зато су протагонисти партија деснице (изуев екстремних) до скоро истрајно и застрашено одбијали такво одређење, трвдећи да у парламенту заузимају заправо место "центра". Ретки су били примери смелости издвајање из дресиране масе, попут оне са којом се велики писац Чарлс Буковски исповедио: "Кад год чујем за неког да је десничар - поуздано знам да је то човек који мисли својом главом".

Очевидност слома и наказности многих левих пројеката - почевши од комунистичких или социјалистичких - изазвала је актуелни процес превредновања вредносних значења левике и деснице. Стара значења истрајавају само по инерцији, попут оне коју опажамо у терминолошким одређењима позиције Горбачова и Лигачова, на политичкој сцени СССР. Медији прву позицију означавају као леву а у другу као десну, зато што Горбачова сматрају заступником добра а Лигачова заступником зла. Међутим, такво одређење потпуно проотивуречи класичној терминологији, јер је "перестројка" покрет ка десници политичког хоризонта, док су њени комунистички ортодоксни противници, остали верни левој оријентацији.

Занимљиво је и упутно спознати традиционално значења левике и деснице, јер су она управо потпуно супротна модерним. Одлазећи, велики Немањић је српском народу завештао суштину својих сазнања у формули савета за будућност: "За путеве на десној страни зна Бог а на левој су ђаволови". По биографу Теодосију, свети Сава је пошао "десним (правилним) путем". Хришћанску основу изложеног наслеђа осведочавају бројни библијски искази негативног одређења левике и позитивног одређења деснице. По хришћанској предаји, десни пут води рају а леви паклу. Псалм 142,5 упућује вернике да се Судњег дана "Обазру на десно" јер је тамо престо Заштитника. По Јеванђељу светог Матије (XXXV, 31), "тада ће Краљ рећи онима који се налазе на његовој десној страни: дођите ви благословени од Оца мога и преузмите Краљевство за вас припремљено од стварања света. Тада ће рећи онима који су на његовој левој страни: бежите од мене проклетници у вечну ватру која је припремљена за ђавола и његове анђеле".

Неопходно је додати да је немањићко упутство почивало и на српској те словенској паганској традицији. Према Српском митолошком речнику (издање "Нолит" Београд, 1970) лева страна је "слабија, назадна и несрећна" а десна је "јача, напредна и срећна". Лево је свет смрти а десно је свет живота. У неким српским крајевима још истрајава обичај путника да се на раскрсници прекрсте три пута те пљуну на леву страну, где се купе вештице и ђаволи. У питању је средство беле магије којим се одбијају коби, демонске силе и несреће са левике. Истом поретку припадају и многи други обичаји, од сипања вина десном руком (јер лева нагони на опијање) преко забране храњења детета левом руком (јер привлачи болештине и слабости), до свадбеног ритуала, где се на венчање полази и у младожењину кућу ступа десном ногом. Зато и дан-данас, када видимо зловољна, свадљива или поремећена човека кажемо да је "устао на леву ногу".

Раскриливши поглед широм континента индо-европских култура, опазићемо да је изложени симболизам левике и деснице универзално распрострањен. У латинском језику реч десно (дехтер) је синоним "срећног", "повољног", "доброг", "честитог" "исправног", те "праведног" док лево (синистер) означава све супротно, дакле "несрећно", "неповољно", "зло", "искварено", "погрешно" и "кобно". Изложена значења подразумева Тацит када пише "сиц синистра фама ет

румор синистер" (Анали, VI, 32, 1. 2). Знатан део наведених значења сачуван је у савременим изравним или посредним, наследницима латинског језика. Примерице, према Ларусовом речнику француског језика синистре означава све што је "мрачно, страшно, ужасно" те "најаве несрећа".

ЛЕВА И ДЕСНА РУКА

У римским и хеленским визијама "живота после живота" опажа се раскршће душа. Левим, широким путем одлазе зли, ниски и искварени а десним, уским путем се упућују добри, племенити и врли. Слични симболизам осведочава и најдаља индо-европска традиција, у Индији, разликујући путеве "Леве руке" и "Десне руке". У овом животу пут "Десне руке" (Дакшиникара) предузимају људи склони реду и закону, мудрости и знању, правди и суверенству ума над страстима животиње у човеку. Пут "Леве руке" (Ваманакара), предузимају изрод Арија и припадници најнижих каста. То је пут хаоса и анархије, беззакоња и подложности демонима те најнижим страстима. Таквом људском материјалу преостаје једино сексуалност као једина могућност самостварења те су школе "Леве руке" углавном посвећене одговарајућим упућивањима. Неке школе "Леве руке" чак и данас препоручују канибализам и сексуална општења са лешевима, узимање измета и испијање мокраће, ритуална силовања и убиства.

Продорнијим спознајним погледима може бити занимљива истина да изложени симболизам левице и деснице карактерише не само људски већ и биолошки те космички амбијент. Примерице, логаритамске спирале најстаријих, сачуваних, шкољкастих заштита живота су десносмерне у нашој хемисфери. Истраживања модерне биологије су недавно открила да је и спирална структура генетског материјала такође десносмерна. Сви опажени случајеви левосмерности спиралне структуре генетског материјала осведочавају аномалију, болести или дегенерацију. Коначно, и спиралне структуре покрета свемирских галаксија су десносмерне.

Како објаснити тај свемир осведочења правила да су живот, ред и срећа десносмерни а смрт, хаос и несрећа левосмерни? Питање превазилази оквире нашег задатка али ћемо назначити пут сазнања. Мислимо да је за изложену запитаност савршено погрешна или левичарска она оптика која све ствари и појаве своди на материјалистички режим и одговарајућу механику узрока и последица. Примерице, ако симболизам деснице и левице у култури покушавамо објаснити чињеницом да је десна људска рука обично вичнија од леве, она отвара ново питање: зашто је десница способнија од левице? Зашто су људи углавном дешњаци? То је чињеница која припада свемиру као мајушни део његових десносмерних осведочења те га не може објаснити већ изискује објашњење. Неопходно је да се изврши обрт спознајне перспективе, да се преузме управо онај систем оптика који је својствен традицији десне мисли Европе. Дакле, неопходно је физички свет сагледати из метафизичке перспективе, како је препоручивао наш највећи учитељ, Платон. Смисао левосмерности и десносмерности почива у метафизичким исходиштима и одређењима овог света ствари и појава.

Срспко историјско искуство трагично потврђује традиционални симболизам левице. Све големе несреће, трагедије, лишавања, пљачке, помори и страдања - дошли су са леве стране, изазвани силама и идеологијама леве оријентације, од масонерије до комунизма. Такво искуство ваља имати у виду приликом првих послератних слободних избора за Скупштину. Партије левице лако је препознати већ по називима, по њиховој склоности да се представљају као "демократе", "социјалисти" или "реформске снаге".

(ПОГЛЕДИ, БРОЈ 268, СЕПТЕМБАР 2005)

интервју

ПИСАЦ И СЛИКАР ДРАГОШ КАЛАЈИЋ, ЕКСКЛУЗИВНО ЗА “ОГЛЕДАЛО”, О СРПСКИМ ПЕРСПЕКТИВАМА НАКОН ТЕШКИХ РАЗАРАЊА ЗВАНИХ ТРАНЗИЦИЈА

Издаја се не исплати

- Никад у својој повести западноевропски народи нису се налазили у горем стању него данас
- Национално и духовно заједништво бивају извргнути руглу у корист идеологије либералне себичности, потрошачке саможивости, ужасног страха од живота и паничног страха од смрти
- Боље је остати веран правди у поразу, него сужањ неправде у победи
- Шта неко може пружити себи и свом народу ако је изгубио своју целовитост и постао морални кепец или наказа зарад некакве победе
- Највећа кривица Слободана Милошевића је поверење у неспособне и издајнике
- Важност Космета за стварање “треће америчке империје”
- Велепљачка чији смо сведоци није сама себи сврха, него је у функцији наметања “новог светског поретка” који суверене државе претвара у колонијалне провинције, а слободне нације у гомиле робова
- Реч “педеру” користили смо као псовку, нисмо веровали да тако нешто постоји
- Уз лаковерност, главна српска мана су малодушност и спремност да “од свега дигну руке”
- Војно, политички и морално Срби су остали непоражени
- Тешка, смртоносна болест много је већи испит од рата

Недавно је у Београду промовисана Ваша нова књига, “Европска идеологија”. Шта чини базичне постулате на којима она почива?

— Ту студију покренула је једна темељна сумња: да ли је Европска унија доиста европска, односно да ли она верно изражава и заступа особености политичког бића Европљана? Одговор на то питање изискује поседовање критеријума препознавања европског идентитета. Реч је о једном од “немогућих” питања јер тај идентитет нико до сад није успео да одреди. Мислим да су претходне потраге биле осуђене на неуспех силом безразложних ограничавања повести Европљана. Примерице, судећи по наставном програму Европског универзитетског института у Фиренци, Европа и Европљани су рођени с ренесансом и протестантизмом. Такво сужавање неминовно ствара једну лажну и изобличену, патрљасту и патуљасту слику Европе и Европљана.

Један веома просветљени папа из јесени средњег века, Енеа Силвије Пиколомини — иначе заслужан за обнову употребе именица “Европљани”, након вишевековног заборава — сматрао је да је европска цивилизација рођена венчањем вредности Рима, Атине и Јерусалима. Његову теорију је преузео и развио духовни отац Европске уније, Дени де Ружмон, чија сам главна политичка дела објавио осамдесетих година, у својству уредника издавачког предузећа “Књижевне новине”. Судећи по увидима које сам стекао и изложио, Рим, Атина и јерусалимска сцена Христосовог устанка против духа Старог завета су прилично позне станице на великом

маршу Европљана, започетом у преисторији, вероватно у тринаестом миленијуму пре нове ере, силом нагле глацијације, из хиперборејског завичаја, о чему нам сведочи низ древних традиција, од ведских химни и “Вендидад” до хеленских митова и наше народне поезије, како сам предочио у предговору Тилакове студије “Арктичка прапостојбина Веда”. Стога греше сви који Платоново “Државу” читају као некаку утопију. У питању је последњи и најпотпунији опис древног евроазијског и европског уређења, чији су се идеали па и неки конститутивни елементи сачували до Француске и Октобарске револуције. Тим идеалима припада будућност Европе, након слома ове наказне, лихварске и тровачке цивилизације Запада.

ОДБРАНА ЈЕЗИЧКИХ ИЗВОРА

• Неки Вам замерају због коришћења кроатизама?

— Они не познају језик који хоће да чувају. Хрвати данас говоре западном варијантом српског језика, коју су усвојили, на плими југословенске идеје, у 19. столећу, одбацивши своје дијалекте, кајавски и чакавски. С обзиром да ни најпросвећенији Хрвати нису у стању да позитивно одреде свој идентитет већ само негативно, препознајући се као “не-срби”, трудећи се стога да им говорни језик буде по сваку цену различит од текућег српског — они често захватају у старије слојеве трезора нашег језика, одакле изводе на видело савремености многе драгоцене речи, спасавајући их од заборава, на чему сам им дубоко захвалан. Зашто бих ја користио, примерице француску реч “ниво” кад имам исконску српску реч “разина”? Мени треба замерити због недостатка доследности. Требало би одбацити и латинска имена месеца и усвојити српска, која данас користе Хрвати, бројати српске тисуће уместо грчких хиљада, залагати се за “уљудбу” уместо за “културу”, јер први израз, српски, боље и дубље означава тај појам. Замерам себи и због недостатка одлучности да одбацим наопако правило “пиши како говориш”, које је уклонило све бране спрам пропадања нашег језика, јер урођена лењост човека нагони да говори све простије, исквареније и лошије, како је добро уочио Жозеф де Местр у “Петровградским разговорима”.

• Током последње деценије 20. века више пута сте истицали да српска борба за очување суверенитета, слободу и опстанак у сопственој држави представља “европску авангарду”. После свега, знајући расплете и држање западноевропских народа (не, дакле, само влада), постоји ли уопште Европа о којој говоримо и чија авангарда је требало да будемо?

— Реч је о цитату. Наравно, и ја мислим да су Срби у авангарди покрета ка новој европској цивилизацији, али због урођене скромности то никад први не бих рекао за народ коме припадам. Тај дубоки смисао српске борбе први су јавно уочили — а ја сам то пренео — идеолози руског неоевроазијског покрета, попут Александра Проханова и Александра Дугина, које сам заједно с првом групом руских ратних извештача довео на бојишта где се бранила Република Српска, 1992. године. И да ми неко ту нешто не би замерио, морам истаћи како сам се добро побринуо за њихову безбедност, чак терајући их да скоро свуда носе панцирске заштите од метака или гелера.

Иначе, права Европа се геополитички простира од Рејкјавика до Владивостока. Никад се у својој повести западноевропски народи нису налазили у горем стању. Осећања националног и духовног заједништва бивају систематски обесмишљавана и извржавана руглу у корист идеологије либералне себичности која људска бића претвара у подљуде, у саможиве потрошаче, опседнуте ужасним страхом од живота, паничним страхом од смрти те очајничком усамљеношћу. То је једна од последица слома традиционалног поретка врлина, хришћанске

вере те пораза Европе у Другом светском рату, коме је уследила окупација од стране интернационале финансијског капитала и дужничке економије, што је претходно овладала британским острвима и америчким народима.

ГЛАСОВИ ПОСЛЕДЊИХ ЕВРОПЉАНА

Ми смо много буднији и живљи од наших западних рођака захваљујући и чињеници да вековима бранимо ову крајину Европе, да смо вековима први на удару свих освајачких похода. Већ је Црњански, у роману “Код Хиперборејаца”, уочио како су се тамо где је он рођен народи вековима жилаво борили против хришћанске инвазије, док су пак наши северни или западни рођаци падали и капитулирали такорећи преко ноћи. У роману “Последњи Европљани”, као и у студији “Европска идеологија” подсећам на херојску и очајничку борбу румунског суверена Стефана Великог против турских завојевача. Нико му из западне Европе није пружио тражену војну помоћ, а и оно мало новца што је било скупљено угарски краљ је утајио уместо да му преда. Тек два века након Косовског боја у западној Европи стиче се свест о њеном правом смислу, па Ђовани Карло Сарацени, у својој повести ратова, објављеној 1600. године, уочава како “преголема освајања Турака вуку корене из неслоге хришћанске”.

Ипак, има ту некаквог напретка. Прошло је једва четири године од кад је италијанска издавачка кућа “Ал инсенја дел Велтро” објавила мој осврт на смисао атлантске агресије и српске борбе, насловљен “Србија, одбрана Европе” а данас, на страницама баш данашњег издања недељника “Ил федерализмо”, гласила владајуће Лиге Норд, читам и сад вам преводим једно охрабрујуће опажање њеног идеолога Макса Ферарија, изложено у огледу под насловом “Косово, последња одбрана”:

“Дакле, (атлантска) агресија на Србију отворила је чувени ‘исламски коридор’ о коме већ годинама говори Драгош Калајић, који је у тексту ‘Србија, одбрана Европе’ објаснио значај српског бедема за Европу, значај те последње препреке ширењу турско-исламских хорди по нашој земљи. Нажалост, Калајића нису послушали, па је данас тај коридор не само отворен већ и проширен јер трупе НАТО-пакта и полиција ОУН све чине осим да се супротставе албанским мешетарењима и да онемогуће ужасна насиља против Срба, препуштених на милост и немилост фанатика који су ових дана убијали, силовали и палили куће оних што се још одупиру на својој земљи.”

Ти и такви, за сад ретки гласови будне западноевропске свести и савести постаће, уверен сам, у све тежим временима која долазе, све бројнији и јачи, предводећи, коначно, велико усправљање Европљана које сви жељно очекујемо.

БЕЗУСЛОВНО СЛУЖЕЊЕ ПРАВДИ

- Чврсто уверени да су и небеска и земна правда на њиховој страни, Срби су веровали да ће у одбрану Правде, не у одбрану Срба, одлучније устати више кључних европских држава и народа. Дакле, та нада је била наивна?

— Да, али управо њена природа, коју сте добро именовали, осведочава племенитост српског човека. Римски патрицији су за себе говорили: “ми, наивни људи...” Иначе, треба се чувати малодушности коју могу изазвати призори скоро редовних, спољних тријумфа неправде, наоружане већом силом, над правдом. Битно је да ми мислимо и деламо саобразно Правди,

дакле изнад сваког условљавања жудње за победом или страха од пораза. Боље је бити веран правди и у поразу, него сужањ неправде у победи. Шта ја могу пружити себи и свом народу ако сам изгубио своју целовитост и постао морални кепец или наказа зарад некакве победе? И о томе говори “Европска идеологија”, јер и своју визију идеалне државе Платон излаже понукан једним младалачким, разочараним приклањањем сили уместо правди.

Овде је неопходно истаћи часни изузетак италијанског народа, чија је скупштина, 19. маја 1999. година, огромном већином претежно десних гласова, наложила влади левог центра да се одмах заложи за тренутачни прекид бомбардовања Србије и за отварање дипломатских путева решења косовско-метохијског проблема. Влада се оглушила о тај захтев, као што је претходно донела одлуку о учешћу италијанских војних снага у агресији по цену гажења низа одредби Устава и закона. Једна србомрзитељка, горопадна попут Олбрајтове или Холбрука, дакле Ема Бонино — иначе “прослављена” јавним демонстрацијама технике “абортирај сама”, уз помоћ пумпе за точкове бицикла а тада министар Европске комисије за питања избеглица и људских права — вриштала је како Италију треба да буде срамота што је једина чланица Атлантског савеза где Срби побеђују у медијском рату, проказујући ме као главног кривца. Не, нисам ја био виновник те једине српске победе у медијском рату већ ванредна хуманост и бистра памет Италијана коју мора имати у виду свака наша истински патриотска спољна политика.

ЕЛИТА ВРЛИНА, НЕ ПОСЛУШНИЦИ

- Шта су, по Вашем мишљењу, кључне грешке српске политике у том раздобљу?

— Све моје анализе уверавају ме да је наше поколење добило ванредну част да се суочи с нагомиланим бременом катастрофалних последица низа кобних политичких грешака које су починиле претходне генерације, почевши од срамног убиства Александра Обреновића. Битне грешке политике о којој је реч потичу из необразованости наших политичких и интелектуалних елита или псеудоелита, од врхова државне управе и војске до САНУ. Они су се суочили с кризом и разарањем Југославије имајући једну инфантилно припросту и нетачну представу о савременом свету. Нису знали да америчка олигархија, наследница британске, псеудоимперијалне, наставља да води вишевековни необјављени рат против хришћанске Европе.

Осим тога, челници тих елита или псеудоелита били су дуго и дубоко уверени да ће Запад имати у виду српске жртве и своје моралне дугове те да ће посредовања Европске заједнице и САД уважити српске националне интересе. Ту самообману подржавало је и бесловесно уверење како Југославија — као бивша тампон-зона у судару идеологија — сломом биполарне структуре света губи сваки значај. Да су речене елите или псеудоелите користиле геополитичку оптику уочиле би да је управо распадом биполарног света наш простор попримио врхунски значај. У домену ратоводства било је погрешно очекивање да ће посредници са Запада уважити ратне границе и фактичко стање етничких подела. Требало је извршити војни удар док је постојала СР Југославија или бар потом офанзивно ићи до краја, узети све па онда преговарати о поделама, на основу Устава који је савезну државу одређивао као заједницу конститутивних народа а не република.

Посебна грешка је продужење “негативне селекције”, својствене претходном систему, што је у врхове политичких странака на власти и у опозицији доводило често најгори људски материјал, заправо покретне изложбе “рајинског менталитета”, који је Цвијић добро дијагностицирао и описао. Највећа политичка кривица Слободана Милошевића је поверење у неспособне или

издајнике. Тако је једна издајница на месту министра културе отворила врата Сорошевој инвазији, која је силом новца и поткупљивања веома брзо освојила већи део медијског простора. Српски националисти били су изложени највећем подозрењу, држани на одстојању од главних медија, па и прогањани а овдашње слуге непријатеља, “мондијалисти”, уживали су подршке и повластице такозваног “Милошевићевог режима” који је финансирао чак и отворену антисрпску пропаганду, попут филма “Буре барута”. Праву оргију “рајинског менталитета” на власти видели смо у периоду од кобног 5. октобра 2000. године. Дакле, први задатак патриотских снага је да укину те обрну “негативну селекцију” и да покрену образовање истинске политичке елите. Да одбаце инфантно шешелјевско начело, скројено баш по узорку на оријентални деспотизам а које гласи: “више волим да у странци имам глупе али послушне него паметне а непослушне”.

КОСМЕТ — ИМЕ ДВОСТРУКЕ ПАТЊЕ

- Иако је епицентар светских збивања измештен у Средњу Азију, на “азијски Балкан”, дробљење европског Балкана изгледа није завршено (о чему сведоче, по истом клишеу, збивања на Космету, југу централне Србије, у Македонији и Српској). И зашто су самозвани глобални управљачи одабрали, од свих балканских народа које су “имали на располагању”, да одиграју пре свега на шиптарску карту?

— Управо и та чињеница нам указује на огромни геополитички значај нашег простора за стратегију прекоатлантског, заклетог непријатеља хришћанске Европе. За ту стратегију Космет је битна карика “исламске трансверзале”, коју амерички аналитичари Мајкл Линд и Џекоб Хајлбрун зову “трећом америчком империјом”. У перспективи уласка Турске у Европску унију тај појас муслиманских или полумуслиманских земаља треба да пружи јединствени копнени пут за мирнодопску инвазију азијских маса, надасве из Турске и Централне Азије, где туркофони листом траже и добијају турско држављанство. Сад све зависи од тога да ли ће крајем године Европска унија дати зелено светло за приступ Турске или не. Ако га да — биће то крај европске Европе, а Вашингтон ће притиснути Брисел да што пре прими Србију и Црну Гору, земље намењене великом, планираном повратку Турака на Балкан. У противном, вашингтонски стратези ће настојати да нам препрече сваки приступ Европској унији и да албански терор овлада југом централне Србије, запречујући саобраћај и сваки развој дуж Десетог коридора. Можда је излишно истицати да су за све те прљаве послове исламизирани Албанци идеално оруђе, испробано још од Османлија.

За мене је Космет име двоструке патње, дакле не само због страдања српског народа већ и због страшне одрођености и изопачености у којој се налази албански народ. То је изгледа трајна последица вишевековне османлијске окупације.

- Србија је у протекле три године подвргнута кажњавању изнутра званом “транзиција”. Како Ви сагледавате смисао, досадашње билансе и даље перспективе тог процеса?

— Због разорних учинака “транзиција” личи на неко кажњавање, али је у питању техника отимања и пљачке народне имовине од стране страних освајача и њихових домаћих колаборациониста, обично продатих политичара и криминалаца. Иначе, та пљачка није сама себи сврха већ је у функцији наметања “новог светског поретка” који суверене државе претвара у колонијалне провинције и протекторате а слободне нације у гомиле нових робова. Реч је о настојању да се посредством војне силе и корупције локалних псеудоелита те америчке поткултуре и либералкапиталистичке идеологије остваре они циљеви ка којима је тежила

интернационала финансијског капитала финансирајући извоз комунистичке револуције у Русију. Њихова очекивања су била изневерена а планове им је помрсио друг Стаљин. Узгред речено, и зато ја носим часовник с ликом друга Стаљина а не само зато што ми га је поклонила прелепа и препаметна Ивана Жигон.

Краткорочно гледано, ја видим само наставак разарања националне економије и распродаје имовине отете народу противуиставним законом о приватизацији, јер су досманлијски идеолози “транзиције”, дакле самозвани “експерти” Г17, у новој влади добили места извршне власти. Суноврат ће бити настављен све док се не успостави влада патриота, оданих народу уместо вашингтонским душманима.

МОРАЛНИ КЕПЕЦИ И ОПТИКА ГМИЗАВАЦА

- Судаћи по најновијим збивањима на Космету и по односу “међународне заједнице”, сервилност ДОС-овог режима није се исплатила Србији?

— Знате шта: могуће је ствари и појаве гледати и с тачке гледишта гмизавца а не усправног бића, али и из те спознајне перспективе морало је бити јасно да се сервилност не исплати. Зато ја не верујем у искреност јадања разноразних човића због тобоже касног сазнања да су све приче о “мултикултурном друштву” биле празне. Они који су српски народ годинама обмањивали како је једини узрок свих проблема на Косову и Метохији тобожњи недостатак демократије и како ће све постати идеално чим “оде Милошевић” — добро су знали да лажу, за чији рачун и за колико пара. Свети задатак прве истински патриотске владе је да све виновнике таквих лажи, издаја и пљачки народне имовине изведе пред суд и силом доказа најстроже казни. Мора се дати јасан сигнал не само савременим већ и свим будућим потомцима “рајинског менталитета” да се издаја не исплати, да ће бити примерно кажњена. Неопходно је истаћи да су српски народ издали и неки црквени високодостојници, попут владике Артемија, који је уз помоћ свог скутоноше сумњиве хормоналне структуре, посредством Интернет-а, уочи “хуманитарне интервенције” НАТО-а све учинио да је оправда.

Наравно, продане душе добро знају, кад ујутру стану пред огледало, да брију или шминкају ђубре. И као што болесни од куге, губе или сиде завиде здравима, па настоје чак и да их заразе — тако и овдашњи издајнички, мондијалистички олош завиди онима који упркос свему и свима стоје управно и зову се Срби. Зато се мондијалисти толико горопадно залажу за брисање српског имена из Устава, за “лустрацију” и “денацификацију”, што су “интернационални” називи за негдашње руско и немачко искуство “чишћења мозга” те “брисања карактера”, а данас за расрбљавање.

- Нарочито важне области ка којима је усмерено штеточинство “денацификатора” су образовање (школство) и култура...

— Ствари ваља сагледати даље од улоге овдашње послуге, попут оног министра-пијандуре, који је спроводио америчке програме за дебилизацију и кретенизацију наше омладине. У питању је део вековног рата атлантског Левијатана против европског система образовања, у коме је већ током Другог светског рата амерички геополитичар Николас Спајксмен уочио компаративну предност и узрок светске супериорности Европљана. Наравно, САД су принуђене да увозе европске мозгове, плодове европског система образовања, против кога се боре, што је парадокс својствен сваком паразитском животу.

И ту стојимо пред светим задатком будуће владе патриота, која мора обновити оно најбоље што је својствено нашем, односно европском систему образовања, почевши од обнове

класичне гимназије. Неопходно је обновити и друштвену или националну солидарност спрам општег образовања. Дубоко је нељудски либералкапиталистички систем који омогућава образовање само деци богаташа или платежно способних, док су деца сиромашних ту осуђена на незнање, па макар била и генијална. Осим тога, неопходно је обновити и социјалистички систем потпуне, државне бриге за младе посредством одговарајуће мреже ваншколских активности. Добро знам о чему говорим: ја сам дете таквог система коме треба да захвалим што сам научио да се дружим, да се удварам девојкама, да жудно читам велике песнике, да играм танго и да пуцам, али и да скијам кроз дубоки снег, да сам опстајем у дивљини хранећи се змијама и корењем... Нисмо ми имали ни једну секунду слободног времена за досаду а камоли за некакво незнање и дрогу. И још нешто: што рече Рајко Петров Ного, ми смо користили реч “педеру”, као псовку, али нисмо веровали да тако нешто може да постоји.

ФУНКЦИЈА УНАКАЗИВАЊА КУЛТУРЕ

- Политичка класа у Србији дуго већ игнорише фундаменталну важност културе, иако чак и Збигњев Бжежински отворено проглашава културу једним од четири стуба “америчке светске хегемоније”. Незнање, кратковидост или зла намера?

— То је понекад тешко разлучити. У време најгорих санкција драги пријатељ и велики борац Небојша Богуновић увео ме је, упркос јуловским противљењима, у Савет БЕЛЕФ-а, смишљеног да Београђанима, онемогућеним несташама да негде летују, пружи ваљану културну забаву. Наоружан чињеницом да су се само уметници православних земаља усуђивали да крше санкције, ја сам се, свим силама, zaloжио да тај фестивал преобразимо у јединствени Сабор култура православних народа. Томе се бесно супротстављао председник Савета, некад угоститељ, тада ректор Београдског универзитета и потоњи амбасадор у Кини. С тезом јуловског мондијализма како “ми морамо бити отворени према целом свету”. Ја сам узвраћао како држава финансира чак и педерски фестивал, БИТЕФ – па зашто онда не би имала и један за културу православних народа. Након вишедневних и мучних препирања, захваљујући потпросечној интелигенцији опонента и Богуновићевој бирократској вештини, успео сам да изнудим усвајање програма који сам понудио и компромисни, премда рогобатни назив, нешто као Сабор култура источно-хришћанског света. Никад Београд у својој повести није добио као тада толико обилну културну понуду највише класе, од светске премијере филма Никите Михалкова до наступа целокупног ансамбла Руске армије Александров, упркос јавних протеста издајничког министра иностраних послова Козирјева, алијас Фридмана.

Следеће године поменути председник није ме звао у Савет и тако је идеја Сабора била потопљена. Ето питања: да ли је дотични такво штеточинство чинио као борбени атеиста, из незнања или зато што је био стипендиста Фулбрајта? И шта рећи за држање председника јединственог и светског научног скупа, посвећеног изазовима “новог светског поретка”, који смо тада организовали у оквиру БЕЛЕФ-а. Тај сад већ одавно покојни академик и лингвиста - иначе првоодговоран за срамни покушај изгона ијекавице из српског језика – супротставио се захтеву огромне већине страних учесника да се скуп крунише резолуцијом у прилог српске борбе. Зашто је то чинио? Да ли зато што је пореклом Хрват (како су једни тврдили) или зато што је био масон, дакле подложен туђинској власти (како су други тврдили)?

Једно је извесно: непријатељи хришћанске Европе те и Србије добро познају значај културе и зато својим овдашњим слугама налажу да је систематски затомљавају. У домену елитне уметности, у свету под сенком Запада, суштински смисао већ вишедеценијског подржавања и слављења апсурда и изопачења, наказности и чудовишности почива у стратегији одбијања

народа од истинске уметности, која га уљуђује и усправља, васпитава и образује, оплемењује и храбри. Тако народ бива принуђен да троши америчко поткултурно смеће које проповеда да је љубав секс, да је Бог заправо новац те да људски живот не вреди више од шаке долара.

Уосталом, сетимо се да је у агресији НАТО-а на Косову и Метохији страдало око шездесет цркава и манастира а да је само једна од хиљада џамија била оштећена, вероватно зато што је одговорни пилот бомбардера нешто побркао. Реч је о нихилистичкој традицији, о којој говори једна личност романа “Последњи Европљани”: у Другом светском рату англоамерички бомбардери су редовно циљали најстарије цркве и историјске споменике, управо у дане највећих хришћанских празника.

НАРОД ЗАГЛЕДАН У ВЕЧНОСТ

- Српски народ и даље, у непрекинутом низу већ пуних петнаест година, пролази кроз тешка и најтежа искушења. Видите ли у народу довољно снаге да, упркос свим страшним ударцима “остане у седлу”?

— Српски народ сад добро зна да мора остати у седлу јер ће му бити много горе ако падне. То личи на тактику једне старине који у рату што је за нама, за разлику од његових много млађих сабораца, није утекао пред навалом вишеструко бројнијих муслимана већ је остао да сам брани положај, пуцајући наизменично из низа различитих оружја које су страшљивци оставили, стварајући тако утисак да је чета на броју и непоколебљива. Када сам га упитао одакле му толика храброст да остане и сам одбрани положај — он ми је намигнуо: “Ма каква храброст! Морао сам, бре, да останем јер сам добро знао да ме ове моје старачки клецаве ноге не би далеко одвеле.”

- Видите ли одговарајућу елиту која би била кадра да предводи народ на таквом деспотстепанском путу?

— Да Вас подсетим: када је господин Слободан Милошевић, из Хага, предложио да будем кандидат опозиције на председничким изборима — ја сам уз дужне захвале то одбио сматрајући да могу много више пружити на месту председника будуће патриотске владе. Имао сам у виду не своје моћи и способности већ своје познавање моћи и способности низа стручњака из наше земље и расејања, који би умели да покрену велики препород Србије. Реч је о људима који су непознати широј јавности јер нису партијски или медијски експонирани.

- Видели сте током деведесетих изблиза и фронт и дубоку позадину, и просторе осветљене рефлекторима јавности и оне тихе салоне дубоко иза кулиса. После свега, које врлине и које мане нашег народа бисте нарочито истакли?

— Правило тог искуства гласи: што се више приближавате првим, ватреним линијама фронта — то срећете све боље људе. И обратно, одлазећи од фронта, ка дубокој позадини, сретао сам све горе а најгоре у родном Београду. Уз лаковерност, главна српска мана је малодушност те одговарајућа спремност да се “од свега дижу руке”. Ипак, и када изјављује да је постао себичан, да “од сада мисли само на себе”, да “пара буши тамо где сврдло не може”, када тврди да је усвојио западњачки, либералистички став спрам живота — Србин то чини бесно, као из најцрњег разочарања и очајања, тражећи заправо од саговорника охрабрење да буде оно што доиста јесте, достојан српске традиције. Дакле, увек је спреман да се врати сопству. Само му треба пружити руку. И то је висока, света дужност патриотских политичких организација, попут Српске радикалне странке: показати делима да нико међу нама није сам и

да смо сви везани невидљивим спрегама саборности и солидарности, традиције и заједништва у успоменама и надама. Сви: ми, они којих више нема и они којих још нема.

Наш непријатељ нас оптужује да смо фиксирани на своје жртве, да живимо у прошлости. Све погрешно. Јединствена одлика Срба је њихова стална загладаност у неки хоризонт будућности. Када би тај порив продужили даље од пуких повода уочили би да је Србин заправо загладан у вечност, на коју лепо упућују иконе светаца у нашим домовима. И када гледамо у прошлост — ми смо заправо загладани у вечност. Управо та наша присутност мислима и осећањима у вечности чини нас несаломљивим у свакој садашњости.

СРБИ ОСТАЛИ НЕПОРАЖЕНИ

- Сматрате, дакле, да се из искуства пораза и губитака може стећи оно што ће нас прекалити и оплеменили, учинити бољим и јачим?

— Ви сте заправо одредили наше суштинско историјско искуство. Захваљујући тим вишевековним каљењима српски народ и српска војска били су у стању да толико дуго одолевају санкцијама и навалама највећих сила света те коначно најјачој армији света. Ипак, ми смо војно, политички и морално остали непоразени јер НАТО није успео да изнуди свој главни стратешки циљ, записан у ултиматуму из Рамбујеа: окупација целокупног простора Србије и Црне Горе. Да нам је пијани Јељцин продао ракетни систем С300, који је био тврдо обећао председнику владе народног јединства, Мирку Марјановићу — атлантски зликовци не би се усудили да нас нападну. Србе је поразила српска лаковерност и малодушност.

- И у свом личном искуству, на личном примеру, искушавани болешћу, показали сте како се остаје “усправан међу рушевинама”. Да ли је у Вашем “једном погледу на свет” дошло до неких померања под светлом таквих личних искустава и искушења?

— Не, никакве промене у погледу на свет та болест није изазвала. Једино сам променио однос према себи. Претходно сам био сумњичав према квалитету људског матери

СНАГА ЕВРОАЗИЈСКОГ ПРОТИВПОКРЕТА

- Као једина делотворна алтернатива наказном свету под жезлом американизма, и даље се испоставља велики евроазијски савез и противпокрет за мултиполарни свет. Какве су реалне шансе да до таквог противпокрета дође и ко би могао бити његов пијемонт?

— Таква алтернатива је не само могућа већ и неминовна. Суштина “американизма” је растући паразитизам који је попримио већ планетарне размере. Ако не буде заустављен појешће свет те и себе. Главни правац његовог освајачког похода је евроазијско “срце света”, првенствено нетакнута богатства Сибира. Али, замајан неочекиваним а дугогодишњим отпором Срба, атлантски Левијатан је страћио драгоцену време и пропустио идеалне прилике за разарање руске државе на низ државица — како је јавно прижељкивао државни секретар САД Џејмс Бејкер, 1991. године — те за освајање Сибира. Идеалне прилике и услове пружала је владавина русофоба попут Гајдара и Чубаиса, под окриљем пијаног Јељцина. То време је прошло и Русија се сада незадрживо опоравља и уздиже. Она ће бити средиште кристализације великог евроазијског савеза.

ЕВРОПСКА ПОМРЧИНА

- Доста времена у протеклих неколико година проводите у Западној Европи и расположете свежим утисцима отуд. Да ли је стање духова на западу заиста толико лоше, или то само изгледа, виђено одавде, из Србије?

— Стање је много горе јер су се политичке, економске и верске елите углавном продале или предале. Уклањање свих одбрана и заштита националних економија спрам сила глобализације и закона слободне конкуренције обара и руши све високе европске стандарде живота и своди их ка кинеским или трећесветским разинама. Истовремено, западна Европа преживљава мирнодопску инвазију трећесветских маса жртава америчке дужничке економије, што прети да до краја века Европљане претвори у националне мањине. То самоубиство подржавају политичари који се удварају имигрантима очекујући њихове гласове, индустријалци који добијају ропски јефтину радну снагу и католичка црква због тога што је угошћавање имиграната веома уносно а и због блесаве наде да ће проверити муслимане. Само једно брзо и драстично погоршавање услова живота — какво објективно очекујем а и прижељкујем — може пробудити у западним Европљанима инстинкте самоодржања и покренути их на устанак.

О САДАМУ И “ПРОГРЕСУ”

- Уметнички сте директор угледне галерије “Прогрес” у Београду и потписник текста у каталогу за недавно забрањену изложбу слика посвећених Садаму Хусеину. Шта заправо стоји иза забране и како је до свега дошло?

— Пре бих рекао да је тој изложби ускраћено гостопримство јер је сликар изневерио усмене и писмене договоре да понови каталог начињен за претходну, у Подгорици. Он је на корице посве различитог каталога, тик уз меморандум “Прогреса” ставио обавештење како се изложба приређује “у част борца за слободу и великомученика Садама Хусеина”. Немам ја ништа против да сликар има толико високо мишљење о бившем слуги америчких интереса — који је за радост њујоршких лихвара сатро милионе људи у осмогодишњем рату против Ирана — али не може он то да приписује једној пословној компанији, која никакве везе нема с политиком већ само племенито и пожртвовано, упркос свему, своје најелитније просторе предаје бесплатно уметности и култури. Жао ми је што је за такву подвалу била икскоришћено моје одсуство, због лечења и контроле, јер да сам био присутан ја бих то све решио много елегантније, без скандала и посета агената БИА-е.

КАРАЦИЋ ИЛИ О ПОВРАТКУ КРАЉА АРТУРА

- Како данас гледате на Вашег личног пријатеља, првог председника Републике Српске и једног од најпрогоњенијих људи савремене Европе?

— Сваки дан се у себи молим богу старе српске вере за његово здравље, слободу и постојаност. Видите, Радован Караџић је добар пример како ударци најтежих недаћа, калећи људски материјал, умеју из њега испољити најбоља својства, која би иначе остала скривена. Да није било свега што је било Радован Караџић би остао један из масе овдашњих провинцијски лаковерних или инфериорних поборника такозваних вредности западне демократије и либерализма, следбеник Фројдовога сујеверја, односно једне модерне гране јеврејске мистике те писац нама нејасних или недовољно јасних стихова. Ватре рата осветлиле су дубока значења и значаје тих стихова којих ни он сам није био свестан јер их је — уверен сам — из њега изговарао посве другачији дух, исконски песник. Те ватре сагореле су многе његове илузије и ја сам имао срећу да својим очима видим како се он брзо преображава и уздиже у фигуру коју ће будуће поколења Срба памтити као што наше памти деспота Стефана Лазаревића или цара Лазара. Ту његову величину уочили су и страни посетиоци, попут Владимира Волкова, Дела Горса или Федерика Дитурса, који је, кад се вратио у Француску, обавестио Французе да се “краљ Артур са својим витезовима вратио на земљу и да се зове Радован Караџић” те да се с њима бори како би Европа поново постала узвишена и племенита.

ПОЗОВИ ММФ РАДИ САМОУБИСТВА

Драгош КАЛАЈИЋ

Шта је Драгослав Аврамовић са места гувернера Народне банке написао писцу огледа поводом његових идеја за привредни препород уз помоћ санкција, без страних кредита и “структуралних прилагођавања” какве налаже ММФ.

23. новембар 1996.

Да ли у овој Југославији постоји иоле угледни економиста који сматра да је за добро њене економије најбоље или бар најмање штетно предузети пут привредног развоја заснован превасходно на сопственим средствима и моћима уместо поплачан страним кредитима те “структурално прилагођен” захтевима Међународног монетарног фонда (ММФ)? Такво питање поставио сам, љупко и добронамерно, једном извештачу са домаће сцене економске мисли и праксе. Погледао ме је као да сам му опсовао мајку те одговорио тоном ужитка у претпостављеној жалости саговорника:

“Међу озбиљним економистима нема ни једног који мисли да је могућ привредни опоравак без масивних инвестиција страног капитала и без структуралних прилагођавања каква захтева ММФ.”

Набројао ми је туце имена и презимена “озбиљних економиста” чији је ауторитет, наводно, довољна препорука нужности “структуралних прилагођавања” која прописује ММФ као услов за отварање кредитних линија. Колико су поменути економисти “озбиљни” - бар у очима писца ових редова - сведочи чињеница да су донедавно листом били противници “капиталистичке

експлоатације пролетеријата” те заговорници или проповедници свих експеримената реалног социјализма, од дириговане привреде до “договорне” и “самоуправне економије”. Данас су пак једнако горљиви заговорници или проповедници дивљег, либералног капитализма и његових глобалистичких и мондијалистичких метастаза.

Дакле, у питању је сасвим озбиљни симптом интелектуалне и моралне превртљивости од које хронично пате овдашње псеудоелите. У домену о коме је реч, писац ових редова је истрајно и једнако усамљено заступао мишљење - засновано на бројним примерима историјског искуства - да је најбољи или бар најмање штетни пут југословенског одговора на изазове санкција и економске кризе онај заснован на (Листовој) теорији и (потоњој) пракси самоодбране посредством одлучног постварења и развоја свих потенцијалности и облика самодовољности, уз рехабилитацију усмеривачке улоге државе. Уложени труд овог погледа на свет економије изазвао је само један али вредан одговор, у облику писма упућеног из кабинета гувернера Народне банке Југославије, од 20. фебруара 1995. године:

“Поштовани господине Калајићу, дубоко ме је импресионирао Ваш чланак у Дуги од 17. фебруара. Слажем се са многим од Ваших погледа. Лично Вам захваљујем на напору који сте уложили у анализи онога што сам хтео да урадим. Хтео сам да се видим са Вама у погледу Ваших идеја обнове привреде и бићу слободан да вас позовем.” Потпис: Драгослав Аврамовић.

БЕЗ ЗЕЛЕНОГ СВЕТЛА

Наравно, спремно сам се одазвао позиву гувернера Народне банке Југославије. У свом кабинету, чији прозори гледају на Булевар револуције, дочекао ме је са широким осмехом срдачности, као да смо стари знанци, премда се никада раније нисмо срели. У том осмеху било је и дечачке склоности ка лепим чудима:

“Каква подударност! Управо данас један магистар економије, који ради код нас, предао ми је свој пројекат решења проблема откупа жита посредством бонова. Погледајте га. То је замисао слична вашој, премда у знатно мањим размерама.”

Брзо сам прошао погледом кроз тај пројекат и закључио да изискује исте услове: апсолутно поверење свих битних привредних субјеката у државу и такође апсолутну одговорност и стручност државне управе, особито у домену пореске политике и извршавања преузетих обавеза. У погледу речених услова гувернер је исповедио своју дубоку обесхрабреност. Отворено ми је предочио низ унутрашњих препрека за остварење идеја о којима је реч: од недостатка “крвотока привреде”, дакле живог и веродостојног банкарског система до “пулова лопова на власти”, како је меланхолично али тачно описао своје окружење.

Први предочени недостатак, дакле живи и веродостојни банкарски систем, могуће је лако обновити за потребе покретања производног циклуса под условом повраћаја поверења депонената, односно повраћаја бар једног дела опљачканих средстава. С обзиром на то да постоји прилично добра евиденција о томе ко је све и колико опљачкао српски народ те где је све лоцирано отето - надлежне службе могле би лако и брзо преобразити народну пасиву у активу. Ипак, за тако велику акцију недостаје оно што је битно: одлука и наредба да се врати све што је отето. За сада, о разлозима изостанка такве одлуке и наредбе можемо само нагађати. Недостатак "зеленог светла" за повраћај отете имовине господин Аврамовић је, кроз разговор, објашњавао погубним утицајем "пулова лопова". На том кључном месту разговора, писцу ових редова се наметало једно суштинско морално питање: ако се човек на месту гувернера Народне банке Југославије доиста толико немоћан колико за себе тврди - зашто истрајава да сноси огромну одговорност преузете улоге?

Због обзира које није потребно образлагати, то питање нисам гласно поставио. Претпостављао сам да мој саговорник истрајава на месту гувернера очекујући да ће се десити неко лепо чудо преокрета. Под светлом изложеног осећања, дубоко ме је (али негативно) изненадио његов покушај да не само економску већ и спољну политику Југославије подреди или "структурално прилагоди" захтевима ММФ. Остаје ми само да нагађам да ли је то приклањање захтевима Међународног монетарног фонда било израз крајњег очајања или пак превртљивост која је својствена домаћим, грађански преподобљеним, псеудоелитима.

ЦИЉ: ЗАУСТАВИТИ НАПРЕДАК

Ипак, ни најцрње очајање не може толико замрачити поглед истинске стручности да он не види, данас и овде, колико су заправо далеке очекиване "подршке" од Међународног монетарног фонда, чак и под идеалним условима. Ако већ ове године Југославија буде спремно извршила све налоге и услове за рехабилитацију свог статуса у ММФ - први одобрени кредити биће извесно намењени искључиво "сервисирању" дугова заосталих из претходне и пропале државе. По свему судећи, прве "здраве кредите" - али и такође наменски усмерене ка "структуралном прилагођавању" - ваља очекивати тек иза хоризонта 2000. године.

За спознају стања у које ће Југославија запасти ако се подвргне заповестима ММФ није потребно располагати никаквом видовитошћу. Довољно је осврнути се око себе и погледати најближи, примерице бугарски пример. Реч је о економији која далеко предњачи на путу "структуралних прилагођавања", по рецептима ММФ, званом "транзиција". По општем признању бугарских стручњака, бугарски народ је на ивици глади и бори се за голо преживљавање. Актуелна, левичарска влада не успева да обузда процес разарања бугарске привреде које је отворила претходна псеудодесничарска, што је - наивно верујући у добронамерност западних сила и препорука ММФ - извршила све стране захтеве и одговарајућа "структурална прилагођавања". У ствари, сви ти захтеви и препоруке ММФ циљали су да изазову катастрофалне учинке. По сажетом опажању Валден Бела и Ши Канигам, изложеном у њиховом планетарном прегледу недела ММФ (*Subir l'ajustement structurel, u Les Nouveaux maitres du monde*, издање *Le Monde diplomatique*, Париз, новембар 1995.)

“структурално прилагођавање нема намеру да подржава (привредни) раст земаља у развоју, како се тврди, већ да заустави економски напредак.”

По обичају, за катастрофалне учинке наложених “структуралних прилагођавања” стручњаци ММФ и домаћи агенти, све сами “озбиљни економисти” и одговарајући медијски тела, редовно сву кривицу сваљују на “неопрезност”, “неспособност” или “некомпетентност” политичара на власти. Примерице, тако је објашњен и банкрот Мексика који је “спасен” од тоталне пропасти “ињекцијом кредита” из фондова ММФ величине педесет милијарди долара. Излишно је истицати да је та позајмица збрисала чак и привиде суверенитета мексичке државе, сада сведене на пуку колонију, под окриљем НАФТА. Легална власт Мексика данас служи углавном за организовање и извршавање крвавих репресија побуна гладних маса. Судбина Мексика најсажетије исказује наслов анализе стања његове привреде, објављене на страницама америчког часописа за економију Фортуне од 6. фебруара 1995. године: “Да ли је време да се купи Мексико?”

Узгред речено, и на скупу Сетморице (Г 7), у Торонту, јануара 1995. године, многи а особито немачки економски стручњаци су убедљиво па и са нескривеном иронијом побијали теорије заступника политике ММФ да сву кривицу за катастрофалне учинке “структуралних прилагођавања” сносе домаће (псеудо)елите. У досијеу о новим финансијским тржиштима (Les marches financiers émergents) који је објавила Revue d'économie financière (бр. 29 од 1994. године), Доминик Нива је показао и доказао да су стручњаци ММФ одавно и добро знали у какав амбис срља мексичка привреда следећи њихова упутства.

Сваљивање кривице на владе за катастрофалне учинке “структуралних прилагођавања” служи не само за скидање сваке одговорности са ММФ и прикривање стварних, нихилистичких циљева те установе већ и за олакшање њихових остварења. У питању је притисак на владе да одустану од последњих расположивих средстава утицаја на националну економију како би она била препуштена на милост и немилост ММФ.

ДА ЛИ ЈЕ БУГАРСКА КОЛОНИЈА?

Један од циљева - али не и коначни циљ - катастрофалних учинака операције зване “структурално прилагођавање” је узурпација државне власти у домену економије од стране ММФ. То је перспектива коју данас ММ ултимативно налаже бугарској влади, захтевајући да његово тело (састављено од домаћих и страних стручњака) преузме управу над Централном банком и монетарном политиком, од емисије новца и финансирања пословних банака до државног буџета. Да би легализовали ту узурпацију власти и укидање битног елемента суверенитета бугарске државе, стручњаци ММФ траже да њихов захтев одобри бугарски парламент. Дакле, да би се обезбедили од свих могућих и будућих протеста или ревандикација, стручњаци ММФ захтевају од бугарске владе да изврши самоубиство, те да битни елемент суверенитета званично преда страној сили.

Управни одбор Бугарске народне банке издао је саопштење у коме се речником богобојажљивости каже како би усвајање захтева ММФ било “веома ризичан експеримент”. У том одбору бивши гувернер Бугарске народне банке, Емил Харасев је речени “ризични експеримент” назвао правим именом: “То је лажно чудо; то су мере које се примењују једино у колонијама.”

Разорни учинци примене рецепата или налога ММФ оставили су веома мали или ништавни маневарски простор бугарској влади за било какав озбиљан отпор. Инфлација је током последњих пет месеци преполовила уштеђевине, просечна плата износи једва седамдесет марака, а друштвени производ је ове године пао за још десет одсто. Уосталом, један од циљева “структуралних прилагођавања” је управо изазивање катастрофе у којој ни најумнија влада нема алтернативе ултиматуму ММФ. То је стање које најсажетије изражава једна београдска басна са почетка шездесетих година: “Може миш бити и генијалан, али ако се нађе у мишоловци - са њим је свршено.”

ФОРМУЛА НОВОГ КОЛОНИЈАЛИЗМА

Универзална формула тобожњег економског напретка коју ММФ намеће свуда - без обзира на цивилизацијске и културне, политичке и етничке специфичности “пацијената” - састоји се од неколико елемената чију разорност знатно увећава њихова спрега. По хронологији “терапије”, први елемент је обично захтев да се по начелима слободе, односно “слободног тржишта”, уклоне или сруше све државне заштите домаће производње, од царинских баријера до субвенција привредних грана и субјеката од виталног значаја за националну економију.

Уз реторику слободарства, тај елемент бива рекламиран као идеално средство подстицања и јачања домаће производње посредством “здраве конкуренције”. У стварности, лишена заштите, домаћа производња скоро редовно бива уништена агресијом страних роба, често нижег квалитета, чије су и цене ниже силом квантитета. Уосталом, није потребна велика памет да би се погодио исход сукоба између домаћих произвођача и страних, често мултинационалних компанија које поседују и одговарајуће размере капитала за инвестирање у пропаганду својих производа.

Узгред речено, највеће економске силе света, попут САД, Јапана и Европске уније располажу значајним заштитама сопствених производних снага и тржишта. Тим силама не пада на памет да доследно примењују рецепте “слободног тржишта” већ ревносно настоје да све одговарајуће обавезе - у оквиру Светске трговинске организације - избегну или релативизирају. Захтев за отварањем домаћег тржишта редовно прати и налог да се укину или бар драстично смање сва ограничења спрам операција страних инвеститора. Тај елемент се обично рекламира као мера која ће “привући страни капитал”. У суштини, реч је о мери која циља да олакша освајачки и плљачкашки наступ страног капитала што свуда циља да оствари идеалну једначину: минимална инвестиција - максимални профит.

Свуда где су уклоњене све препреке либералистичком размаху аморалности изложене једначине дивљег капитализма - очитују се галопирајући процеси разарања друштвеног ткива и природног амбијента. То су зоне дословног ширења пустиња ниҳилизма, зоне сумрака људског и еколошких катастрофа. Када искористи све што може и све отрује те загади - страни капитал напушта произведену пустињу и сели се ка новом плену. Најразвијеније привреде света, попут немачке и јапанске, пружају сасвим супротан пример смисла привређивања: у њима је профит подређен другим циљевима, од стабилности и развоја до друштвених те и надматеријалних потреба.

За земље посткомунизма, зване “у транзицији”, ММФ својој формули додаје и елемент који налаже приватизацију друштвене, односно државне имовине, дакле у правцу једнообразног типа власништва, што је једнако противприродно и аномално као и колективистичко. Тај захтев циља да распродају народног богатства, односно материјалне основе независности, учини обавезном. С обзиром на то да у “транзицији” не постоји стварно тржиште вредности које су релативизоване кризним, ванредним условима - оне бивају одређене *ad hoc* и арбитрарно, по правилу далеко испод стварних разина из претходног периода или потенцијалних у нормалним околностима. Осим тога, ни у једној земљи која пролази кроз “транзицију” нема масе слободног финансијског капитала какву изискују наложени процеси приватизације. Стога се приватизација ту врши обично на вересију. Тако припадници домаћих политичких номенклатура и мафија постају власници народне имовине такорећи за бадава.

Наравно, највећи плен у велепљачки званој “приватизација” стичу страни учесници дражби јер располажу финансијским средствима за откуп и подмићивање локалних политичких структура. Често они купују веома профитабилне индустрије - чији су производи одавно освојили страна тржишта - само зато да би их затворили и изјаловили конкуренцију.

Једнаку ниҳилистичку сврховитост има и универзални захтев ММФ да “пацијенти” препусте националне монете “клизном течају”, односно сталној девалвацији. Тај елемент формуле ММФ за самоубиство националних економија бива рекламиран као идеално или нужно средство “побољшавања конкуритивности” домаћих производа на страним тржиштима. У стварности, с обзиром да формула ММФ уништава иоле амбициознију производњу и онемогућава привредни развој - “пацијент” обично нема шта да понуди страним инвеститорима и страним тржиштима изузев сопствене земље и сировина, полуфабриката и јефтине радне снаге те масовних емиграција, изазваних растућом бедом.

Принудна девалвација националне монете циља да национална добра и људске потенцијале “пацијента” обезвреди до бесцења и тако учини лаким пленом за пљачкашке походе интернационале финансијског капитала. Посебно погуби елемент формуле ММФ је захтев да “пацијент” драстично смањује јавне издатке за друштвене потребе те да такође драстично снижава и ограничава зараде. Тај елемент циља, поред осталог, да драстично смањи улогу државе и да државу сведе у размере пуког сервиса страних налога. Излишно је истицати да таква политика повећава размере беде и незадовољство маса. Изложена растућем притиску масовног незадовољства а лишена прихода силом “подстицајне пореске политике” која стране

улагаче често и дугорочно ослобађа пореских обавеза - држава је принуђена да буџетске дефиците намирује позајмицама које увећавају њену презадуженост и подложност уценама и диктатима ММФ.

ДУЖНИЧКА ЕКОНОМИЈА

На овом месту нашег излагања излазимо пред главни облик новог колонијализма који намеће ММФ. Реч је о такозваној “дужничкој економији”, чији паразитизам обухвата већ цео свет, дакле не само неразвијене већи многе развијене земље које су и највећи дужници. Широм света “дужничка економија” производи социјална раслојавања и беду те покреће масе гладних ка развијеним земљама. Како је добро опазио Џон Галбрајт, у питању је “ђаволски круг”: кредитирање изазива беду што изискује нова задужења, која продубљују беду. Тај механизам Галбрајт успело приказује посредством циничне метафоре: “С обзиром да смо поседовали вакцину (читај: финансијски капитал, створен пуким штампањем монета без икаквог стварног покрића те умноженим спекулацијама) - измислили смо богиње (читај: беду)”.

ММФ је главни полицајац лихварске интернационале и “зајмодавац последње инстанце” који свако кредитирање условљава извршавањем “структуралних прилагођавања” привреде и политике зајмотражиоца што циљају да га учине све слабијим, односно све подложнијим паразитској експлоатацији те економским и политичким уценама. Што је већа слабост државе чијом економијом, посредно или непосредно, управља ММФ - то су слабије њене одбране од паразитизма. По добром опажању Џејмса Моргана, економског коментатора ББЦ, за разлику од старог колонијализма, “нови колонијализам” је окупација коју врше глобалне компаније без држава или држављанства под заштитом и уз помоћ ММФ, Светске банке и Светске трговинске организације.

Према налазима Едварда Голдшмита (иначе рођеног брата најуспешнијег индивидуалног спекуланта на светским берзама), изложеним у студији недавно објављеној на страницама Ле Монде дипломатике, “земља која је узела зајам (од ММФ) постаје неформална колонија”. Почевши од дужничке кризе која је букнула 1982. године, лихварска интернационала, посредством ММФ, примењује нову технику паразитске експлоатације што силом уцена преображава дугове приватних субјеката, банака или предузећа у јавне и државне. Према налазима Мишела Чосудовског, професора економије Универзитета у Отави, изложеним у студији *Dans la spirale de la dette* (У спирали дугова), објављеном у поменутом издању *Le Monde diplomatique*, “феномен конверзије (приватног дуга у јавни и државни, прим. Д. К.) је средишни елемент светске кризе. Губици су систематски преношени на терет државе. Осим тога, добар део јавних субвенција, уместо да стимулише отварање нових радних места, употребљава се за концентрацију предузећа, за технологије које смањују запосленост и за пренос (производње) у земље Трећег света.”

Мишел Чосудовски указује и на други те ништа мање кобан “ђаволски круг” у који западају најугледнији дужници под надзором ММФ: “Они којима су намењене државне субвенције

постају кредитори државе. Бонови које издаје (амерички) Трезор за финансирање великих предузећа купују банке финансијске установе које такође уживају државне потпоре. Ту се запада у потпуни апсурд: држава финансира сопствено задуживање; потпоре које држава пружа употребљене су за куповање јавног дуга.”

Дакле, потчињавање лихварској интернационали је карактеристика судбине не само земаља Трећег света већ многих земаља Првог и Другог света. Цео свет је обузет спиралом дуговања која гасве брже окреће и повлачи у пропаст. Према увиду Мишела Чосудовског, “феномен акумулације дугова ‘регулише’ светску економију и дави националне установе, уништавајући им активности.”

ИСТОЧНИ ЗМАЈЕВИ ПРОТИВ ЗАПАДНОГ ЛЕВИЈАТАНА

У постојећем свету једину стварну алтернативу спрам перспективе (само)убиства националних економија, зване “структурално прилагођавање”, пружају економске политике “азијских змајева” што тријумфују над западним Левијатаном. Према опажању Валден Бела и Ши Канигама, “те азијске земље усвојиле су економску стратегију која је дијаметрално супротна оној слободног тржишта, што је иначе угаони камен ‘структуралних прилагођавања’. У њима државе имају своју улогу у планирању економије и избору индустрија које ваља развијати или помагати субвенцијама. Ту је домаће тржиште резервисано за локалну индустрију. Увоз и стране инвестиције су подвргнути најстрожим ограничењима. Укратко, њихови индексивисоког раста нису плод ‘структуралних прилагођавања’, по моди ММФ или Светске банке већ су резултат одлучног отпора њиховим налозима.”

Можда је излишно истицати да стручњаци ММФ и Светске банке помно прећуткују и усиљено игноришу те позитивне примере привредног развоја, заснованог на начелима дијаметрално супротним њиховим формулама. Лаковерним или поткупљивим политичким псеудоелитима земаља које су намерили да освоје, стручњаци ММФ показују идиличне проспекте оздрављења, украшене обавезно лажним статистичким подацима, пред којима би се постидели и манипулатори из система “реалног система”. Када честити стручњаци речене манипулаторе и обмањиваче суоче са чињеницама стварности растуће беде коју производи ММФ и Светска банка - они, у најбољем случају, умеју само да слегну раменима и да искажу жаљење, попут онокоје је из уста једногфункционера Светске банке Морис Милер чуо и пренео у извештај Уједињених нација, *Debt and the Environment: Convergent Crises* (Дуг и људска околина: конвергентне кризе): “Појма нисмо имали да ће људске цене тих програма (структуралног прилагођавања) бити толико високе, а да ће се на економске добробити толико дуго чекати!”

Наведено ремекдело цинизма лишава писца ових редова воље да боље оконча свој осврт на значење и значај ММФ. Ипак, постоје озбиљни разлози због којих је неопходно вратити се почетку осврта. Дакле, да ли у овој Југославији постоје иоле угледни економиста који сматра да је за добро њене економије и надале њеног народа најбоље или бар најмање штетно

предузети пут привредног развоја надахнут примерима “азијских змајева”, у знаку одлучног отпора налозима ММФ? Изложено питање није израз реторичке домишљатости писца ових редова како да их оконча већ је исказ стварне и насушне потребе.

Преузето из књиге “Америчко зло 2

Нацрт одговора нове српске политике на геополитичке

Драгош Калајић

Захваљујући оснивачима Српског народног покрета на претешком задатку који нам је поверен, морамо истаћи да ћемо због природе овог скупа и временског ограничења изложити само основне назнаке одговора. Наше излагање посветићемо сажетом предочавању геополитичког положаја српског народа и изазова које суочава, те предлагању основних смерница одбрамбених и препородилачких одговора.

Ми живимо у условима великог светског, материјалног и духовног рата у коме се - како је то одавно опазио келтски песник Џон Дан - одлучује да ли ће човек постати нешто више од човека или мањи од мрава. Француски адмирал и војни историчар Раул Кастекс уочио је да се у том вековном и миленарном рату боре се за превласт или опстанак поморске копнене силе: Атина против Спарте, Картагина против Рима, некад Велика Британија а данас Сједињене Америчке Државе против Европе. Реч је о једном само повремено објављиваном а углавном необјављиваном рату који атлански Левијатан води против Европе, надасве Немачке и Русије, користећи сва средства, од политике дивиде ет импера до војних интервенција Атланског савеза. Тај рат траје већ скоро сто педесет година, почевши од Кримског. На евроазијском попришту тог рата српски народ заузима управо средишњи положај. Кроз српске просторе пролазе главне или нужне, речне и копнене саобраћајнице што потенцијално или стварно повезује Северно и Црно Море, Средишњу Европу и европски Југоисток те Блиски исток, Европу и Централну Азију, односно њену кавкаско-каспијску зону. Та крупна геополитичка чињеница је битно одређивала, одређује и одређиваће судбину нашег народа, изискујући сталну борбену готовост и ванредне моралне, интелектуалне и материјалне снаге за одбрану слободе, суверенитета и целовитости наше државе. Ми смо вековима били прва одбрана идеалне и

хришћанске Европе и то морамо остати ако хоћемо да будемо верни свом српском, дакле европском бићу. Такав избор одређује и све остале изборе на поприштима рата, почевши од оних у домену спољне политике која мора деловати дуж четири димензије. Наша држава има удела у централно-европском, балканском и средоземном простору а њену четврту, главну и вертикалну димензију чине етничке, верске и историјске спреге заједништва са словенским и православним народима, у првом реду с Русијом. Испод је достојанства а и интереса наше државе да њен покрет ка Европској унији остане какав данас јесте, дакле просијачки, пасиван и безуслован. На градилишту Европске уније још није одлучено да ли ће он бити само пролазна етапа у разградњи европских држава те растварања европских нација, под управом атлантског Левијатана, у „нови светски поредак“ - или пак моћни, суверени савез европских држава и нација за добробит Европљана и света. Наша делотворност мора бити усмерена ка савезу с оним политичким и економским снагама које су на градилишту Европске уније боре за одбрану и развој Европе од Рејкавика до Владивостока. Ваља истаћи да у савременом свету - где и неке националне корпорације и организације располажу већом силом и утицајем него многе велике државе - линије сукоба интереса нису саобразне државним границама већ пролазе трансверзално кроз њихове престонице па и центре моћи. Отуда овде није толико реч о тражењу савезника међу државама већ међу стварним или потенцијалним политичким и економским силама. С обзиром на пресудни значај обнове Русије за ослобађање западне Европе од окупаторске сенке атлантског левијатана, битни допринос наше политике биће остварен ако се она истовремено залаже за савез с Русијом и Белорусијом, који нам препоручују не само етнички, духовни те историјски већ и економски разлози. У балканској димензији задатак ове спољне политике је стварање балканске, независне зоне копросперитета, на поузданој дистанци спрам Турске, коју атлански Левијатан злоупотребљава, настојећи да поново наметне њену хегемонију над Балканом као најкраћим путем уласка у Европску унију, ради разарања демографске, културне и религијске слике Европе. Посебно одлучне напоре наша држава мора предузети ради стварања снажних политичких и економских веза са исламским светом Средоземља, у првом реду са исламским светом Средоземља, са истинским сувереним државама попут Ирана, Ирака и Либије. Изложена спољна политика изискује и одговарајућа предузећа у домену културе, образовања и економије. Већ 1942. године, Никола Спајксмен, водећи геополитички ум вашингтонске политике указивао је да светска предност те превласт Европе почива у њеној „сивој материји“, односно у класичном, вертикалном систему образовања. Зато непријатељи Европљана од 1945. године воде рат против таквог система, најподобнијег за образовање слободоумне, целовито развијене и неусловљиве личности. Задатак наше политике је да одбаци све што затомљава човека у кострети подљудске судбине те да у потпуности обнови и развије класични европски систем васпитања и образовања. У позитивне основе одбацивања смећа америчке подкултуре обездушења и поживотињења људског, које се већ деценијама сручује са електронског неба на све Европљане. У домену економије неопходно је учинити коперникански преокрет у односу на данас владајући процес који нам намеће туђи, англосаксонски систем либералног капитализма, у његовом првобитном, дивљачком и колонијалном облику. Довољно је само осврнути се око себе и уверити се да је тај систем у свим земљама Источне Европе разорио националне економије и отео народима не само њихова привредна и природна блага већ и будућност, претварајући их у сужње најгорег па и лихварског искоришћавања. Касно је али није прекасно да се наша економска политика заснује на начелима реал-историјске школе економије, која привилегује потребе заједнице над саможивошћу појединаца. У осталом, управо нас повест економске арене света учи да је та школа редовно односила и односи победу над либералним капитализмом, узрокујући низ препорода, од Немачке до Јапана и Кине. Према добром опажању Фридриха Листа, једног од

родоначелника школе о којој је реч-и чија су начела сродна словенским и православним идеалима друштвене правде- богатство народа не састоји се толико од материјалног имања већ од моћи стварања богатства. Не треба располагати великом видовитошћу па видети где се налазе наше највеће могућности за брзо стварање богатстава и велику мобилизацију свих расположивих стваралачких снага: то је сфера пољопривреде и грађевинарства, од стварања цикличног система производње здраве хране до великих јавних радова на изградњи саобраћајница и инфраструктура. За буђење и покретање те моћи стварања богатства нису потребни а камоли неопходни страни кредити, који доносе профит само оном који их пружа. Неопходно је распршити ту илузију о новцу као о некаквом конкретном добру: новац је само пука конвенција која нема никакву унутрашњу вредност по себи и која управо као облик формалног договора служи да подстиче размену добара и производњу. Унутрашњи новац или његови сурогати су савршено довољни ако постоји способна озбиљна државна управа у коју имају поверења привредни субјекти те народ. Много је лакше и јефтиније створити такву владу и такво поверење него и даље пропадати у дужнички амбис. Ми данас живимо под ударима једне протв народне и против европске, издајничке политике у служби вековних непријатеља Европе који циљају да нас лише не само моћи стварања богатства већ и наше земље, неше државе, наше будућности. Тај непријатељ нимало не крије своје намере и стратешке циљеве. Примерице, већ 1992. године, државни секретар САД Џејмс Бејкер изјавио је на страницама New York Times (од 18.априла) да Југославију треба свести у размере Србије пре балканских ратова додајући да ће се против ње предузети мере по моделу „ратне коалиције у Заливском рату“. 24. маја претходне, 1991. године исти гласноговорник снага мондијализма изјавио је у Лисабону како у Источној Европи треба поспешити стварање нових, „независних држава“ и: „Оно што желимо да достигнумо су независне државе, не само Русије већ и у Русији, не само Москве и Санкт Петербурга, него и Урала, Сибира, Далеког Истока“. Није потребно располагати великом памећу па прозрети зашто је непријатељима хришћанске државе уситњене у низ све ситнијих, слабијих и податнијих државица. Тако би непријатељ лакше освојио циљани предмет своје незајажљиве и пљачкашке похлепе те подљудске, противевропске и противхришћанске мржње. И о таквим, пљачкашким намерама државни секретар САД нас је скоро отворено обавестио у званичном погледу на Источну Европу, од 16. децембра 1991. године: „Улога САД је да тим земљама донесу демократију о којој оне мало знају и да предводи искоришћавањем богатих људских и материјалних ресурса тих огромних земаља за ствар слободе уместо тоталитаризма, ради неизмерног ојачања безвредности, просперитета и слободе САД и света“. Излишно је истицати да у наведеној изјави намера, последња свеза и реч служе само као реторички додатак, без икаквог стварног садржаја јер се та сила остварује управо на цео свет да би га освојила и опустошила. Једна ствар је извесна: дубоко се и кобно вара свако ко мисли да се са таквим непријатељем може направити некаква нагодба, некакав компромис интереса. Једноставно, витални интерес тог највећег паразита у повести човечанства је да узме све - и остатак. Крајње је време да се из ужасних повесних искустава нашег народа у XX веку извуку поуке за овај у који ступамо, да политичке елите науче да политички мисле, односно да умеју препознати непријатеља и његове циљеве. Први и највећи непријатељ нашег народа као и свих Европљана су били и остали тобожњи „историјски савезници“, англоамеричка сила у служби Бога Мамона и његових лихвара. Очито је да се тај непријатељ неће зауставити у настојању да даље комада нашу земљу, служећи се разноразним сепаратизмима које хушка и храни, од албанског и муслиманског до мађарског и оног који предводе његови српски или псеудосрпски „корисни идиоти“ у Војводини. У праву је мој претходник на овом месту, академик Екмечић, када каже да они који се данас залажу за регионализацију Србије не знају шта то значи. Они наивно уображавају да ће се регионализацијом доскочити сепаратизму. Напротив, регионализација Србије води поступном

растурању наше државе. Регионализована Немачка није ваљан узор за нас јер ми не располажемо осталим битним елементима за успешно опонашање таквог модела: немамо етничку хомогеност као Немачка, нити снажан и веома развијен те дубоко усађен и центрипеталан национализам као Немци. У осталом, њихове регије почивају на историјским темељима, на одговарајућим државама, кнежевинама и маркама које је национализам објединио док би код нас регионализација секла живо тело Србије, абортирајући центрифугалне покрете, те сепаратизме и тамо где их никада није било, поготову у условима велике и посвудашње кризе, што слабије људске материјале нагони да се понашају као мишеви пред бродоломом. Ми поседујемо један жалосни, историјски пример регионализоване Србије: то је била Србија под османском окупацијом, подељена у нахије, где је скоро сваки турски опуномоћеник, кнез-послушник, мислио себично само на себе и своје а не за добробит свих Срба. Не би желели да се ова начелна осуда сваког пројекта регионализације овде схвати као одбрана некаквог београдског централизма. Напротив, неопходно је извршити децентрализацију државне управе у складу са гополитичким, геоекономским и геокултурним силницима. У условима ванредног размаха непријатељства нама је потребно да имамо не једну већ десетине престоница, попут вишеглаве хидре. Тако би, примерице, генералштаб ваљало успоставити у Нишу а министарство одбране у Суботици. Патријаршија треба да се измести из Београда у Пећ, министарства просвете и културе те пољопривреде у Нови Сад, док би у Београду извесно требало да остане Министарство за спољне послове. Касно је али не и прекасно за против покрет, насупрот струје пропадања народа и државе. За такав противпокрет неопходна је мобилизација свих расположивих снага, прво у правцу саборности а потом и препородилачке делотворности. Потребно је објединити све расположиве снаге за одбрану народа и државе, изнад свих политичких деоба и разлика од политичких организација и покрета до синдиката и струковних удружења те културних друштава и интересних заједница. Било би природно и неопходно да највеће парламентарне странке патриотског усмерења преузму главни посао организовања тог покрета. На жалост, оне још увек нису на висини изазова а њихове вође пречесто изгледају изгубљене у простору и времену, не само интелектуално већ и морално те и психолошки недорасло чак и просечним пословима, сенилно-инфатилно заљубљене у сопствене медијске слике. То само потврђује давно изречена опажања страних намерника да су Срби народ племића а да су им интелектуалне елите саздане од најгорег људског материјала. Управо зато покрет који се данас оснива може бити знак почетка велике промене, иступања веродостојне елите на политичку сцену. Ако се политичке организације не одазову својим дужностима и задацима, онда ће покрети попут овог морати веома брзо да се стварају те да усиљеним маршем крену ка средишту политичке сцене ради преузимања одговорности за постављање виталних потреба нашег народа и наше државе. Излагање на Оснивачкој скупштини Српског народног покрета у Новом Саду од 27. 06. 2001.

Калајић и православље

У једном од последњих интервјуа које је дао, Јасмина Кантарџиева, главни уредник тиражног македонског магазина ВИП Гала, питала је: „С годинама, међутим, чини се да

сте суштински све ближе православљу. Вара ли утисак да се те две традиције, словенско-паганска и православна, ипак сједињују негде у дубини Вашег срца?”

„Запањен сам Вашим опажањем!” одговорио је Драгош Калајић. „То до сада нико није уочио и потврђује моје искуством стечено уверење да жене умеју располагати најдалекосежнијим спознајним моћима, сачињеним од интуиције, која је изнад разума. Подстакнут једном руском школом истраживања садржаја Новог завета, те након сопствених много ширих и даљих истраживања, доспео сам до непобитних сазнања да је хришћанство огранак древне иранске религиозности, те да је Исус Христос последња појава аријског Саошајанта, односно Спасиоца, који је такође рођен безгрешним зачећем и долази на крају циклуса од три хиљаде година да васкрсне мртве и поведе одлучну битку против зла. У светој књизи иранских Арија, Авести, стоји обећање: „Када мртви буду васкрсли, живи Спасилац ће доћи без оклевања. По вољи живот ће бити преображен” (Јашт, XIX, 11 и 89). Зато управо ирански свештеници први долазе на поклоњење Исусу Христу, у знак посвећења његове улоге. Уосталом, и плаштаница из Торина, коју су крсташи отели у пљачки Константинопоља, почетком тринаестог века, сведочи стасом, ликом, косом и крвном групом да је Исус Христос био кавкаског, односно аријског порекла.

Јеврејски Месија је само карикатура иранског Спасиоца, преузета тек након вавилонског изгнанства, кад су они дошли у додир с иранском религиозношћу. Стари завет и његов бог су сушта супротност Новог завета и хришћанског бога, те је свака веза између те две религије не само неоснована и бесмислена већ и кобна за хришћанство. Сведоче протестантска јерес, односно приклањање морализму и материјализму Старог завета, те самоубиство Католичке цркве посредством Другог ватиканског концила. Ако га папа Рацингер не обеснажи, како се надам, остаје само православље, али да би победоносно процветало — мора бар пресећи све наметнуте и извештачене везе са Старим заветом које га трују.

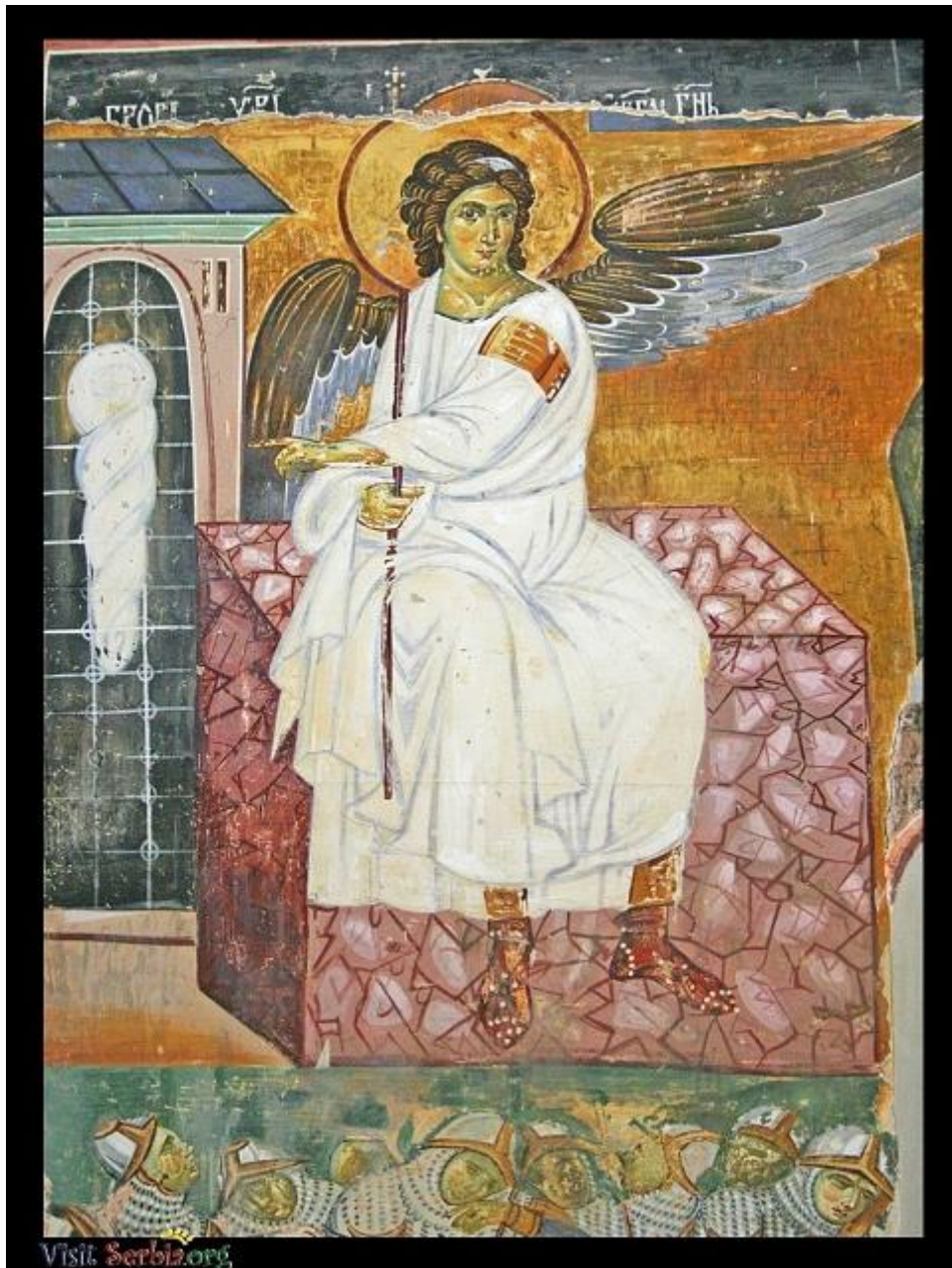
Текст преузет са: <http://www.e-nacija.com/>

Бранислав Матић - Последњи Хиперборејац

Спаситељ од групе АБ

Због незнања или површности, на репродукцијама најславније фигуре са десног зида храма Милешева, задигбине краља Владислава, недостаје, скоро по правилу, оно што је ту духовно битно. Недостаје предмет на који нам упућује поглед светла и

просветљавајућа рука Белог анђела. Реч је о плаштаници што чува кржаве трагове голготе и отисак васкрсења Исуса Спаситеља. По хришћанском предању у ту плаштаницу било је умотано тело Исуса Спаситеља након скидања са распећа. По свему судећи, плаштаница је почивала у Цариграду до 1204. године, када су је отели крсташи у великој похари, изведеној, наводно, ради стицања средстава за наставак похода. Ту она понире у тајну историју све до 1356. године, када поново избија на површину повести. Те године, у бици против Енглеза код Поатјеа, погинуо је француски витез Жифре де Карније. У његовој оставштини, коју је открила супруга, нађено је ланено платно, дуго 4,36 метара са крвљу и отиском лика Исуса Спаситеља.

Супруга Жифре де Карнијеа понудила је плаштаницу обласној цркви али је била одбијена јер црквењаци нису веровали у веродостојност предмета. Године 1453, унука витеза де Карнијеа поклонила је плаштаницу војводи од Савоје који је реликвију похранио у породичну капелу, у Шамберију. У пожару који је избио у капели Савоја, 1532. године, део сребрне шкриње, што је чувала плаштаницу, излио се у унутрашњост и опалио свету твар, наруживши је са два исправна и паралелна поретка нагоретина. То

је податак од великог значаја за савремене расправе о веродостојности плаштанице коју су Савоје, по опоруци краља Умберта II, предали, године 1983, на чување католичкој цркви, односно торинској катедрали, где се она управо ових дана показује погледима верника и неверника.

Неупућеном у тајне Ватикана – и унутрашњу борбу између хришћанских и антихришћанских снага – може изгледати парадоксална чињеница да су сумње у веродостојност плаштанице почеле да колају од часа њеног преноса под окриље јурисдикције католичке цркве. По свему судећи, антихришћанске снаге унутар и изван Ватикана покренуле су процес сумњичења и скрнављења Светог лика. Тај процес досегао је врхунац 13. октобра 1988. године, када је архиепископ Торина и потоњи кардинал, Анастасио Балестрини, на конференцији за штампу – сазвану ради објављивању исхода лабораторијских анализа плаштанице – лично објавио како је у питању банална кривотворина, те да платно са претпостављеним ликом Исуса Спаситеља не потиче из првог већ из XII или XIV столећа.

Извор: Херман Вирт - Порекло човечанства

Лактом против Светог лика

Анализе су биле изведене, по налогу Ватикана, на отргнутим комадићима плаштанице, у лабораторијама Аризоне, Оксфорда и Цириха. С обзиром да је плаштаница вековима била (и остала) предмет али и ослонац вере милиона хришћана, морала је сваком вернику па и невернику изгледати бар крајње чудна или чудовишна веселост са којом је кардинал Балестрини, *urbi et orbi*, објавио поразну вест, не либећи се чак ни неукусне ироније: „Надам се да нико неће сада уобразити како је Црква због тога очајна и потиштена. Било би лепо ако би наши проблеми, наше бриге, били тако лаки.”

Ту антихришћанску мржњу осведочава и једна фотографија, снимљена 21. априла 1988. године, дакле неколико месеци пре закључивања лабораторијских анализа плаштанице. Фотографија приказује Анастасија Балестринија како седи за столом по коме је прострта плаштаница. Десно је експерт који гледа одакле да отргне комадиће анализе. Позади стоје помоћници. Анализирајући фотографију морамо уочити запањујућу чињеницу да је експерт положио по плаштаници шаке без рукавица, обавезних у таквим пословима, ради заштите предмета истраживања од спољних контаминација. Чак и цариници, када претресају баналне пртљаге путника носе рукавице, поред осталог и као знак уважавања сваког човека и његових интимних ствари. Бар аналогно уважавање изискивао је тада један претпостављени свети предмет.

У том, фотографски осведоченом презиру научних и етичких норми понашања предњачио је надбискуп и потоњи кардинал Балестрини, ослоњен лактовима о Свети лик, као да је плаштаница столњак у некој крчми, премда правила доброг понашања забрањују такво налачивање за било којим столом. На основу речене фотографије можемо слободно закључити да је Свети лик био унапред осуђен на смрт и поругу.

Стилска анализа Светог лика

Ако некога занима суд писца ових редова о веродостојности плаштанице – он је апсолутно позитиван. За такав суд нису потребне лабораторијске анализе, нити познавање егзактних наука. Довољна је једина формална квалификација којом располажем, стечена одбраном дипломског рада пред катедром историје уметности на

римској Академији лепих уметности. Реч је о иконолошкој анализи значења чувене фреске Паола Учела, зване „Инкиостри верди”, из цркве Санта Мариа дела новела у Фиренци.

Позитивни суд заснивам на стилској анализи фигуре која је утиснута у плаштаницу. Свако ко је упућен у историју стилова – што осведочавају како људи виде очима тела и духа, те приказују свет ствари и појава – лако може одредити време и простор настанка сваког повесног дела. Дакле, ко познаје стилове европског средњовековља мора доћи до закључка да плаштаница о којој је реч апсолутно не може бити фалсификат из те епохе, нити следеће, јер људи тих времена нису имали такве предсаве о стварности, нити су је тако представљали.

Реализам отиска Светог лика на плаштаницу био је посве непознат спознајама и доживљајима света средњовековног човека. За разлику од модерног човека, за кога је објективна стварност само она коју виде очима – средњовековни човек је мерило објективности имао у својој души, у доживљају света ствари и појава. Стога, и да је тај човек наумио да кривотвори Свети лик - он га не би фалсификовао вођен очима, већ по узору на претпостављени духовни или душевни доживљај. Тада су људи знали да је стварност, виђена једино очима тела, варљива и лажна. Зато све познате нам копије или прикази Светог лика са плаштанице из тих времена знатно одступају од оригинала, у правцу „стилизиције”, која изражава душевне доживљаје светости.

Ако би условно – због теоријских или полемичких разлога – усвојили тврдњу кардинала Балестринија и његових научних помагача, да је у питању кривотворина из Средњег века, онда би морали закључити да је у питању најчудесније дело људске руке у историји човечанства. Тај замишљени кривотворитељ није циљао да превари своје савременике већ управо људе модерног доба, предвиђајући и очекујући не само хиперреализам, већ и изум звани „фотографија”. У стварности бледи и једва видљиви лик Исуса Спаситеља добија најјасније и упечатљиве обресе тек на негативима фотографија. То је први уочио, крајем прошлог столећа, фотограф Секондо Пио, који је добио част да први фотографише Свети лик. Развијајући, у лабораторији, фотосензибилне стаклене плоче, он је уочио, запањен – уместо очекиваних магловитих обриса, сенки сенке оригинала – невероватно јасан, скоро тродимензионалан лик. И то је можда, један од знакова „последњег времена” у коме живимо. Реч је о временима најгоре цивилизације, где све што је у нормалним, традиционалним културама било негативно бива слављено као позитивно, а све што је било позитивно, бива оцрњивано као вредносно негативно.

Извор: [Il sito ufficiale della Santa Sindone](http://www.santasingone.it)

Православна одбрана Светог лика

Хипотетички кривотворитељ направио би отисак само уз помоћ неке боје, или нечије крви, али Свети лик није саздан од текућине, нити било какве материје. На местима где се оцртава Свети лик, структура ланених влакана је по површини измењена, док је у дубини очувана. Та промена подсећа на неко благо нагоревање које изазива врела пегла заборављена на тканини. Можда ту стојимо пред материјалним осведочењем васкрсења? Тај жежени отисак Светог лика, писцу ових редова, евоцира аријску доктрину о „духовној топлоти”, на санскрту званој „тапас”, што се развија у човеку силом метафизичког преображаја и уздизања.

Антихришћанске снаге, које су унутар и изван Ватикана биле наумиле да обезвреде Свети лик, у очима хришћанских верника, доживеле су пораз управо од модерне науке, којој су затражили помоћ за своју работу. Неко ће видети особити знак времена у чињеници да је пораз мрзитељима Исуса Спаситеља нанео један православац, руски научник, те добитник награде Лењин, професор Димитриј Кузњецов, из московске лабораторије за физичко-хемијске методе истраживања. Његову помоћ затражили су италијански католици, поштоваоци плаштанице, сумњајући у добру вољу торинског надбискупа, и налазе лабораторија запада.

Професор Кузњецов није добио од Ватикана дозволу да непосредно испита плаштаницу, те се послужио лукавством, иначе несвојственом православцима. Лабораторијама које су испитивале узорке плаштанице послао је на анализу и датацију комадића једног платна, за које је поуздано било утврђено да потиче из првог столећа нове ере. Добио је позитивне одговоре: радиокарбонска метода истраживања старости потврдила је већ утврђену старост платна. Потом је те враћене узорке подвргао жару растопљеног сребра, како је нагорео и плаштаницу из Торина. Поново је послао исте узорке лабораторијама у Аризони, Оксфорду и Цириху, тражећи да им одреде старост. Стигли су одговори да узорци потичу из XIII или XIV столећа. Дакле, растопљено сребро својим жаром изазвало је карбооксидацију целулозе у тканини „обогаћујући” је карбоном, што је заварало радиокарбонску методу датирања у оба случаја. За потребе одређивања старости плаштанице били су узети комадићи управо са места нагорелих у пожару што је избио у капели Савоја 1532, године.

Професор Димитри Кузњецов изложио је своје налазе на једном научном симпозијуму, у Риму 1993. године и тако је за све хришћанске вернике спасао Свети лик од неверица, потврђујући његову веродостојност на посредан начин.

Крвна група кавкаског човека

Трагови крви указују на дуги процес мучења, почевши од удараца по лицу, осведочених површним ранама. Правoliniјски низови ситних крвавих знакова у облику ручице, што се протежу дуж леђа, бокова а местимично досежу и прса, осведочавају сурово бичевање римским корбачом званим флагелум, сачињеним од дршке са две или три жиле, за чије крајеве су биле привезиване сфере од метала или кости, ради појачавања удараца. Таква археолошка знања о римској врсти корбача није могао имати претпостављени средњовековни кривотворитељ. Хронолошки трећу серију знамења тортуре осведочавају дуги млазеви крви који вертикално пресецају лице и потиљак. Они извесно потичу од насилног намицања „круне”, сачињене од бодљи, која је – по сведочењу апостола – била намакнута Исусу Спаситељу ради изругивања његовој улози кнеза.

Четврти циклус мучења обелодањују изливи крви из пета и запешчаја. По правцу тих излива може се закључити да су руке Исусове у односу на тело образовале угао од 55-56 степени, што одговара традиционалној представи распећа. Према тој традиционалној представи тело Исуса Спаситеља висило је на распећу о клинове забодене у шаке што плаштаница пориче. Она сведочи да су клинови били забодени у запешчаје, што је са анатомске тачке гледишта логично јер шаке не би могле одржати такав терет. И то одступање од традиционалне представе је посебни знак веродостојности плаштанице јер би претпостављени кривотворитељ – из злонамерне маштарије антихришћанских снага унутар и изван Ватикана – извесно следио иконографску традицију а не анатомску логику.

Плаштаница је покренула и запитаности о етничком или расном пореклу утиснутог лика. Амерички етнолог Карлетон Кун закључио је, на основу дуге косе, што се

такорећи у плетеницама пружа до рамена, да је у питању Јеврејин јер су тада Јевреји носили такву косу, уз дугу браду, за разлику од етничких Римљана или романизованих, који су имали краћу косу и бријали су браду. Наравно, то не може бити неки коначни доказ већ само показатељ јер би, у противном, данас, примерице, могли закључити да су беле жене што носе афро-фризуре црнкиње или да су бели „репери”, који говоре и ходају налик афроамеричком пролетаријату, уз звуке одговарајуће музике, припадници потомака црних робова.

Полазећи од увреженог мишљења да је Исус био јеврејског порекла, поборници теорије што одбацује плаштаницу као фалсификат налазе свој последњи аргумент у ванредној висини оцртане фигуре, сасвим несвојствене Семите тог времена. Реч је о фигури високој *преко* 180 сантиметара. Анализа крви на плаштаници потврђује, непобитно, да то није семитски човек. У питању је крв групе АБ, карактеристичне за кавкаску (или белу) расу у тој зони мелтинг пота. Та чињеница осветљава низ места у Новом завету која посредно или непосредно дају до знања да су Јевреји тог времена у Исусу видели странца а не припадника њихове етничке и верске заједнице. Али то је сасвим друга и веома дуга тема што изискује посебни простор разматрања.

Драгош Калајић
Преузето из часописа «Дуга», Tvrdjava.org
*[*Слике накнадно убачене - Suryavanshi]*

ДРАГОШ КАЛАЈИЋ

НАКОН СЛОМА ИЛУЗИЈА

Поглавље из дела:

ЕВРОПСКА ИДЕОЛОГИЈА; „Никола Пашић“, 2004.

Куда усмерити поглед очекивања појаве стварног ауторитета? Сила инерције усмерава такав поглед ка остацима или рушевинама оне установе из које се први пут објавио *auctoritas* у политичкој повести Европе. Реч је о сенату. Да би се таква установа потпуно отворила за појаву стварног ауторитета неопходно је да буде такође потпуно обновљена, што изискује ванредно препознавање те врлине и једнако изузетну снагу да се њој отвори пут ка подобном месту. Оно што данас опстаје на политичкој сцени Европе под именом сенат у најбољим случајевима је само нека врста вишег места провере и исправљања одлука нижег дома вишестраначке, представничке демократије, премда су и ту сенатори *de facto* изабраници истих странака, заступајући одговарајуће интересе, који су све даљи од изборних основа.

Као елемент врха троделне структуре евроаријевске заједнице, ауторитет за своју политичку појаву и делотворност изискује њено исправљање, односно обнављање. У непосредном видокругу пак нема знакова припрема таквог великог исправљања, осим оних који га најављују посредно, дакле осим симптома слома и краја једног цивилизацијског циклуса. Опажање Ортега и Гасета да „новац влада само када нема другог начела које влада“ ваља допунити увиђањем да тамо где новац влада ниједном супротном начелу није допуштено ни да јавно постоји а камоли да мирно превлада. Управо Ортега и Гасету дугујемо једну надахњујућу поуку историјског искуства о повратку ауторитета захваљујући слому олигархијских и противплемениташких илузија: „Када колективна осећајност доспе до тог ступња обично почиње нова историјска епоха. Бол и пропаст стварају у масама ново држање искрене скромности која окреће леђа свим антиаристократским илузијама и теоријама. Престаје кивност спрам изузетне мањине. Признаје се нужност њене посебне интервенције у друштвеном суживоту. На тај начин претходни историјски циклус се затвара и отвара се други. Почиње период у коме се обликује нова аристократија.“ (Ortega y Gasset, 1921.)

Где данас стоји или стасава та нова аристократија, природни носиоц обнове веродостојног ауторитета? Ако ту запитаност поставимо у перспективи сагледавања агоније једног света, односно западног циклуса цивилизације, мораћемо закључити да одговор ваља тражити управо у европском кругу, међу рушевинама. До сада европски дух увек је знао да на изазове криза, декаденција и сломова одговори новим идејама које су умеле да обнове и препоруде живот Европе. С друге стране, у другим културно-цивилизацијским круговима већ вековима нема, као ни данас, никаквих знакова појаве па ни припрема неке самобитне вредносне алтернативе процесима прозападњавања света. Премда се, према опажању Самјуела Хантингтона, сенка коју баца цивилизација Запада на свет стално смањује, као и њен удео у светској производњи (Huntington, 1996.) – што је с одговарајућег становишта битни показатељ моћи – остале културно-цивилизацијске кругове карактеришу, у најбољим случајевима, само одбрамбени процеси, асимилације и прилагођавања сопствених, ослабљених традиција те обичаја западњачким моделима и нормама.

Једно је извесно: обнову ауторитета је могуће очекивати само од оне врсте људи која је способна да стоји усправно међу рушевинама, неусловљива процесима пропадања. Реч је о дословном постварењу једне метафоре херојског човека, коју је нашим мислима и сновима

оставио у наслеђе Хорације (Ode, III, 3): „Ако сломљен пропадне свет – он ће неустрашив стајати међу рушевинама.“

Таквих људи извесно нема међу масама поборника, службеника и медијума наказне, лихварске и тровачке цивилизације Запада, која представља потпуни преокрет свих суштинских начела живота и светоназора, врлина и вредности евроаријевског те европског човека. У питању је људски материјал обележен ненадокнадивим моралним и/или интелектуалним слабостима, из кога није могуће обликовати нову аристократију те носиоце ауторитета. Реч је о преполовљеном човеку модерне цивилизације Запада, који је заправо крајња супротност оне целовитости што је одликовала узорне чланове савета старца широм евроаријевског света, од римских сенатора до аријских *samnyasin*-а.

Носиоце обнове ауторитета није могуће наћи ни тамо где се уздижу катедре званичне знаности модерне цивилизације Запада, јер њен основни и обавезујући светоназор, у знаку владавине квантитета (Guenon, 1945.), такође преполовљује човека, лишавајући науку те сваку одговарајућу спознају и делотворност квалитативних, дакле битних димензија ствари и појава.

Недостатак ограничене природе и спреге знања те научних дисциплина – које су се у античком свету идеално усредсређивале ка свом философском изходишту, средишту и предводништву – осведочава крај вековно дугог процеса распадања.

Извесно је да и оно што је остало од дисциплине зване философија, или што се тако – најчешће потпуно неосновано – самоназива, не може преузети и обновити улогу коју је она имала у својој хеленској младости: једина расположива алтернатива мастурбаторском и суштински самоубилачком а посвудашње наметаном и распрострањеном смеру аналитичке философије и осталих метастаза неопозитивизма (Paci, 1965.) је Хајдегерово упућивање на потребу обнове спознаје невиности те самозапитаности пред светом, уз помоћ етимологије и песништва те шумског одметништва од цивилизације Запада, уз пуку наду да нас пред навалом распомамљених сила нихилизма „само неки бог може спасти“. (Heidegger, 1980.)

Следећи логику антитеза, друго почињање европске мисли треба очекивати с оних места где постоји најживља свест о природи нихилизма те препородилачка воља. Једно од таквих, најистакнутијих места на мапи европске мисли обележавају мислиоци – од Хајдегера до Јингера и Шпенглера – који су умели да венчавају и стваралачки развијају Ничеове прве лекције о нихилизму и Гетеова посредовања традиционалних доктрина о природи. Они су пружили и многе надахнуте и надахњујуће примере плодноности спознајног ка квалитативним димензијама предмета сазнања. Реч је о знацима или предзнацима обнове холистичког погледа на свет, саобразног идеалу целовитости који одликује веродостојну евроаријску и европску спознајну покренутост. Основно упориште тих предузећа насупрот струја анархије није у песништву, ни у философији *strictu senso*, нити у друштвеним или природним знаностима, већ између, на месту укрштања њихових перспектива, уз међусобне утицаје. Стога најбоље плодове таквог погледа на свет карактерише спрега песничке

надахнутости ума, философске будности разума и знанствене обавештености. Та спрега најпродорније осветљава своје предмете бљесцима интуиције кроз оптике сличне оним које су творене за физиогномска, карактеролошка и иконолошка истраживања. Изопштеност таквих оптика из света званичне знаности добро их препоручује за хоризонте будућности, с оне стране слома цивилизације Запада, у коме имају знатног удела и слабости одговарајућих наука.

У политичком домену, следећи логику дуализма, обнове целовитости као основе за иступање истинског ауторитета ваља очекивати тамо где политичка мисао и делотворност теже крајњем превладавању процеса распадања, дакле ка обнови јединства. Ту обнову знатно олакшавају управо крајњи исходи процеса распадања, где и сама одређења друштвених те идеолошких посебности и супростављености – почевши од оних најкрупнијих, у знаку супротности између левице и деснице – губе свако поуздано упориште и начело, значење и значај. Растуће слабљење тих начела, пропадање значења и урушавања значаја идеолошких одредница левице и деснице у процесима глобалистичког нихилизма отклањају велике препреке противпокрету. Пред ударима последњег и највећег аватара демоније економије, званог глобализација, пређашња класна и идеолошка непријатељства губе сваки значај јер су сви делови или слојеви друштва угрожени, што омогућава појаву оне врсте солидарности која је својствена веродостојној заједници, односно нацији. Ако је веран идеалу целовитости, такав противпокрет мора да га постварује затомљењем сваке могућности грађанског рата између левице и деснице, уздизањем свог упоришта далеко изнад попришта деоба и непријатељства, покретањем синергијских сила, окупљањем оног што је расуто.

Неопходно је истаћи и једну ванредну вредност услова које човеку намеће цивилизација Запада. У егзистенцијаном домену непосредно искуство сила нихилизма и наopakости, стицано на местима отпора је драгоцено па и неопходно средство саздавања нове аристократије, једнако као што се и стара рађала на ратиштима, кроз преображавајућа превладавања свих слабости својствених људском елементу. Можда је излишно истицати да су искушења својствена мирнодопским условима живота под сенком цивилизације Запада данас безмерно већа од оних средњевековних те да су испити које мора положити нова аристократија знатно тежи, а мете више.

КАД ПЛЕМИЋИ ИГРАЈУ ПО РИТМУ РОБОВА - Драгош Калајић

Заслугом Федерика Фелинија и његових филмова, рефлектори медијске пажње су хронично усмерени на спектакле декаденције и пороке римске 'црне аристократије'. У тај свет Драгош Калајић зашао је случајно или намерно, али је видео нешто што је превидео Фелини. Ево шта.

У врту римске резиденције амбасадора Норвешке, на пријему у част одговарајућег националног празника, друштву где седим неко приводи и препушта једну младолику, али безличну плавојку празног погледа и мрзовољног осмеха. Из океана досаде скачем на ноге и прихватам њену пуначку руку за одсечни рукољуб, како је то вероватно једнако жустро и круто

чинио и мој отац, судски официр Војске Краљевине Југославије, на баловима у Официрском дому. Док ми пружа руку, остављена гошћа сама себе поносно представља, с јаким америчким нагласком:

Ја сам принцеза Колона!

Лако ми је закључити да је придошлица постала принцеза пуком удајом за принца Колону, чије родословно корење потиче из хумуса Римске империје. Истински племићи никада се не представљају својом титулом. Док, по шпанском протоколу, полажем симболични пољубац на руку тачно сантиметар изнад површине, крајичком ока ироније тражим, те налазим, прелепи, хладномодри поглед грофице Маријеле Алберини, амбасадорке Берлусконијевог покрета Форца Италија у дипломатском кору Рима, и видим како ме немо моли да гошћу поштедим пропитивања о њеној титули. Неколико часака раније, када сам покушао да друштвени разговор поведем ка некаквој обали занимљивости, она ми је љупко дошапнула салонску препоруку, уз усиљени осмех:

На оваквим местима нису упутна дубља испитивања ствари. Конверзација треба стално да се одржава на површини, једва дотичући ствари, само да би се од њих одбијала даље.

ЉУДСКА ПРАВА НА ПОСЛЕДЊУ ЦИГАРЕТУ

Сместивши гошћу у баштенску столицу, предајем се поново ужитку који је покојни, али незаборавни Београђанин Александар Лончар звао 'брчкањем у плићацима људске глупости'. Ужитак прекида неко ружно дахтање које чујем изнад своје главе. Окрећем се и видим сувоњавог старца кога је ту привео, придржајајући га у мукотрпном ходу, млади послужитељ из редова треће светске масе имиграната. Једна старачка рука држи наслон моје столице, као бродоломник сламку спаса, а друга је ослоњена на штаку. Поново скачем на ноге и нудим умирућем најближу столицу, у коју га смештам уз помоћ црних руку с беспрекорно белим рукавицама.

Упућујем поглед учтивости лицу старца да видим има ли других потреба. Оно носи дубоке трагове измучености која изгледа као да више потиче од неког хроничног незадовољства собом него од година и болести. Носи ретку, кратку браду, што више личи на знак лењости и запарложености него мужевности. Својим црним, наљућеним очицама лута по лицима присутних као да од њих тражи нешто што зна да неће добити. Кажем му:

Реците, чиме Вас можемо послужити?

Из безобличних уста, упрљаних старачком пеном, отрже се зов у помоћ:

Има ли неко да ми удели једну цигарету?

Спремно вадим и отварам кутију цигарета Собрание. Она која ми се представила као принцеза Колона прекорно се оглашава:

Ти знаш да ти је пушење забрањено!

Испошћена рука принца Колоне дрхти над понуђеном слашћу, не усуђујући се да је узме, али невољна да се повуче. Питам душебрижницу да ли њена забрана потиче из америчког морализма или из здравствених разлога. Чујем како се она само брине о здрављу принца. Искористивши занетост своје супруге разговором са незнанцем, принц Колона граби једну цигарету из отворене кутије и потрже коначни противразлог:

Па и на смрт осуђени имају права да попуше бар једну цигарету!

Приносим му пламен који ми тражи машући по ваздуху кажипрстом као да је магично оцило. Док дубоко удише први дим, он гледа супругу изазовним погледом подсмеха и мрскости, као да му је она смртни непријатељ коме је успео да умакне, пронашавши заштитника. Обарам поглед поривом неке постиђености, али га у том клижењу наниже заустављају ружне мрље од хране на светлом оделу принчевом.

Што сте се тако загледали у моје одело? Не допада Вам се?

Не, лепо Вам пристаје, само сам мало изненађен што носите светло одело... Мислио сам да припадате 'црној аристократији'.

Принц Колона нагло се усправља из болесне погрбљености и зарива црнило свог погледа дубоко у моје очи:

Откуд ви то знате? И ко сте, заправо, Ви?

НОСЕ ЦРНИНУ ОД 1870. ГОДИНЕ

Мало људи данас зна да израз 'црна аристократија' изворно не означава римско племство које пати од крајње десносмерних, реакционарних и 'назадних' склоности, како се то обично мисли и пише. Римско племство дели се на 'црно' и 'бело' од времена пораза бранилаца ватиканске државе под навалом снага масонских ујединитеља Италије. Онај део племства који је остао веран Светој столици и начелу 'Бог је краљ', одлучио је тада да у знак жалости због пораза бранилаца папске државе, 28. септембра 1870, заувек носи само црнину.

У истинско значење синтагме 'црна аристократија' упутио ме је, давно, принц Ђузепе Пињатели, распитујући се имам ли да му позајмим црно одело за аудијенцију код папе Павла VI. Било га је срамота да он, потомак славне лозе 'црне аристократије', која је Цркви дала многе кардинале, па и папе, пред папу изађе без тог знака вечне жалости. Искрено речено, жалио није, обузет хроничном страшћу самопонижавања и самоуништења. Свој дух је квариио намерно говорећи, те и мислећи, најгорим псовачким језиком римског плебса из четврти Трастевере. Своје тело и свој ум разарао алкохолом, а преостали иметак је траћио на издржавање прескупе играчке, ноћног клуба Блуе ноте, на Лунготевверу, посвећеног искључиво оглашавању ритмова америчких робова из Африке. Доводио је у свој ноћни клуб и плаћао најчувеније јазз музиканте с обе стране Атлантика, али су они свирали у вазда празном или полупразном простору. Јазз је одавно био изашао из моде.

Покушавао сам да га одвратим бар од те мазохистичке страсти, објашњавајући му зашто су амерички окупатори Европе настојали да наметну Европљанима јазз уместо класичне музике. И зашто је, по налогу америчких окупационих власти, један јазз оркестар свирао и вршио нужду на гробу Рихарда Вагнера. Принц Пињатели упиљио би пркосно у моје очи поглед свог плаветнила, чинило ми се све блеђег и блеђег, раствараног у рекама алкохола:

Боли ме патка за Вагнера! Заболе ме она ствар и за Јевропу.

Једино га је болело – и то сам умео да ценим као леп знак живости племениташког поноса – што је нека глумица бесправно узела и користила његово славно презиме за рекламирање својих телесних дражи и умећа. Покушао је помоћу адвоката и судског процеса да дотичну

одврати од узурпације туђег, али је суд стао на становиште да тужитељ нема права да другима пречи слободу бирања уметничког псеудонима.

ПРИНЦ ПИЊАТЕЛИ У АУДИЈЕНЦИЈИ КОД ПАПЕ

Једне ноћи предложио сам му као последњи спас бар из финансијске пропасти да затражи аудијенцију код папе Павла VI:

Твоја лоза задужила је Цркву не само кардиналима и папама већ и великим материјалним даривањима током векова. Сад би Црква могла да ти се мало одужи. Могао би од папе да замолиш неку пригодну, почасну службу при Светој столици, која вуче за собом и одређене припадљености како би био на висини улоге, само што би се у том случају морао одрећи неприличног ноћног клуба.

Сложио се и послушао ме, али само до пола. Како се разгласило да је папа заказао аудијенцију принцу Пињателију, нагннули су разноразни комерцијалисти да му предлажу уносне послове и обећавају велике провизије. Папа Павле VI примио га је широко раширених руку, нашироко разлажући своје памћење великог дуга Цркве спрема лозе Пињатели. Потом је љупко питао:

Сине мој, шта могу учинити за тебе?... Слободно реци и жеља ће ти бити испуњена!

Принц Пињатели је силом инерције проговорио трастевринским дијалектом.

Па ето, свети оче, имам једну... као практичну идеју. Црква има много земље. Је л' тако!? И она се обрађује, дакако. А за то је потребно ђубриво. Е, ту Вас чекам, јербо имам једног пријатеља који има фабрику што ги производи баш вештачко ђубриво. Много јефитино ако је за Цркву. И сад, ево, да ги си договоримо: можете Ви да ми средите да Црква купује ђубриво само од мог пријатеља и тако да биднемо сви задовољни?

Према невеселом причању накнадно опамећеног принца, саслушавши га – претпостављам са растућим ужасом – папа Павле VI је дао знак да је аудијенција завршена, те га је упутио да се са својом понудом обрати првом секретару, а тај га је одмах послао нижем службенику, који му је љубазно показао излаз из Ватикана.

Тек на одру, одевен у црно одело, окружен родбином налик јату тужних гавранова, принц Пињатели вратио се традицији која обавезује. Положивши једну црну ружу на одар и заставши да одам нему пошту његовој сени, помислио сам да само тај час повратка и принчева патетична одбрана свог презимена оправдавају време и труд који сам уложио у пријатељство.

ФЕЛИНИЈЕВО РУГАЊЕ

Оно што мој поглед особито привлачи живим примерцима европске аристократије макар је симболично отелотворење две најплеменитије особености Европљана: презир себеичности спрема претњи смрти којим су стицане веродостојне титуле племства на ратиштима и херојска борба против неумољивих сила пролазности ствари и појава, најсажетије осведочавана сликама родословних стабала што пробијају талог столећа и миленијума, повезујући оне којих више нема с онима којих још нема, растући истрајно ка сунцу истине.

Федерико Фелини није схватио суштински педагошки и андрагошки смисао аристократије, приказујући је карикатурално у филмовима Сладак живот и Рим. Оденуо је све глумце римске

аристократије у црно, по узору на америчке, петпарачке хоррор филмове, само да би је нагрдио, не знајући значење те црнине. Ругајући се аристократији, он се несвесно наругао оном најбољем што је Европа пружила на поприштима етике.

Премда је био имун на левичарење, Фелини је ту поступио као типични левичар, лишен било каквог позитивног начела, опседнут садомазохистичком страшћу негације живота. Обрушио се бедном поругом на јадне остатке света који је поражен још далеке 1789. године у католичкој Европи и 1917. године у православној Европи. Већ крајем осамнаестог столећа славни мислилац Контрареволуције Антоан де Риварол је опазио: Данашњи племићи су само авети својих предака.

Усталом, није неопходно бити човек истинске деснице, довољно је бити само честит човек, па знати да у полемикама и највећем противнику ваља пружити најбоље оружје самоодбране. Аристократија је у Фелинијевим филмовима лишена права на исказ своје истине и на одговор.

Додуше, аристократи које је Фелини тада позвао да заиграју себе у Слатком животу – листом су се одазвали, почевши од осиромашених потомака лозе Одескалки, који су потребама снимања филма посудили и своју запуштену феудалну палату крај места Басано ди Сутри. Потом их је све одреда јавно укорио Хералдичко-родословни одбор корпуса италијанског пламства. Да је писац ових редова имао прилику да их брани пред реченим одбором, истакао би, као олакшавајућу околност да су окривљени деловали поривом племениташке великодушности, одазивајући се потребама заједнице. Нису они криви што су рођени у доба владавине потреба за самопонижавањем човека и за негацијама живота.

У ИНАТ АМЕРИКАНКИ

Ко сте, заправо, Ви? – понавља принц Колона, али нагло клонуо, загладан у остатак цигарете Собрание, додајући:

И каква је ово... црна цигарета, са приде златним филтром? Ништа боље досад нисам попушио.

Кажем да сам Србин и да је то руска цигарета. Принц Колона упиљује свој поглед у моје очи, као да је управо у том тренутку открио у мени комунистичког 'бандита':

Био сам за време рата на служби у Далмацији... и Црној Гори. Хрвати су били грозни, али ни ви Срби се нисте шалили.

Баца опушак на тло, нагло мења израз лица у молећиву слабост, те, заигравши по ваздуху прстима десне, испружене руке, тражи ми нестрпљиво нову цигарету. Спремно отварам црну кутију са златним грбом руског царства и пружам му, те припаљујем нови ужитак. Пожудно удахнувши дим, принц Колона гледа у супругу изазивачки, али замишљено, као да смишља још гору пакост. Потом чујем шта је смислио да напакости кћери победника Другог светског рата. Док супругу гледа право у очи, из његових старачки разлабављених гласних жица извија се тихо, храпаво и немужикално певушење почетне строфе корачнице младих фашиста: О младости, младости, о пролеће лепоте!

Написао: Драгош Калајић

***** **

И ако је неко у могућности да скенира Калајићеве књиге па их постави за Download био бих захвалан, јер више не могу ни да се наруче у књижари "Никола Пашић".

Драгош Калајић

КОДЕКС СОЛАРНОГ РЕДА

Кодекс соларног реда је једини позитивни одговор који сам у стању пружити издавачевој, љубазној, потражњи текст одређеног опсега а "спектакуларног" садржаја. У питању је збирка упутстава која су ми указивала, и указују, почаст пристижући, током низа година, на моју адресу. Питању аутоства тих упутстава је беспредметно јер један метафизички усмерен ред, по дефиницији, представља облик над-индивидуалне реализације те су његови плодови идеално анонимни, односно имперсонални. Морам признати да су ми упутства изазвала различите реакције: од идеалног препознавања, преко запањености до интелектуалне срџбе, изазване дрскошћу аподиктичних тврдњи, лишених доказног поступка. Лектира неких упутстава изазивала ми је и смех, премда подозревам да је свест тиме настојала прикрити страх од редовних вокација сопства. Уосталом, етикеција ми налаже да се уздржим од јавног суда о даровима, препустајући слободу суда читаоцима.

Питање права објављивања упутстава или порука упућених особној намени разрешио сам под светлом доктрине о крају једног циклуса културе: обичај је да се у таквим периодима ломе печати тајни. Потрудио сам се да упутства, ради боље прегледности, сврстам у тематске целине, којима сам одредио наслове, у складу са њиховим садржајима. Напомињем да су у неким случајевима изложена сврставања усиљена или провизорна јер одговарајућа упутства садрже више тематских елемената. Уз помоћ особне, скромне, ерудиције, те уз консултације специјалиста, успео сам да одредим изворе навода који следе синтагму: "речено је у нашим, светим, књигама". По редоследу, у питању су следећи извори:

I.1. - Chandogya-upanishad, III, 13,7; imperator Julijan: Contra Galileos.

I.4. - Horacije: Carmina, III, 3, 7-8.

II.1. - Platon: Timaj, 42, b-d.

III.5. - Hajdeger: Uvod u metafiziku.

IV.20. - Voluspa, 58-63.

VI.1. - Pindar: Pyth., X, 29.: Venidad, II; Rig-Veda, I, 24, 10.; Taittiriya Samhita, IV, 3, 11.

У Сингидунуму, пролеће 1985.

